

7-8

7-8

Letnik 83

julij-avgust 2019

sodobnost

sodobnost

*Revija za književnost
in kulturo*

Sodobna slovenska dramatika

*Vinko Möderndorfer: An ban, pet
podgan*

Jure Karas: Realisti

Žanina Mirčevska: Viktor

Rok Gregor Vilčnik rokgre: Pošta

*dr. Bogomila Kravos: SSG – Trst,
sezona 2018–2019*

2019 | Revija za književnost in kulturo

ISSN 0038-0482

Letnik 83, številka 7–8, julij–avgust 2019

Glavna urednica:

JANA BAUER

Odgovorni urednik:

EVALD FLISAR

Pomočnica glavne urednice:

Katja Klopčič Lavrenčič

Člani uredniškega odbora:

ddr. Igor Grdina, Jože Horvat, dr. Boris A. Novak, dr. Marko Pavliha,
Ivo Svetina, Dušan Šarotar, Alenka Urh, Dušanka Zabukovec

Strokovna sodelavka:

Katja Kac

Lektorica:

Katja Klopčič Lavrenčič

Izdajatelj:

Kulturno-umetniško društvo Sodobnost International

Naslov uredništva:

Sodobnost, Stare Črnuče 2b, št. 12, 1231 Ljubljana

+ 386 (0) 1 437 21 01 (uredništvo)

041 913 214 (odgovorni urednik)

Elektronski naslov: sodobnost@guest.arnes.si

Uradne ure za sodelavce od 10. do 14. ure
(po vnaprejšnjem telefonskem dogovoru).

Kazalo

Sodobnost 7–8

julij–avgust 2019

Sodobna slovenska dramatika

<i>Vinko Möderndorfer: An ban, pet podgan</i>	835
<i>Jure Karas: Realisti</i>	880
<i>Žanina Mirčevska: Viktor</i>	934
<i>Rok Gregor Vilčnik rokgre: Pošta</i>	1035
<i>dr. Bogomila Kravos: SSG – Trst,</i> sezona 2018–2019	1118

**Sodobna
slovenska
dramatika**

Vinko Möderndorfer

An ban, pet podgan

Dramski zapisnik

*Z mnogimi istimi in različnimi ljudmi
ter enim samim namišljenim prijateljem*

Vsaka mladost je zlorabljena mladost. Najprej te zlorabijo starši, potem pa še sistem.

(Alain Braconnier: Le guide de l'adolescent, Kako razumeti mladostnika)

... imel sem namišljenega prijatelja. Ime mu je bilo Rafolt. In Rafolt mi je povedal, kaj naj naredim. In vedno sem ga ubogal. Ko pa sem naredil, kar mi je svetoval, je bil razočaran nad mano. Rekel mi je, da sem ga slabo razumel. Da je bil ne-sporazum. In da sem zelo slab človek.

(Izpoved fanta, ki je kot devetletni otrok ubil babico)

1.

- Mučiš me.
- Ti me mučiš. Že deset let.
- Deset? Najin mali je star devet.
- Vse življenje.
- Zakaj si se potem vrnil? Zakaj si hotel ...
- Ti si hotela. Jaz pa sem bil slabič in sem prikimal.
- Imaš ga rad.
- Kadar je podoben meni, ja.
- Zelo ti je podoben.
- Ne bom o tem pred otrokom.
- Poglej ga! Čisti ti!
- Manj, kot bi si želel.
- - -
- - -
- Zakaj si utihnil?
- Včasih dvomim.
- Kaj?
- Če je res moj.
- Kaj govoriš! Sram te je lahko!
- Tebe je lahko sram. Čarovnica! Zažgati bi te bilo treba in pepel razsuti v reko, v gozd, med smreke, ob avtocesto!
- Kaj govoriš!! On je *ti*! Poglej ga! Ne vidiš tega?
- Bila si s tistim, ki je boljši od mene, ker je imel več možnosti, jaz jih nisem imel, jaz sem delal.
- Nisva bila skupaj. Zapustil si me. Tri leta nisva bila skupaj.
- Nisi me čakala.
- Odšel si in zato te nisem. Kaj, naj bi se obesila na drevo?
- Obesila si se nanj.
- Ko si se vrnil, sem ga zapustila.
- On te je zapustil.
- Saj je vseeno. Ko si prišel nazaj, sva zanosila. Vesel si bil. In zdaj imava otroka. Poglej ga! Izrezan ti!
- Zapustil vaju bom.
- Zakaj?
- Ker vaju nimam več rad.
- - -
- - -

- Kot da si naju kdaj imel!
- - -
- - -
- Zakaj si me udaril?
- Še enkrat te bom.
- Ker sem povedala po resnici?
- Ker si čarovnica.
- - -
- - -
- Mamica!!

2.

- Nima me rad. To vem po tem, ker me ne čaka več pred šolo. Ker ne spi več v spalnici. Ker mamica kar naprej joka. Ker me tudi ona ne mara. Ker reče: *Pejt stran, lepo te prosim, pejt stran!* In jaz jo vprašam: *Zakaj?* In mi reče: *Ker razmišljam.* Jaz pa vem, da ne razmišlja, da je žalostna. Žalostna je, ker ga ni več. Ker je šel k drugi mami. Rad bi ji pomagal. Rad bi bil namesto ata.

3.

- Pridi nazaj, prosim, prosim!
- Zakaj si ga pripeljala s sabo?
- Tvoj sin je.
- Izsiljuješ me.
- Pridi nazaj, prosim! Poglej, klečiva pred tabo! Prosim, pridi nazaj k nama.
- Ne ponižuj se. Vstani!
- Prosim!
- Oba vstanita!
- Mali te potrebuje!
- Nočem te več videt.
- Kaj pa on? Tvoj sin?
- Tudi njega nočem več videt. Odpelji ga!
- Nič ni kriv! Prosim, prosim!
- Vstani! Kaj bodo sosedje rekli!
- - -
- - -

- A je boljša od mene?
- Ja.
- Grda je.
- Tiho.
- Mlajša je, pa je videti starejša.
- Udaril te bom.
- Priznaj, da sem bila boljša!
- Ne pred otrokom.
- Boljše sem ti ga povlekla.
- Zaprl bom vrata.
- A jo sploh zna uporabljat?
- Nadleguješ me. Poklical bom policijo.
- A jo sploh ima? Nima je! A je fantek? Brez jošk, brez riti! A zdaj si se pa na fantke vrgel. Punčke, ki so kot fantki. Bravo! Res si pravi mačo!!
- Udaril te bom.
- Daj! Daj! Daj!!
- - -
- - -
- - -
- - -
- Zob si mi zbil.
- Mamica!
- Vso te bom.
- Plačal boš.
- Preveč sem plačal.
- Ljudje so videli?! Gospod, ste videli?! Videli ste, gospa!! Zob mi je zbil! Zakaj zapiraš vrata?! Kam bežiš?
- - -
- - -
- Na koncu boš sam. Nihče te ni ljubil, kot sem te ljubila jaz.
- Mamica!!

4.

- Ni zbran. Ne dohaja. Zadnjič je sredi ure zaspal. Pa ima spoznavanje narave zelo rad. Tako ne bo šlo več naprej.
- Zdaj je takšno obdobje. Puberteta.
- Devet let ima.
- Mogoče zgodnja. Pri nekaterih je prej.

- Gospa, ni to.
- Se bom potrudila. Imamo težavno obdobje. Mislim, doma. Mož, njegov oče, ima težave.
- Mnogo je otrok ločenih staršev.
- Nismo ločeni. Samo narazen živimo.
- Ni sramota ...
- Nismo!!
- Prav.
- Prišel bo nazaj. Bo!
- - -
- - -
- In lula.
- - -
- - -
- Vsak dan se polula.
- Govorila bom z njim.
- Sredi ure se polula. Uide mu. In joka. Zadnjič so dekleta zbežala iz razreda. Fantje so se delali norca. On pa je mižal in okoli njega se je delala lužica.
- Pogovorila se bom z njim.
- Imamo psihologinjo. Kvalificiran kader.
- Moj otrok ni nor!
- Seveda ne.
- Devet let ima.
- Če nas boli glava, vzamemo aspirin. Če imamo težave ... mislim, v glavi ...
- Ni nor!!
- ... gremo k specialistu. Pedagogu. Psihologu. Strokovnjaki so.
- Sama bom. Potrudila se bom. Ne dovolim, da mi otroka pregledujejo specialisti za norce. Vse življenje bo norec.
- Gospa.
- Ne dovolim!!
- - -
- - -
- Razumem.
- - -
- - -
- In ne glejte me tako.
- Gledam vas povsem običajno. Kot vse ostale starše.
- Tožila vas bom.

- Gospa?
- Gledate me v usta. Posmehujete se mi. Nimam zob, ampak sem vseeno dober človek.

5.

- Fuj! Poscal si se! Spet si se.
- Nisem.
- Smrdiš!!
- Kako nisi? Poglej, moker si okrog luleka.
- Nisem.
- Moja mama je rekla, da bo šla k ravnatelju in potem te bojo dali v posebno šolo.
- Moja tudi.
- In moja tudi.
- Stran pejt!
- Na cesto pejt!
- Me se tukaj igramo.
- In prdnil si!
- Nisem.
- Usral se je! Usral se je! Usral se je!
- Fuj, fuj, fuj!
- Nisem.
- Punce, gremo na igrišče.
- Zgini! Usranec, poscanec!
- Kaj laziš za nami?!
- Moj brat te bo ubil.
- In moj oči tudi.
- Moja mama te bo pa zlasala.
- Gremo, punce!
- An ban, pet podgan,
kdor ni z nami,
ostane sam.
An ban, pet podgan,
v kotu stojiš,
se milo držiš,
vedno si sam
in vedno loviš!

6.

- Spiš?
- - -
- - -
- Mamica ...
- - -
- - -
- A spiš?
- Pusti ...
- Jokala si.
- Pusti me.
- Ko si spala, si jokala.
- Nisem.
- Kričala si.
- Pesek imam namesto solz.
- Ne maram, da jokaš.
- Noter jokam.
- Strah me je, če jokaš.
- Vase jokam.
- Lahko zlezem k tebi?
- Pusti.
- Pod odejo?
- Pusti me!!
- Zebe me.
- Ves si njegov. Vsi ste isti.
- - -
- - -
- Strah me je, mama.
- Zgini! Pusti me!

7.

- Zdravo!
- Zdravo.
- Tebe tudi ne marajo?
- Ne marajo.
- Mene tudi ne.
- Kaj me briga, če me ne.
- Mene tudi ne briga, ampak sem vesel, da tudi tebe ne marajo, ker potem sva že dva.

- A ste ločeni?
- Kdo?
- Pri tebi doma?
- Ja.
- A si z mamo?
- Ja.
- Jaz tudi. Pa je ne maram.
- Mame ne maraš?
- Ker sem jaz kriv, da vse noči joka.
- Jaz pa svojo maram.
- Zakaj?
- Ker je edina, ki jo poznam.
- Zdaj poznaš tudi mene.
- Ti si moj prijatelj.
- Res?!
- Res, ja! In držat morava skupaj.
- Zakaj?
- Ker sva sama. Ker naju ne marajo. In zato morava bit skupaj. Da bova močna.
- Jaz bi rad, da bi me imeli radi.
- Jaz pa ne. Kaj me briga. Zdaj sva dva in sva močna.
- Jaz nisem močen. Vsi me tepejo.
- Mene tudi. Ampak se jima lahko maščujeva.
- Nočem se maščevat.
- Ti si kreten.
- Nisem!! Nisem!! Nisem!!
- Dobro ...
- Nisem!! Nisem!!
- Saj nisi. No!
- - -
- - -
- A greva v trgovino?
- Zakaj?
- Nekaj iskat.
- Nimam denarja.
- Nekaj bova vzela.
- Nimam denarja.
- Jaz ga tudi nimam. Ukradla bova.
- Jaz ne kradem.

- To samo tako rečejo. Ne bova ukradla. Pripada nama.
- Zakaj nama pripada?
- Ker naju nobeden nima rad.

8.

- To je moj novi partner.
- Zdravo! Tvoja mama mi je veliko pravila o tebi ...
- Živel bo z mano.
- ... same lepe reči.
- Z nama bo živel.
- S tvojo mamo se imava rada.
- Srečna sem.
- In tebe bom imel tudi rad.
- Nisem verjela, da bom še kdaj srečna.
- Fant, te že imam rad! Koliko si star?
- No, povej, koliko si star?
- Ti je riba jezik popapala?
- Sramežljiv je.
- In molčeč. To mi je všeč. Rad imam molčeče fante. Fantje morajo biti tiho. Punce preveč govorijo.
- Jaz tudi?
- Tudi. Saj si punca! Ampak ne preveč. No, mali, povej ... Koliko si star?
- Povej, no!
- Osem let?
- Povej! Bodi vljuden. Če te starejši nekaj vpraša, moraš odgovoriti. No?!
- Že vem, devet let si star.
- Če ne boš povedal, te bom usekala.
- Pusti ga. Se bova že spoprijateljila. Jaz znam s takšnimi fanti. Kam lahko dam svoje reči?

9.

- Udarila me je. Nikoli me še ni.
- Jaz pa mojo brcnem nazaj, če me focne. Čeprav jo imam rad. Zadnjič sem jo brcnil v trebuh. Pol ure se je zvijala. Bila je bela kot stena. Prasica. Čeprav jo imam rad.
- Jaz svoje mame ne bom nikoli udaril.
- Zamenjala te je za enega drugega. Brkatega. Saj ima brke, si rekel?
- Ima.

- In samo o njem govori, si rekel?
- Govori.
- In on jo fuka, si rekel.
- Fuka jo.
- In slišiš?
- Čeprav se delam, da ne.
- Ampak slišiš.
- Potem vedno pride pogledat v sobo, če bedim. In vedno reče: *Mali spi. Nič ni slišal.*
- In spet fukata.
- Včasih.
- Kot v filmih. A si gledal filme, ko fukajo?
- Dolgčas.
- Fukajo s konji in s prašiči. Pa deset jih eno fuka. In sami črnici. Si videl to?
- Ne.
- Jaz tudi ne. Ampak eden mi je pravil, da fukajo z živalmi in da zato ni nič hudega, če mu ga povlečem. Tako je rekel. Hišnik.
- Pa si mu ga?
- Si nor! A misliš, da sem pedofil!
- Ne mislim, da si.
- Normalen sem. Tudi ko bom velik, ne bom pedofil. Mogoče bom peder, pedofil pa ne. Bom pa sigurno maratonec. Zmagal bom na maratonu in bom dobil dvanajst tisoč evrov. Vse tiste črnice, ki vedno zmagujejo, ker imajo vse podkupljeno, bom premagal, zbil jih bom do amena! Tako dolgo jih bom brcal v glavo, da bodo nehali tečt maraton. In bom zmagal. Ja, maratonec bom. Pa ti?
- Jaz tudi.
- Midva bovy maratonca! Najboljša prijatelja, ki nista pedofila, ampak maratonca. O nama bojo še govorili! Tudi na televiziji.
- A greva?
- Kam?
- V trgovino.
- Po tisto, kar nama pripada?
- Po tisto.

10.

- Veš, kdo sem?
- Ne.
- Psihologinja sem. Veš, kdo je to?
- Ne.

- Pomagam otrokom, kadar imajo težave. In tvoja učiteljica mi je povedala, da imaš težave. Da si se spremenil, odkar sta se tvoja starša ločila.
- Ne.
- Kaj ne?
- Nisem se spremenil.
- Tvoja učiteljica, ki jo zelo skrbi zate, je rekla, da si bister učenec, da si bil v prvih dveh razredih odličnjak, zdaj pa si drugačen.
- Nisem.
- Kaj?
- Drugačen.
- - -
- - -
- Kako pa je doma?
- V redu.
- V redu?
- Ja.
- Mi lahko poveš kaj več? Mislim, o tem, kako je doma vse v redu.
- Ne.
- Zakaj ne.
- Ker ni kaj povedat.
- Kaj počneš, ko prideš iz šole?
- Imam prijatelja.
- Ja?
- Ja.
- Koga?
- Prijatelja.
- Tvoja učiteljica pravi, da nimaš prijateljev.
- Pa ga imam.
- Koga?
- Najboljši prijatelj je.
- Nihče te nikoli ne vidi z nikomer.
- Skupaj preživiva vse dneve.
- To je pa lepo.
- Ja.
- In kaj počneta?
- Pogovarjava se.
- O čem?
- O nama. O življenju. O mami.
- Tvoji?

- O najinih mamah.
- So njegovi starši tudi ločeni?
- Vsi so ločeni. To je normalno.
- In kaj se še pogovarjata s prijateljem?
- Vse.
- Kaj je to vse?
- Vse je vse.
- Razumem.
- Ne razumete.
- Zakaj naj ne bi razumela?
- Ker nimate prijatelja.
- - -
- - -
- Če te še nekaj vprašam, mi boš odgovoril?
- Če bo pametno vprašanje.
- Si srečen?
- Neumno vprašanje.

11.

- Denar imam.
- Kje si ga dobil?
- Lahko greva kaj kupit.
- A ni škoda. Da bi kupila. Če nama itak pripada.
- Ampak denar imam!
- Od kod?
- Potegnil sem ga hišniku.
- Fuj.
- Saj je vseeno. Glavno, da nisem pedofil.
- In kako je bilo?
- Fuj.
- Zakaj pa si?
- Fehtal me je. Zoprno mi je, če me fehtajo. Pa sem. Saj si ti tudi.
- Ampak ne bom več.
- Tudi jaz ne bom več.
- Enkrat pa fuj.
- Enkrat pa fuj.
- A greva kam?
- Denar imava.

- Lahko kupiva darilo.
- Za koga?
- Za mamo.

12.

- Kaj se dogaja?
- Zamudil si.
- Zaspal sem.
- Nikoli ne zaspiš. Po navadi si že kakšno uro prej pred šolo.
- Zakaj je vse polno ljudi? Kaj se je zgodilo?
- V kleti je gorelo. Hura! Danes ne bo šole!
- Kaj bomo pa delali, če ne bo šole?
- Saj bo šola. Samo prve tri ure je ne bo. Moramo na igrišče. Ravnatelj je tako rekel. In v klet ne bomo smeli, ker policija preiskuje.
- Zakaj pa policija?
- Ker policija vedno preiskuje.
- Veš kaj, lahko greva v mesto. Se zmuzneva in greva po trgovinah. Po treh urah pa prideva nazaj.
- Imaš denar?
- Imam.
- Jaz bi bil raje tu.
- Tu ni kaj videt. Gasilci so pogasili. Hišnika so odpeljali.
- A v bolnico?
- V mrtvašnico. Ko so ga nesli mimo, je zasmrdelo po zažgani pleskavici, ha!
- Mama pravi, da ni lepo, če se smejiš tuji nesreči.
- Tvoja mama je butasta.
- Moja mama ni butasta, moja mama je zdaj srečna.
- Greva v trgovino. Bova nekaj ukradla.
- Ne bom več kradel.
- Jaz pa bom še. Zdaj ko ni več hišnika, da bi mi plačal.
- Kaj bova kupila?
- Bombone.

13.

- Veš, kdo sem jaz?
- Ne.

- To je gospod kriminalist.
- Gospod ravnatelj, mogoče bi bilo dobro, da bi se s fantom pogovorila sama.
- Star je devet let. Moram biti prisoten. Klicali smo njegovo mamo, ampak se ne javi. Tajnica jo še išče.
- Saj ne gre za zaslišanje.
- Vseeno. Moram biti zraven. Takšna so pravila.
- No, prav. Torej: veš, kdo sem?
- Policaj.
- Ja.
- Zakaj pa nimate uniforme?
- Ker sem kriminalist. Policist v civilu.
- Detektiv. Tako kot na televiziji.
- Ja.
- Zanima me ...
- Gospodu lahko poveš vse.
- Gospod ravnatelj ... Dovolite ...
- Oprostite. Izvolite.
- Pogledali smo posnetke varnostne kamere. In smo videli, da si predvčerajšnjim metal kamne vanjo in da si jo razbil.
- Ni lepo, da uničuješ šolsko lastnino. To je lastnina vseh nas.
- Gospod ravnatelj, lepo prosim ...
- Oprostite. Nadaljujte.
- Zakaj si uničil varnostno kamero?
- Za hec.
- Zakaj prav tisto, ki pokriva del dvorišča, kjer je vhod v hišniško stanovanje?
- Prijatelj mi je rekel, če jo lahko zadenem. In sem.
- Kateri prijatelj?
- Najboljši.
- Na posnetku si sam.
- Prijatelj je bil zraven. Enkrat on, enkrat jaz. On ni zadel. Jaz sem zadel. Petič sem zadel.
- Točno. Na posnetku si vrgel petkrat in petič si jo razbil. Zakaj?
- Stavila sva.
- S kom?
- Z mojim prijateljem.
- Sam si bil.
- Gospod kriminalist bi rad izvedel, kdo je tvoj prijatelj.
- Gospod ravnatelj, prosim ...

- Hotel sem samo pomagat.
- No, kdo je tvoj prijatelj?
- Zakaj moram povedat?
- Da nam bo lahko še *on* povedal, kako je bilo.
- Tako je bilo: stavit sva šla, da bom razbil kamero v desetih poskusih. Če jo bo on razbil prej, potem greva v trgovino in mu moram jaz kupit bombone. Če pa ne, mi jih mora kupit on. In sem zmagal. Razbil sem jo v petem poskusu.
- Kje pa je bil med tem tvoj prijatelj?
- Zraven je stal. In štel.
- Gospod kriminalist pravi, da na posnetku ni nikogar. Samo ti. Povej po resnici.
- Kdaj si prišel danes zjutraj v šolo?
- Ko so gasilci že pogasili.
- Po navadi prideš v šolo že kakšno uro prej. Tako pravijo tvoji sošolci. In potem čakaš na dvorišču, da se začne šola.
- Velikokrat so te videli s hišnikom.
- Danes sem zaspal.
- - -
- - -
- Kje je moj sin? Kaj hočete od njega? Kdo ste?
- Gospa, pomirite se.
- Mama!
- Gospa, to je gospod kriminalist. Imeli smo nesrečo. Požar.
- In kaj ima moj sin pri tem? Imaš kaj pri tem?
- Ne.
- No, vidite! Nič nima z vašim požarom. Greva!
- Gospa, rad bi se pogovoril z vašim sinom.
- Hišnik je umrl.
- - -
- - -
- In zakaj zaslišujete mojega sina? Devet let ima.
- Ne zaslišujem ga, samo sprašujem. Večkrat so ga videli skupaj s hišnikom. Vedno zjutraj, preden se je začel pouk. In pred dvema dnevoma je metal kamne v varnostno kamero. Razbil jo je.
- Ga je kdo videl?
- Kamera ga je posnela.
- Veste kaj ... Zelo dobro vem, kako to gre. Hoteli ste ga spraviti k psihiologu in potem na posebno šolo. Zdaj ga zaslišuje še policija. Kaj imate proti meni? Ne dovolim! Razumete? Imam svoje pravice. Nisem bogata,

nič nimam, zato si pa upate. Lotite se raje tistih, ki krađejo, ki so zares lopovi. Zakaj se spravljate name? In na mojega otroka? Zakaj?!

- Kdaj je vaš otrok danes odšel v šolo, gospa?
- Zaspal sem.
- Povedal je.
- Zamudil sem.
- Slišali ste.
- Prišel sem, ko je bilo že vsega konec. Nič nisem videl.
- Greva, sinko!

14.

- Ti si moj najboljši prijatelj.
- Ti pa si moj še boljši najboljši prijatelj!
- Nikoli te ne bom izdal.
- Tudi jaz te ne bom nikoli izdal.
- Izdajalci so slabši kot smrt.
- Slabši kot morilci.
- Slabši kot pedofili.
- Slabši kot nevihta. Kot poplave. Slabši kot vojna.
- Izdajalci niso prijatelji.
- Rad te imam.
- Tudi jaz te imam rad.

15.

- An ban, pet podgan,
ti si roža,
ki me boža,
ti pa si rumen špaget,
zato moraš takoj v kot sedet –
ti loviš!!!
- - -
- - -
- Gleda nas.
- Že eno uro nas gleda.
- Kaj gledaš?
- Pejt se igrat drugam!
- Smrdiš.

- Ja, smrdi. Kot njegova mama.
- Kar stoji tam in nas gleda. Manijak!
- Ne bom se igrala, če bo on tu.
- Jaz tudi ne. Mi je mama prepovedala.
- Pejt stran, slišiš!?
- Ne sliši.
- A je gluha?
- Neumen.
- Umsko prizadet.
- In sam s sabo se pogovarja.
- Ampak matematiko pa obvlada.
- Pa super riše.
- Zgini!!
- Vrgla mu bom kamen.
- Pazi, nevaren je.
- Nevaren? Za celo glavo je manjši od mene.
- Od mene tudi.
- Zaostal je.
- Kamen ti bom vrgla, če nas boš gledal.
- Punce, gremo raje drugam.
- Pazi! Kamen bom vrgla. Stran pejt! Stran pejt!
- - -
- - -
- Zadela si ga.
- Po nesreči.
- Kri mu teče.
- Punce, gremo! Jaz nisem nič kriva.
- Jaz tudi ne.

16.

- Preiskava je pokazala, da je zagorelo na hodniku v polkletnem hišniškem stanovanju osnovne šole. Forenzični izsledki kažejo na to, da je neznani storilec skozi režo za pisma v vežo zлил bencin super 95. Najbrž dva do tri litre bencina. Ogenj se je takoj razširil na plašče in čevlje ter na pohištvo, ki je stalo v veži. Pri požaru je bil smrtno poškodovan šolski hišnik, ki je zadnjih deset let stanoval v tem stanovanju. Umrli je zaradi hudih opeklin. Ker je stanovanje polkletno, so okna, ki gledajo na notranje dvorišče, zamrežena z železnimi rešetkami, zato se žrtev ni mogla rešiti na

prosto. Njegovo na pol zoglenelo truplo se je z rokami še vedno oklepalo okenskih rešetk. Gasilci so prišli na kraj požara v desetih minutah, vendar je bil požar preveč silovit in se je zaradi vnetljive snovi in dotrajanega materiala stanovanja bliskovito razširil v vse prostore. Zaradi pravočasne intervencije ogenj ni ogrozil drugih delov šolskega poslopja. Podana je bila prijava o podtaknjem požaru s smrtnim izidom. Preiskava poteka.

17.

- Z mamó bi ti rada nekaj povedala.
- Ja, nekaj važnega.
- A se bo odselil?
- Ne govori, kot da me ni zraven, mulc!
- Ne, ne bo se odselil.
- Se bova midva?
- Ne, ne bosta se odselila. Še bolj bomo družina.
- S tabo že ne.
- Dober sem s tabo, kot da sem ti oče.
- Nisi moj ata.
- Nehajta.
- Moj ata ni smrdel.
- Po ustih te bom, smrkavec.
- Brcnil te bom.
- Nehajta!!
- - -
- - -
- Povedala bi ti rada ...
- Ja?
- Da boš pripravljen.
- Ja?
- Noseča sem. Bratca boš dobil.
- Kaj pa, če bo sestrice?
- Boš dobil pa sestrico. Si kaj vesel?
- Kaj pa, če bo pes? Ali pa mačka? Ali pa podgana?
- - -
- - -
- Sam si prosil.
- Jaz bi ga še bolj. Ampak ti si mama.

18.

- Kradel je.
- Nisem.
- Gospod varnostnik, pogledjte mu v žepe! Videla sem ga.
- Izprazni žepe!
- Nisem.
- Vsak dan si tu. Že dolgo te opazujem.
- Izprazni žepe, če ti rečem!
- Ne bom.
- Gospod varnostnik, potem pa pokličite policijo.
- Bi rad šel v poboljševalnico?
- Ne.
- Potem pa izprazni žepe.
- Nisem jaz.
- Kdo pa?! Videla sem te! Bombone si tlačil v žep. Pogledjte mu v notranji žep.
- Izprazni žepe, sicer bom poklical policijo. S policijo pa ni heca.
- - -
- - -
- Dvakrat bomboni Bronhi, en kinderjajček in žvečilni gumiji Orbit. Še kaj.
- Nisem jaz.
- Ja, kdo pa?! Sveti duh?
- Stlačil mi je v žepe. On je kriv. Nisem jaz. Nisem hotel. Upiral sem se. Prisegam, da nisem hotel. Na mamó prisegam. In moja mama je noseča. Nisem jaz, nisem jaz, nisem jaz, nisem jaz ...
- Dobro, no.
- Baraba je. Sovražim ga. Sovražim ga! Sovražim ga! Z ognjem se igra. An ban, pet podgan ...
kadar zagori,
po mesu zasmrdi!
- Fant je moten.
- Tokrat naj ti bo. Izgini zdaj.
- Nisem jaz. On je, on!! On je, on!! On je!!
- Dobro, no! Izgini, da te ne vidim nikoli več.
- A lahko bronhije?

19.

- Hvala, gospa, da ste se oglasili.
- Če policija kliče, potem je treba. Sicer bi me prišli iskat.

- Gre za vašega sina.
- Pustite ga pri miru, reveža. Devet let ima.
- Njegova obleka, hlače, srajce, perilo ... Vse smo pregledali.
- Ja, imeli ste od sodišča.
- Nič nismo našli.
- Kaj pa naj bi našli!
- Sledove *ogljikovodikovih mulekul, ki tvorijo alifatsko spojino, kar pomeni verigo ogljikov s pritrjenimi vodikovimi atomi.*
- Me zajebavate? Pa kaj mislite, da sem jaz, fizičarka? ... Ali kaj vem kaj ...
- Tudi jaz, gospa, nimam pojma o kemiji, ampak tako piše v forenzični analizi oblačil vašega sina. Forenziki so iskali sledove bencina. In niso jih našli.
- Pojma nimam, o čem govorite.
- Oziroma so jih našli. V sledovih so našli elemente, ki jih vsebuje 95-oktanski bencin. Vendar so ti elementi tudi v različnih čistilnih sredstvih in pralnih praških, ki jih uporabljate, ko perete sinova oblačila.
- Kaj bi pravzaprav radi? Nič ne razumem. Noseča sem.
- Zanima me, ali ste obleke, ki jih je nosil vaš devetletni sin tisti dan, ko je v hišniškem stanovanju izbruhnil požar, če ste jih oprali? Samo to.
- Mogoče smo revni, smo pa čisti. Moj sin je čist. Vedno opran. Seveda sem jih oprala. Fant je priden. Vrže obleko v koš in jaz jo operem. Pa tudi sam zna s pralnim strojem. Moj fant je pošten. Kaj imate proti njemu?
- Prepozno smo prišli.
- *Prepozno?* Kaj to pomeni? Pojma nimam, o čem govorite. Pustite nas pri miru. Imam novega partnerja. Srečna družina smo.
- Preiskovalni sodnik in socialna služba sta na moje priporočilo izdala zahtevo, da mora fant na pogovore k ustreznim strokovnjakom.
- Nikamor ne bo hodil! Nikamor!
- Gospa, to ni nasvet. To je, če me razumete, obveza. In kazensko boste odgovorni, če je ne boste uresničili.
- - -
- - -
- Zdaj bom šla.
- Hvala, da ste prišli.
- In ne kličite me več. Za neumna vprašanja nimam časa.
- - -
- - -
- Čestitam.
- Za kaj?
- Za nosečnost.

20.

- Zakaj jokaš?
- Ker ... Ker ...
- Nehaj, no! Kaj bojo ljudje rekli, če bodo videli, da me objemaš in mi jokaš v vrat.
- Ljudi ne briga. Nobenega ne briga, če jokam.
- Čisto bom slinast in smrklast. Sem že. Nehaj!
- Hudo mi je.
- Ne se dret. Fantje jokamo v sebe. Noter. Ne pa kot kakšne babe.
- Nisem nalašč ...
- Kaj spet?!
- Izdal.
- Koga si izdal? Mamo? Ata? Ali tistega njenega brkatega fukača. Pa tudi če si jih, so si to zaslužili. Zaslužili so si, da bi jih poscal, ne samo izdal. Da bi jim zamešal drek v golaž, ne samo pljunil vanj. Še hujše reči bi si zaslužili, ker so te izdali. Oni so te najprej izdali. Tako, da si lahko čisto miren. Naj jih crknjen pes pokozla!
- Tebe.
- - -
- - -
- Kaj mene?
- Izdal sem te.
- Kdaj?
- Rekel sem, da si mi *ti* tlačil bombone v žepe in da jaz nisem hotel, da si me nagovarjal, da si me prisilil. Hudoben sem. Svojega edinega prijatelja sem izdal. Nobenega več nimam. Nobeden več me nima rad. Nalašč bom pojedel toliko peska, da bom kot en peskovnik na dveh nogah in me ne bojo mogli več operirat, napil sem bom mrzle vode in bom počil, še prej pa si bom na smrt prehladil grlo. Gnojno grlo bom imel in ne bom mogel požirat. Zato bom umrl od lakote.
- Jaz bi te tudi.
- Kaj?
- Izdal.
- Ti bi me izdal?
- Sploh, če te ne bi bilo zraven. Zato pa smo prijatelji, da se izgovarjamo drug na drugega. Morava si pomagat.
- Ampak zdaj mislijo, da si me ti prisilil. Da si ti tisti *ta grd*, da sem jaz samo pod tvojim slabim vplivom.

- Ja, to je zoprno. Pa kaj! V tisto trgovino pač ne bova več šla. A veš, koliko je še trgovin?! Na tisoče.
- Na milijone!
- Na tisoče milijonov.
- Na bilijon bilijonov.
- Več kot je zvezd na nebu.
- In v vseh trgovinah nekaj prodajajo. In v vseh se da kaj stlačiti za srajco. Preden naju bojo v vseh trgovinah zalotili, bova stara že milijon let.
- Kot učiteljica bova stara.
- Še bolj. Ampak ...
- Ja?
- Izdal si me pa vseeno.
- Ja.
- In zato si mi dolžan uslugo.
- Ja.
- Če bom kdaj kaj hotel, mi boš mogel takoj uresničiti.
- Ne bom ti ga potegnil.
- A si nor! Saj nisva pedofila.
- Niti pedra.
- Niti poštarja.
- Niti klečiplazifikca.
- Ne.
- Jasno, da ne. Ampak uslugo si mi vseeno dolžan.
- Ja.
- Ubogal me boš.
- Ja.
- Ne da bi razmišljal.
- Ne da bi razmišljal.

21.

- Veš, kdo sem jaz?
- Ja.
- Kdo?
- Jaga baba.
- Kdo?!
- Šoferka viličarja, mogoče prodajalka kokic v kinu? Kdo že? Moja mama niste, njo poznam, pedofil tudi niste. Aja! Že vem!! Teve napovedovalka vremena ste.

- Dovolj.
- Uh! Zdaj vem, kdo ste?! Kako sem lahko pozabil! Vi ste Michael Jackson, samo da ne smem nobenemu povedat, a je tako?
- Specialistka klinične psihologije sem. Pomagam otrokom, kadar imajo težave. In tvoja učiteljica mi je povedala, da imaš težave. Da si se spremenil.
- Nisem se spremenil.
- Odličnjak si bil. Tvoja učiteljica pravi, da si nadarjen za matematiko. In rišeš odlično. Čeprav nočeš sodelovati. In tudi nalog ne pišeš. Se pravi, da si se spremenil.
- Nisem se jaz spremenil.
- Kdo pa?
- Vi ste se spremenili. Mama se je spremenila. Vreme se je spremenilo. Poplave bojo. Led se bo stopil in vse šole na svetu bo zalilo do stropa. Matematika se je spremenila. In postelja se je spremenila. Moja postelja je postala raztegljiv kavč v dnevni sobi. Televizija tudi. Spremenila! Reklame so se spremenile. Moja obleka se je pomanjšala. Čevlji so zlezli skupaj. Špageti imajo okus po pesku. Besede so drugačne. Igrače so drugačne. Vse je drugačno. Nisem se jaz spremenil. Vse drugo se je spremenilo.
- - -
- - -
- Pameten si.
- Vi pa neumni.
- Hvala.
- Zakaj *hvala*? Saj vam pripada.
- - -
- - -
- Se veliko pogovarjaš sam s sabo?
- Se vi veliko fukate?
- Kaj?
- Komu ga potegnate v prostem času? Mislim, kadar ne postavljate neumnih vprašanj.
- Pa ti?
- Kaj?
- To isto.
- Nobenemu!
- Nobenemu več?
- Zdaj in že od nekdaj, od začetka vesolja nobenemu več!! Ste razumeli?!

- Res?
- Ubil vas bo.
- Kdo?
- Moj prijatelj. Če boste še enkrat ponovili.
- Kaj?
- To, kar ste rekli?
- Kaj sem rekla?
- Kaj sem rekla?
- No?
- No?
- Povej mi, kaj sem rekla.
- Povej mi, kaj sem rekla.
- To je pa že neumno.
- To je pa že neumno.
- Zakaj ponavljaš za mano?
- Zakaj ponavljaš za mano?
- - -
- - -
- Kdo me bo ubil?
- Samo rečem mu, pa boste ubiti.
- Tisti, s katerim se pogovarjaš, pa ga nobeden ne vidi?
- Če ga ne vidite vi, ne pomeni, da ni tukaj.
- A je zdaj tukaj?
- - -
- - -
- Greva!
- Ja, greva. Baba nima pojma.
- Trdi, da te ne vidi.
- To govori nalašč, da bi te razjezila.
- Ampak, ti si. Ane, da si?
- Tako sem, kot ti.
- In me imaš rad?
- Ja. Ampak tega si fantje ne govorijo. Greva. Ne bova se več pogovarjala s to pizdo.
- - -
- - -
- Kam greš?
- Na kemoterapijo.
- Fant, nisva še končala. Jutri po pouku spet tu. Če ne prideš, bo pote prišla socialna služba. Bi rad to?

- An ban, pet podgan,
če zbežiš, boš poscan,
če ostaneš, boš usran.
- Na svidenje, milostljiva gospa.

22.

- Kje je mama?
- V bolnici.
- Si jo zbil ko psa?
- Rodila bo.
- Kdaj?
- Danes, jutri. Mi bodo sporočili.
- In ti?
- Kaj *jaz*?
- Boš tu?
- Tu zdaj stanujem, si pozabil?
- Zdaj, ko je ni, bova sama?
- Kuhal ti bom.
- To pomeni, da bova sama.
- Nekaj dni. Mama je šla rodit mojega sina, tvojega bratca.
- Kaj pa, če bo podgana?
- Zobe ti bom zbil, roko ti bom izpulil, prekleti pankrt zafukan, samo če še enkrat rečeš ...
- Kaj pa, če bo podgana? Kaj pa, če bo podgana? Kaj pa, če bo podgana!
- - -
- - -
- Saj vem, rad bi, da bi se mi utrgalo in da bi te zbil do amena. To bi rad, kaj? Da boš lahko tulil in klical na pomoč, kaj?! Sem te spregledal, pankrt mali. Zvit si, ampak jaz sem še bolj. Imam prakso s takšnimi mulci. Vse moje so imele takšne mulce, in povem ti, na koncu sem jaz zmagal, vedno!
- Zaklenil se bom.
- V zlato skrinjico?
- V dnevno sobo.
- Zakaj?
- Če boš hotel gledat televizijo, ko bom spal.
- Zakaj bi hotel gledat televizijo, ko pa lahko počnem kaj bolj pametnega.
- - -
- - -

- Tvoj sin bo podgana! Tvoj sin bo podgana! Tvoj sin bo podgana! Tvoj sin bo podgana! Tvoj sin bo podgana!

23.

- To je gospa specialistka klinične psihologije. Jo že poznaš.
- Prvič vidim.
- Fant ima poseben smisel za humor.
- To pa je tvoj pravni zastopnik.
- Za zaščito otrokovih pravic. Poskrbel bom, da bo vse tako, kot je treba. Ne skrbi, fant.
- Mene pa tako že poznaš.
- Prodajate kokice v kinu.
- Ha! Kokice v kinu prodajam jaz. Si že pozabil?
- Ne, ti si jaga baba specialistka.
- Jaz sem s policije.
- Jaz pa sem predsednik republike.
- Kriminalist sem, vem, da se me spomniš, in raziskujem podtaknjeni požar v hišniškem stanovanju vaše šole in s tem tudi smrt hišnika. Si me razumel?
- Si me razumel?
- Če si me *ti* razumel?
- Če si me *ti* razumel?
- Me zafrkavaš?
- Me zafrkavaš?
- Vedno začne ponavljati, kadar ga spravimo v zadrego.
- Vedno začne ponavljati, kadar ga spravimo v zadrego.
- Ne ponavljaj! Si me razumel?!
- Ne ponavljaj!! Si me razumel?!
- Kot varuh otrokovih pravic vas opozarjam, gospod kriminalist, da ne smete povzdigniti glasu nad otrokom, ki ima komaj devet let.
- Gre za hude reči.
- Otrok je še.
- Prav. Ne bom nič rekel. Pokazal bom.
- - -
- - -
- To je posnetek, ki ga je naredila varnostna kamera na bencinski črpalki ob 21.34 tistega večera, preden je naslednje jutro zagorelo hišniško stanovanje.

- Si na posnetku res ti, fant? Povej gospodu s policije!
- Posnetek je dober in zelo jasno vidimo fanta s plastično posodo, v katero je natočil tri litre bencina super 95.
- Si to ti, fant? Tudi jaz bi rada vedela.
- Povej!
- - -
- - -
- Ne.
- Kdo pa!? Sveti duh?
- Moj prijatelj.
- Kot varuh otrokovih pravic ti svetujem, da poveš resnico.
- Kupil si tri litre bencina, ki si ga navsezgodaj zjutraj zlil skozi režo za pisma v hišniško stanovanje. Hišnik je še spal ...
- O, moj bog!
- Gospa, prosim, da me ne prekinjate.
- Si res to naredil?!
- Ne.
- Posneto imamo. Tudi točen čas in uro. In kamera pri blagajni bencinske črpalke te je tudi posnela ... Poglej! Čisto od blizu se poglej.
- Kot psihologinja ... mislim, da bi morali poklicati njegove starše.
- Jaz sem tu namesto matere. Je v bolnici. Komplikacije pri porodu.
- Si ti na posnetku?
- - -
- - -
- Sem.
- Se pravi, da ni tvoj prijatelj?
- Ne bom ga izdal.
- Koga ne boš izdal?
- Jaz sem.
- Sta bila dva?
- Sam sem bil.
- In zakaj si to storil? Si vedel, da je hišnik doma?
- Povej gospodu kriminalistu. Vse bo v redu. Ne boj se.
- Nisem bil jaz.
- Malo prej si rekel, da si bil.
- Kot specialistka za klinično psihologijo svetujem temeljitejšo in bolj strokovno obravnavo. Z več strokovnjaki ...
- Ne se igrat z mojo potrpežljivostjo, smrkavec! Si kupil bencin ali ga nisi?!

- Prosim, da ne kričite na otroka. Otrok je moj varovanec. Pogovor bom prekinil, če na fanta še enkrat zakričite.
- Kupil sem ga.
- No, končno!
- Nisem pa zažgal.
- - -
- - -
- Ne seri, mali! Trideset let sem kriminalist in ne boš me takole na suho nategoval.
- Prosim, da pazite na besede.
- Za umor gre! Za zогlenelo truplo, ki se je z rokami držalo za rešetke na kletnem oknu!
- Bencin sem kupil, ker mi je tako naročil oče. Mislim ta, ki je zdaj z mamo, ki je zdaj najina družina ... Poslal me je ... Ubogal sem ga. Vedno ubogam. Za njegov avto. Zmanjkalo mu je bencina in me je prosil, če ga grem iskat, da bo lahko zjutraj odpeljal avto z dvorišča.
- - -
- - -
- Bomo preverili.

24.

- Nisem te izdal.
- Saj to ne bi bila izdaja. Na posnetku me itak ni bilo.
- Nisem hotel, da bi mislili, da si me ti nagovoril.
- Pa sem te.
- Nisi.
- Sem.
- Sam sem hotel.
- Vprašal si me. In jaz sem rekel *ja*. Da bo konec.
- In je bilo konec.
- Samo da zdaj nimava več denarja.
- Hišnik je smrdel in prdel, plačal pa je.
- Ne rabiva denarja. Saj nama itak pripada.
- Itak.
- - -
- - -
- Malo je manjkalo, pa bi te izdal.

- Vseeno.
- Meni ni vseeno. Ti si moj edini prijatelj. Te lahko objamem.
- A si peder?
- Ne.
- Potem pa brez objemanja.
- Punce so mi všeč.
- Meni tudi.
- Čeprav mečejo kamne vame. Jaz pa vseeno rinem za njimi. In jih gledam.
- In si ga mečeš na roke.
- Nisem noben pedofil.
- Jaz tudi ne.
- Midva nisva pedofila.
- Niti pedra.
- Niti poštarja.
- Niti porivača.
- Niti policija.
- To pa sploh ne.
- Niti pezdeta.
- Niti prdeta.
- Niti ... ne spomnim se več besed na *p*.
- Pirata?
- Niti pirata.
- - -
- - -
- Kaj pa potem sva?
- Pojma nimam.
- Jaz tudi ne.
- Kar neki.
- Ja, kar neki.

25.

- Nisem te izdal.
- Hvala.
- Ko so pozvonili in mi pomolili izkaznico pod nos, sem se skoraj usral, potem pa, ko so vprašali zate, sem takoj vedel, da si nekaj ušpičil. In sem bil previden.
- Hvala.

- So vprašali, kje si bil dne ... in so povedali datum ... Kot bi izstrelil, sem rekel, kar na pamet, da doma. Potem pa so vprašali, če sem te kam poslal, dne tega in tega, okoli desetih zvečer ... Sem takoj vedel, da sem te. Sem rekel *ja, pa sem ga res poslal. Kam?* me je vprašal tisti policist. Pa sem rekel, da te vsak večer kam pošljem, po cigarete, po burek, po takšne reči ... In da se ne spomnim točno za tisti dan.
- Hvala.
- Potem je kriminalist vprašal, če imam avto. Sem rekel, da *ja*. In mi je bilo že jasno, da sem te najbrž *poslal* po nekaj za avto. Potem sem se spomnil, da je v šoli gorelo in da je tvoja mama povedala, da so te zasliševali, ker so mislili, da si ti zažgal, *piromanček mali, ha ...*
- Hvala.
- In sem povezal eno z drugim in sem kar usekal: *bencin!* Kriminalistu so se oči tako žalostno povesile, kot da sem mu pravkar povedal, da ga je baba znogirala, in sem takoj vedel, da sem zadel. *Po bencin sem ga poslal!* *Ja!* Pa še spomnil sem se, kako sem pred kratkim pizdil, ker nisem mogel zjutraj zakurblat avta, ti si šel v šolo in si me slišal, kako sem mami rekel, da se po glavi tepem, ker te prejšnji večer nisem poslal s kantico po par litrov. No! In sem te rešil.
- Hvala.
- Ne zahvaljuj se mi.
- Hvala.
- Je premalo.
- Hvala.
- Mi boš povrnil.
- Bom.
- Kar zdaj boš. Povrnili.
- - -
- - -
- Sem pridi.
- Kam?
- K meni. Na moja kolena.
- Na stolu mi je dobro.
- Otrok si.
- Devet sem star.
- Otroci sedijo očetu na kolenih.
- Zakaj?
- Ker se tako pokaže, da imaš nekoga rad.
- Jaz te nimam.

- Jaz te imam. Tako te imam rad, da te nisem izdal. Pridi! Tukaj vmes! Na eno koleno!
- - -
- - -
- No, a je hudo? Sediš na očkovih kolenih. To je lepo.
- Nisi moj oče.
- Objamem te pa vseeno lahko. Piromanček mali.
- Kaj pa zdaj?
- Zdaj te bom stiskal. Saj hočeš to?
- Ne.
- Ja.
- Ne.
- Ja.
- - -
- - -
- Najprej bom jaz stiskal tebe. Potem pa ti mene. A je prav?
- - -
- - -

26.

- Punčka je!
- Zelo lep otrok! Moj otrok! Čeprav bi imel sina rajši.
- Kaj govoriš! Glavno, da je dojenček zdrav.
- Sina sem pričakoval. Ampak jo bom imel vseeno rad. Otrok je otrok.
- Pa ti? Si vesel, da je tvoja mama spet mamica? Si vesel, da si dobil sestrico?
- - -
- - -
- No, boš kaj rekel, smrkavec!
- Ja.
- In kaj boš še rekel?
- - -
- - -
- Ne ga silit, če noče. Mora se navadit. Do zdaj je bil on glavni, pa ga to skrbi. Ane, sinko, da te skrbi, da te mamica ne bo več imela rada. Pa te bo. O ja, še bolj te bom imela rada. Vse štiri bom imela še bolj rada.
- No, smrkavec, in kaj še?!

- Pusti ga!
- Hočem, da pove, kaj še. Zmenjena sva. No, kaj še?!
- - -
- - -
- Zelo ...
- Kaj?!
- ... sem vesel, da imam sestrico.
- In še!
- Rad jo imam.
- To sem hotel slišat!
- Tako lepa družina bomo! Srečna sem.

27.

- Sovražim jo.
- Dojenčica je še.
- Če si moj najboljši prijatelj, jo moraš tudi ti sovražiti.
- Punca je. Punce pa so okej.
- Niso. Kamne mečejo.
- Ko odrastejo.
- Tudi ona bo odrasla.
- Ko še bolj odrastejo, pa ne mečejo več kamnov.
- Potem se fukajo, kot moja mama. In nafukajo nove punce, ki spet mečejo kamne.
- Zakaj jo sovražiš?
- Ker je mama šla zaradi nje v bolnico in sem ostal sam z njim. Zato. Tri dni sem bil sam z njim.
- Vem.
- Sem mislil, da ne bo nikoli konec.
- Vem.
- Potem veš, zakaj sovražim tamalo. In mamu tudi sovražim.
- Zakaj?
- Ker je slepa.

28.

- Midva z mamu bova malo počivala.
- Po kosilu paše.
- Pelji tamalo na zrak.

- Ja, v park jo pelji.
- Ali pa na igrišče.
- A je prav?
- - -
- - -
- A si slišal, mutec mali?
- Ja.
- No! Potem pa le!
- Čez eno uro pridi nazaj.
- Raje čez dve.
- Čez dve, ja.
- Alo! Ven!!

29.

- Luštkana je.
- Grozna je.
- Dojenčki so luštkani.
- Dere se.
- Zdaj spi.
- Zaradi nje ne moreva v trgovino.
- Nimava denarja.
- Saj nama itak pripada.
- Pa je vseeno včasih fino imet denar.
- Zdaj, ko ni več hišnika, težko.
- Kaj pa on?
- Njemu zastonj. Ker me ni izdal.
- To je krivično.
- - -
- - -
- A jo lahko jaz malo zibam?
- Daj!
- - -
- - -
- Luštkana je. Še ko spi, se smeji.
- Ko ne spi, pa kriči.
- Kaj boš naredil?
- Ubil se bom.
- Potem bom ostal brez prijatelja.

- Saj.
- In tudi ti boš sam.
- Če bom pa mrtev.
- Ko si mrtev, si najbolj sam.
- Saj.
- - -
- - -
- Ne bom se ubil.
- - -
- - -
- Luštkana je.
- Če boš še enkrat to rekel, ne bom več tvoj prijatelj.
- Tako majhne prstke ima.
- Če boš še enkrat to rekel, ne bom več tvoj prijatelj.
- In nič ni kriva.
- Če boš še enkrat to rekel, ne bom več tvoj prijatelj.
- - -
- - -
- Nekaj boš vseeno moral naredit.
- Kaj?
- Njega daj. Tako kot hišnika.
- Ne morem. Mama je vedno zraven.
- Potem daj oba!
- Sem razmišljal.
- In?
- Ne bo šlo. Drug na drugega pazita.
- - -
- - -
- Imam idejo!
- Mi boš pomagal?
- Njo daj!
- Koga?
- V vozičku.
- Sam si rekel, da je luštkana. In nič kriva.
- Sem, ja. Ampak tako boš popravil krivico.
- Mama bo jokala.
- Izdala te je.
- On me bo ubil.
- Itak bi imel rajši sina. Sam je rekel.

- Ubil me bo!
- Kaznovan mora bit.
- Ne vem.
- Niti plača ti ne.
- Ne vem.
- Moraš to naredit.
- Ne vem!
- Uslugo si mi dolžan.
- Ne vem!
- Ker si me izdal. Se spomniš? Rekel si, da sem ti jaz tlačil bombone v žepe.
- Ne vem!
- Zato me moraš zdaj ubogat. Ne da bi razmišljal. Se spomniš?
- Ne vem!!
- Potem bova svobodna.
- - -
- - -
- Spet bova lahko šla v trgovine.
- V milijone trgovin!
- V milijardo milijon trgovin!

30.

- Veš, kdo sem jaz?
- Ja.
- Kdo?
- Jaga baba.
- Višja strokovna sodelavka oddelka za težave mladostnikov pri ministrstvu za socialne zadeve in družino. Dodelili so me tebi. Ali tebe meni. Saj je vseeno. No, in pogledala sem tvoje teste. Tudi drugi strokovnjaki so jih. Naredili smo primerjavo na evropskem nivoju. Program sofinancira Evropska skupnost, ampak to te najbrž sploh ne zanima.
- Ne.
- Jasno.
- Zakaj mi potem vse to pravite?
- Dajva nadaljevat ... No, čeprav si nalašč izpolnjeval vse narobe, so testi prirejeni tudi za takšne otroke, kot si ti. Z drugimi besedami ... Zelo bistar fant si. To je jasno. In tudi tipično. Ranjenost in bistrost sta lahko eksplozivna mešanica. Ranjeni otroci, ki niso bistri, niso ... kako bi rekla, niso tako *nevarni*. Ampak to te najbrž sploh ne zanima.

- Ne.
- So pa testi pokazali ... Iz njih je mogoče jasno razbrati ... Jasno so izraženi znaki ...
- - -
- - -
- Veš na kakšne *znake* mislim?
- Kakšne *znake*?
- Pameten si. Ti mi povej!
- Kakšne?
- Tvojega očima imamo v evidenci.
- Kakšni evidenci?
- Tvoja mama je že njegova tretja žena. Vse so bile ločenke in vse so iz prejšnjih zakonskih razmerij imele sinove, dečke, fantke, stare toliko, kot si ti. Kakšno naključje, kaj?!
- - -
- - -
- Če mi boš vse povedal, ti bo lažje. Boš videl.
- Če mi boš vse povedal, ti bo lažje. Boš videl.
- No?
- No?
- Povej!
- Povej!
- Odleglo ti bo.
- Odleglo ti bo.
- Znebil se boš bremena.
- Znebil se boš bremena.
- In mi bomo ukrepali.
- In mi bomo ukrepali.
- Zakaj ponavljaš za mano?
- Zakaj ponavljaš za mano?
- - -
- - -
- A zdaj bova pa molčala?
- A zdaj bova pa molčala?
- - -
- - -
- Ne smeš se bat. Ničesar nisi kriv. Ničesar nisi narobe naredil.
- Ne smeš se bat. Ničesar nisi kriv. Ničesar nisi narobe naredil.

- Blizu sem.
- Tri litre. Evrosuper: 1,26. Skupaj: 3,78 evra.
- Hvala.

32.

- Mi pomagaš?
- Zato pa so prijatelji.
- Boš ti voziček. Ne morem oboje.
- - -
- - -
- Zaspala je.
- Vso noč se je drla.
- Kot da bi vedela.
- Mama je šla že zjutraj. Ob petih so jo prišli iskat. S kombijem. Čisti pi-sarne. Po celi državi.
- Pa on?
- Takoj, ko je odšla, me je vzel na kolena.
- Plačal pa nič.
- - -
- - -
- Res je luškana. Škoda.
- Ne pomagaš mi.
- Oprosti.
- - -
- - -
- Kam greva?
- Zadaj, za igrišče.
- In boš?
- Ti si rekel.
- Odločil si se pa ti.
- Rekel si, da se moram.
- Da se konča.
- Ker sem ti dolžan. Brez pomišljanja.
- Ker si me izdal.
- - -
- - -
- Pa saj bosta potem itak spet naredila novo. In novo. In novo.
- Tožit bi jih morali.

- Koga?
- Nekateri ne bi smeli imeti otrok.
- Nobeden ne bi smel imet otrok. Konec bi moralo bit. Samo drevesa naj bojo, pa živali, pa ribe, pa črvi, gliste, mravlje ... Nič ljudi. To bi bilo najboljše.
- Sodišča bi jim morala prepovedat imet otroke.
- A misliš, da ju lahko tožim? Tako kot na televiziji.
- Vedno lahko vse tožiš.
- Tudi šolo?
- Tudi.
- Pa hišnika?
- Njega ni treba več.
- Pa učiteljico in tistih pet podgan?
- Vse. Ampak traja.
- Ne bom zdržal.
- Potem pa moraš.
- Ja, moram. Da se bo daleč videlo. Da se bo kadilo. Da bodo vsi pritekli in videli. Da bo tako kot svetilnik, ki sveti zato, da se druge ladje ne potopijo.
- - -
- - -
- Kaj se režiš?
- Svetilnik!
- Kaj se režiš?!
- Svetilnik v otroškem vozičku.
- - -
- - -
- Tu sva. Nisi mi preveč pomagal.
- Nočem, da bi mi roke smrdele po bencinu.
- V resnici mi nič ne pomagaš.
- Oja, pa ti.
- Ja, mi. Oprosti. Brez tebe bi bil zares sam.
- - -
- - -
- Najboljše, da začneš. Zdaj, ko spi.
- Bom.
- - -
- - -

- Imaš vžigalice?
- Vžigalnik. Zippo.
- Nobel!
- Medtem ko sem mu ga vlekel, sem mu ga ukradel iz žepa.
- To je pa fino. Z njegovim jo boš.
- Na to sem mislil.
- Pa daj!
- - -
- - -
- Počakaj.
- Ja?
- Zdaj si lahko še premisliš.
- Ne morem. Nič ne morem. Samo to lahko. Samo to moram. Če ne morem spremenit, lahko ugasnem.
- Prižgeš, si mislil.
- Prižgem, zato da ugasnem.
- - -
- - -
- Hej! A je tisto tvoj voziček?
- - -
- - -
- Punce grejo.
- Pet podgan.
- - -
- - -
- Otroški voziček ima!
- Glej ga, debila.
- Ni debil. Matematiko obvlada.
- In noro riše.
- A je tisti iz četrtega?
- Tisti, ki ščije.
- - -
- - -
- Sem prihajajo.
- Kaj pa zdaj?
- Počakaj. Saj lahko potem.
- - -
- - -
- A si upaš k njemu?

- Zakaj ne, saj nas je pet.
- Dojenčka ima.
- Rada imam dojenčke.
- Ko bom velika, jih bom imela deset.
- Jaz pa dvanajst. Z enim možem!
- Hej!! Hej!! Debil!
- Ne mu rečt debil!
- Zakaj ne?
- Če ima pa dojenčka!
- Hej! A imaš bratca ali sestrico?!
- Si slišal? Nekaj te sprašujemo. Imaš bratca ali sestrico?
- - -
- - -
- Sestro.
- - -
- Spregovoril je.
- Ni mutast.
- A lahko pogledamo?
- - -
- - -
- Prikimal je.
- Punce, gremo tja!
- Mene zanima dojenček.
- Če ima dojenčka na sprehodu, potem je okej.
- Mama je rekla, da moškimi, ki imajo radi otroke, lahko zaupaš.
- Gremo tja.
- - -
- - -
- Kako se jih boš znebil?
- Ne vem.
- Pogledale bojo tamalo in šle.
- Zvečer se bo še dlje videlo.
- Ja. V mraku se dlje vidi.
- - -
- - -
- A lahko noter pogledamo?
- V voziček?
- - -
- - -

- Prikimal je.
- A nimaš jezika?!
- Lahko.
- Bravo! *Lahko* je rekel.
- - -
- - -
- A je punčka?
- Prikimal je.
- Joj, kako prima punčka!
- Super bejbica!
- Točno takšna sem bila jaz, ko sem bila dojenček.
- Kako veš?
- Povedali so mi.
- A je tvoja sestra?
- Prikimal je.
- Ja.
- Spregovoril je!
- Lepa je.
- Super punca bo.
- In ti?
- Kaj?
- Spet je spregovoril!
- Jo vsak dan pelješ na sprehod?
- Prikimal je.
- Ja.
- A mi jo posodiš za en krog?
- Meni tudi.
- Meni tudi.
- Jaz sem četrta.
- To ni fer. Vedno sem zadnja!
- No?!
- Posodiš?
- - -
- - -
- Če nam jo posodiš, da gremo z njo en krog?
- Vsaka.
- Vsaka en krog, ja.
- Potem se lahko igraš z nami.
- A je prav?

- - -

- - -

- Punce, ste nore!
- Zakaj? Super sestrice ima. In če jo vsak dan vozi na sprehod in skrbi zanjo, je okej fant.
- Takšnega lahko poročiš, je mama rekla.
- Jaz sem mu vrgla kamen.
- Takrat še ni imel dojenčka.
- No?
- No?!

- - -

- - -

- Potem se res lahko z vami igram?
- O! Tudi cel stavek zna povedat!
- Bravo!
- Lahko se z nami igraš.
- *An ban, pet podgan* ali *ti loviš* ali *ti mižiš* ali *ristanc* ali *hulahop* ...
- Tega se fantje ne igrajo.
- Ali pa kaj drugega.
- Sem ti večkrat hotela rečt ... ker ti gre matematika ...
- Ja, jaz tudi. Sem mu hotela večkrat rečt.
- Da lahko delamo naloge skupaj?
- Lahko bi od tebe prepisovale.
- Ti pa od nas.
- No?!

- - -

- - -

- Ja.
- Hura!
- Bravo! Bravo!
- Jaz bom prva.
- Druga! Druga!!
- Tretja!
- Jaz sem četrta!!
- To ni fer. Vedno sem zadnja!

- - -

- - -

- Kam greš?
- Grem.

- Kaj imaš to?
- Oče mi je naročil. Bencin za avto. Samo nesem mu. Takoj pridem.
- Brez skrbi. Jo bomo zibale.
- Jaz znam pesmico.
- Meni, ko sem bila še majhna, so tudi prepevali. Vse še znam na pamet.
- Hitro pridi nazaj.
- Bom. Bom.
- Ej! Še nekaj!
- Ja?
- Kako ti je ime?
- - -
- - -
- Emir.

33.

- Greš z mano?
- Saj sem tvoj prijatelj.
- Me imaš rad?
- Nisva pedra.
- Nisva. Ampak, me imaš vseeno rad?
- Če že tako težiš. Imam.
- Tako se bojim, da me ne bo imel nobeden rad.
- A lahko že greva!
- Greva.

34.

- Pa saj ni tako slab.
- In super riše.
- In sestrico ima mega.
- Ne je tako grdo zibat, se bo zbudila.
- A ti pa znaš, kaj?!
- Znam, ja!
- Pojma nimaš!!
- Dajta jo meni!
- Bom jaz pokazala.
- Punce, ne se kregat. Vse bomo prišle na vrsto.
- - -
- - -

- Mogoče pa ni bilo okej, da sem mu vrgla kamen.
- Takrat je bil še čudak.
- Zdaj je normalen.
- Ljudje z otroškimi vozički so normalni. Mi je mama rekla.
- Meni tudi. Družina je super. Mama, ata, bratec pa sestra! To je normalno.
- Ja.
- Ja, ja.
- - -
- - -
- Gori.
- Kaj?
- Tam zadaj, za igriščem. Nekaj gori.
- Joj, pa res! Kakšen velik ogenj!
- Do neba!
- Še sreča, da je daleč.
- Gremo še bolj stran od tu.
- Ja, zaradi otroka.
- Otroci so največje bogastvo, mi je mama rekla.
- Mama, ata, brat in sestra ... največje bogastvo!
- Gremo. Ogenj je res velik.
- Stran. Za vsak primer.
- Bomo od daleč gledale, kako bodo prišli gasilci.
- Kaj pa on?
- Nas bo že našel.
- Ko bo prišel, mu bomo pomahale! *Emir, tukaj smo! Tukaj! Čuvamo tvojo sestrico!*
- In bo prišel.
- Bo.
- Prišel bo.

35.

- An ban, pet podgan,
štiri miši,
v uh me piši,
vija vaja

VEN.

Sodobna slovenska dramatika

Jure Karas

Realisti

Kabaret za pet igralcev, pijanca in občinstvo

Realisti so bili premierno uprizorjeni na malem odru SNG Nova Gorica 22. februarja 2018.

Originalni Realisti so: Žiga Udir, Peter Harl, Jure Kopušar, Urška Taufer in Matija Rupel, pijanec za klavirjem: Anže Vrabec ali Joži Šalej.

UVOD PRED UVODOM: CIMRA

VLOGE: CIMER 1: PETER; CIMER 2: ŽIGA

CIMER 2 pride v stanovanje. Jezen je.

CIMER 1: Kako je šlo?

CIMER 2 odpre hladilnik, vzame pivo in ga odpre.

CIMER 1: Ne preveč dobro, a?

CIMER 2 (*jezen*): Poln kurac imam tega, da če hočeš imet službo, moraš imet izkušnje! Kje naj dobim izkušnje, če me pa noben noče vzet v službo?! (*Oponaša:*) "Če nimate izkušenj, vas niti obravnaval ne bomo." Keri kreteni.

CIMER 1: Pa dobro, kam si se pa hotel prijavit?

CIMER 2: Za kirurga v kliničnem.

CIMER 1: Pa ... saj ti nimaš šole za to.

CIMER 2: Sej nimam šole skor za nič. A ni pol vseen?

CIMER 1 (*ga nejeverno gleda*): Mislim ... ne vem, no ...

CIMER 2: Sej itak vsi blefirajo. A misliš, da tvoj šef ima pa šefovsko šolo narejeno? A imajo naši poslanci kakšno šolo končano?!

CIMER 1: Dobro ... kirurg je vseeno malo drugače.

CIMER 2: Ja sej – vsi blefirajo. A ni potem bolj bit na varni strani skalpela?

CIMER 1: Ti nisi resen.

CIMER 2: No, to je bil pa njihov drugi očitek. "Ti nisi resen." Kako naj jaz vem, da "razgovor ob devetih" pomeni ob devetih zjutraj?

CIMER 1: Kaj pa, če se prijaviš za kakšno službo, ki jo dejansko lahko dobiš?

CIMER 2: Recimo?

CIMER 1: Ne vem, nekaj v kulturi. A nisi ti akademije za igro končal?

CIMER 2: Ja in?

CIMER 1: Ja no, pač – nekaj v tej smeri. Mogoče bi lahko delal v kakšnem manjšem gledališču ...

CIMER 2: Raj crknem. Raj živim na sociali do konca življenja – bo bolj dostojanstveno. (*Spije pivo do konca.*) Sploh pa, igrilstvo ni zame ...

CIMER 1: Saj ne moreš vedeti, če ne probaš. Po fakulteti se igralec šele začne formirati ...

CIMER 2 (*odpre novo pivo*): Ne vem, no ... Mojim profesorjem se je zdel, da sem se že čisto formiral ... samo v napačno smer.

CIMER 1: Ma daj no. Ne moreš tako zgodaj ocenjevati ...

CIMER 2: Reč to moji mami. Na diplomski predstavi se je drla *buu*, še preden sem kar koli rekel. (*Potrese piksno, očitno je zelo hitro spil tudi drugo pivo.*) Pa saj je imela prav. Grozen sem.

CIMER 1: Eh ... nihče ni tako slab, da bi mu lastna mati vpila *buu* ...

CIMER 2: Ti bom najdu posnetek. Mami ga sigurno še ima, ker ga vsakič kaže obiskom.

CIMER 1: Daj pokaži.

CIMER 2: Kaj?

CIMER 1: Pokaži mi vlogo. Kaj ste igrali?

CIMER 2: Ni šans.

CIMER 1: Pa daj no, kaj si tak? *Mama* te je že užalila, koliko slabše je še lahko?

CIMER 2: Dej mi mir.

CIMER 1: Kupim ti tekilo.

CIMER 2 (*zelo hitro*): Okej. (*Se postavi na pozicijo.*) Okej ... se pravi, to je prizor, kjer sem jst švedski kraljevič ... kaj je že bil? (*Razmišlja.*)

CIMER 1: Hamlet?

CIMER 2: On, ja!

CIMER 1: Danski.

CIMER 2: Kaj?

CIMER 1: Danski kraljevič.

CIMER 2: Ne vem, jst poznam samo tega – Hamleta.

CIMER 1 (*ga gleda, trenutek*): No, sej je vseeno, kar daj ...

CIMER 2: No, skratka. Švedski kraljevič – on je ... Njemu so fotra ubil. Al dedka?

CIMER 1: Fotra. Pa *danski* kraljevič.

CIMER 2: Sej je vseen. In skratka, on je zdej v tem švedskem gradu in hodi gor dol in je ves kao *a bi to al ne bi to* ...

CIMER 1: Ja, sej poznam *Hamleta* – daj odigraj tako, kot si na predstavi.

CIMER 2 (*presenečen*): Aja, poznaš? A res? (*Kot da je to najbolj nenavadna stvar.*) Jst sm skos mislu, da je to nek star tekst, ko je tko čudn napisan. (*Se vrne k stvari.*) Okej, skratka ... jst sm zdej ta Šved in grem ... (*Se odkašlja, dramatično.*) A ja ... al ne? *To je zdej vprašanje.*

CIMER 1 *se zasmеji.*

CIMER 2 (*rahlo užaljeno*): Kaj?!

CIMER 1 (*ga popravi*): *Biti ali ne biti* – to je zdaj vprašanje.

CIMER 2 (*užaljeno, se brani*): Ja prov ... ampak to je *drugo* vprašanje ... (*Pomisli.*) Čaki ... a to se un Danc sprašuje, al kako? Pa a ni tega en Anglež pisal? A on je z Danske?

CIMER 2 *zazvoni mobilni telefon. CIMER 2 se javi.*

ŽIGA (*izven vloge*): Alo? (*Veselo.*) Matija, kje si ti? Ja, midva s Perotom sva kle ...

(*Gleda po odru.*) Ja kle no ... k prideš čez vrata not ... kaj je že ...

PETER: Na odru! Na odru sva ...

ŽIGA (*v telefon*): Peter prav, da na odru. Ja. Sej men tud tko zgleda. Halo?

Očitno je sogovornik prekinil zvezo.

ŽIGA: Dol je vrgu.

PETER: A Matija?

ŽIGA: Ja, neki je živčen.

PETER: On je vedno živčen.

JURE pride od strani, kadi cigareto.

JURE: Kdo je živčen?

ŽIGA: Matija.

JURE: Aja, to pa ja. On je vedno živčen. (*Gleda po dvorani.*) A sem kej zamudu?

ŽIGA: Nč tazga, pol enga prizora.

PETER: Manj kot pol.

ŽIGA: Mogoče res mal manj.

MATIJA ježno prikoraka na oder.

PETER: O, lej ga, Matija.

MATIJA: Pa kaj se vi greste? (ŽIGU:) A si ti normalen? Da se javljaš na telefon sredi prizora?!

ŽIGA (*defenzivno*): Ja ... sej si me ti klicu sred prizora ...

MATIJA živčno pogleda soigralce.

JURE (*kot da nima nič s situacijo*): Ne mene gledat, jst sm šele pršu ... (*Otresla cigareto.*)

MATIJA (*zagleda JURETOVO cigareto*): Pa kaj je to?! Ne smeš kadit tukaj!

Vzame JURETU cigareto iz roke in jo pohodi.

JURE (*ga gleda*): Oprosti no. Nisem vedu.

JURE se zelo očitno premakne za en korak vstran, vzame novo cigareto iz škatlice in si jo prižge. MATIJA ga že hoče nadret, ampak opazi nekaj drugega ...

MATIJA: Kje je pa Urška?

Ostali fantje se spogledajo, kot da jih je vprašal, kaj je definicija kvantnega polja.

PETER: Urška?

MATIJA (*vse bolj živčen*): Ja ... Urška. A veš – edina punca v naši skupini!

PETER: Aja, Urška. (*Trenutek.*) Ni je.

MATIJA: A bežž?! To tud jaz vidim!

ŽIGA (*JURETU, kakor zaupno, ampak ga vsi slišimo*): Kaj ga pol sprašuje, če tud on vidi? A veš, to so te stvari, k mene zmedejo ... (*Vidi, da ga MATIJA gleda, se zmede.*) A ... Čak ... jo bom poklicu.

ŽIGA pokliče po mobitelu, v dvorani zaslišimo zvonjenje in Urško, ki se javi.

URŠKA: Halo?

ŽIGA: Ja, živjo, Urška. Oprosti, ker motim, ampak Matijo zanima, kje si ...

URŠKA (*kot da se pogovarja s kupom idiotov*): V dvorani. Tako, kot smo bili dogovorjeni za začetek.

ŽIGA (*pokrije slušalko, Matiju, zaupno*): V dvorani je. Tako, kot smo bili dogovorjeni. Za začetek. (*Se zave, da je očitno naredil napako glede uvodnega prizora.*) Ajaaa ... sej se mi je zdel, da ta Hamlet ni na začetku. Sej je blo men skos čudn ...

Vsi razen MATIJE, ki mu že malo trza oko, se premikajo na svoje pozicije v dvorani, vmes še komentirajo med sabo.

ŽIGA: A teb ni blo čudn, Pero?

PETER: Mi je bilo, samo se mi je zdelo, če je tebi okej, potem je tudi meni v redu ... Jure, a tebi je bilo čudno?

JURE: Jst sm šele na konc pršu. Ampak ja ... mal mi je blo čudn. Ker *Hamlet* ni nikoli na začetku.

ŽIGA: Pa sej to me je zmedl. Ker zdej smo začel z njim, ampak ni na začetku ...

PETER (*ga tiša*): Pšššt. Začelo se bo.

JURE: A misliš?

PETER: Ja, ko ugašajo luči v dvorani. Vedno se tako začnejo predstave, da luči ugašajo.

ŽIGA (*navdušeno*): Ampak to sem pa tud jst opazu. Zmer! A mislš da ...

JURE IN PETER (*ga prekineta*): Pšššt!

LUČ se spremeni iz "delovne" v "odrsko". Slišimo GLASBO, MATIJA pompozno pridrvi na rampo.

UVOD

VLOGE: IGRALEC 1: MATIJA; IGRALEC 2: JURE; IGRALEC 3: PETER;
IGRALEC 4: URŠKA; IGRALEC 5: ŽIGA

IGRALEC 1 *pompozno, s sredine odra.*

IGRALEC 1: Drago, spoštovano, velecenjeno občinstvo ...

IGRALEC 2 (*ga prekine*): In občinke ...

IGRALEC 3 (*ko hoče IGRALEC 1 spet spregovoriti*): Ne pozabimo na staro
in mlado, gospe, gospode, gospodične, ta grde in mične, petične,
sestrične, podobne in različne ...

IGRALEC 4: ... poznavalce in naključne obiskovalce, plezalce, smejalce,
padalce in balkonske goste, ki nocoj izjemoma sedijo v parterju ...

IGRALEC 5: ... jaz bi pa mamu pozdravil.

IGRALEC 1 (*potrpi motnjo, gre dalje*): Dobrodošli v kabaretu za pet igralcev,
pijanca in občinstvo ... Že stari bard je dejal: *Ves svet je oder* ...

IGRALEC 2: Kaj je mislil s tem? A lesen?

IGRALEC 3: Slabo pobarvan?

IGRALEC 4: Poln čudakov, od katerih vsak zase misli, da je genij?

IGRALEC 2: Ampak, a veš, da sem jaz res?

IGRALEC 5: Pa kakšno je to ime *Bard*? A je iz Solkana?

IGRALEC 1 (*mu grejo že na živce, poskuša nadaljevati*): In mi na tem svetu ...
Mi ... *Iz take smo snovi kot sanje* ...

IGRALEC 2: Pa bitcoini.

IGRALEC 3: Moje sanje so predvsem iz vprašanja "kako bom položnice
plačal"?!

IGRALEC 4: Sanja svinja o koruzi, jaz pa o svinji.

IGRALEC 5: Sanja Grohar je men ušeč.

IGRALEC 1 (*znori, glasba utihne*): Pa dobro!!

Tišina.

IGRALEC 1: A lahko človek *eno* stvar normalno pove?! A se lahko toliko skoncentriramo?! A?!

IGRALEC 2: Odvisno, če ti je ime Donald in si ameriški predsednik, potem težje ...

IGRALEC 1 *že grozeče stopi proti IGRALCU 2.*

IGRALEC 3 (*stopi med njiju, IGRALCU 2*): Pa daj, pusti ga. Pusti ga, naj pove uvodni monolog. Saj veš, da je živčen. To je njegovih pet minut slave.

IGRALEC 4: Pet minut?! (*Pogleda na navidezno uro na zapestju.*) Pridem nazaj čez tri pa pol. Si grem vložek zamenjat.

IGRALEC 4 *gre.*

IGRALEC 2: Grem s tabo.

IGRALEC 5: Jaz bom ostal. Treba je naše podpirat.

IGRALEC 3 (*IGRALCU 1, pomirjujoče*): No vidiš, *vsi* bi radi slišali, kaj imaš za povedat.

Trije igralci ostanejo na odru, nekaj trenutkov se gledajo.

IGRALEC 5 (*pozitivno*): No, evo, pa smo. Kako se lotimo? A je tole monolog za enega igralca?

IGRALEC 3: Vsi monologi so za enega igralca.

IGRALEC 5: Ni nujno. Včeraj sva imela z ženo krasen monolog, ko sem prišel domov ob treh zjutraj.

IGRALEC 3: Kje si pa bil?

IGRALEC 5 (*navdušeno*): Aja, poznaš tekst? Jaz sem bil pa prepričan, da si ga je sprot zmišljevala.

IGRALEC 1 (*nervozen, ne more ju več poslušat*): A lahko, prosim ...

IGRALEC 5 (*kot da užaljeno*): Ja, oprosti, no, sem mislil, da te zanimajo problemi prijateljev in sodelavcev ... Očitno sem se motil!

IGRALEC 5 *odide*.

IGRALEC 1 (*mu je žal*): Ej, ej ... oprosti! Pa saj nisem ... Samo če smo ravno sredi ... Pa daj no ...

IGRALEC 3 (*očitajoče*): Da te ni sram! Človek je šel spat ob treh, ti pa takole z njim!

(*Odide.*) Eni ljudje!

IGRALEC 1 *ostane sam na odru*.

IGRALEC 1: Svet gre h koncu!
Ni več principov, ni več spoštovanja.

Pametni so šli.

Normalni so se poskrili.

Taneumni so napredovali v tapametne, tako da nam naenkrat primanjkuje čisto navadnih budal.

Sociopatov več ne diagnosticiramo, ampak jih posedamo v direktorske pisarne in jim natakamo kavice, medtem ko z vajeno roko vodijo ta splav norcev proti čerem.

Revolucionarne pesmi odzvanjajo v razprodanih koncertnih dvoranih, v nas pa odmevajo praznine tisočih nakupovalnih centrov.

Sekanje glav tokrat ne bo pomagalo.

Mimo barikad se bomo peljali po urejenem obvozu.

Denar ni več sveta vladar, ampak je njegova kri, oči, telo in jezik.

Vsi smo zamenljivi, ampak nihče nas ne zamenja.

Ne molimo in ne prosimo – mi naročamo in plačamo.
Ne odpuščamo, razen v boljše založenih podjetjih – in ne upamo,
razen ko ponoči nenadoma zbujeni dihamo v temo – sami in ranjeni.

GLASBA (na temo Internationale):

(Počasi.)

Vstanite, v suženjstvo zakleti,
budilka dere se nam v ksiht,
brez smisla, radosti, veselja,
odpravljamo se spet na šiht.

(Normalen ritem.)

Sedimo, v suženjstvo zakleti,
v dolgčasu Excel tabel,
ekrana luč nervozno sveti,
a ogenj v nas je dogorel.

Nov svet krivičnosti trpimo,
za kredite majhnih stanovanj,
izginilo bo vse, kar naredimo,
bili smo nič, bodimo manj.

(Na temo Nabrusimo kose.)

Za avto na lizing, za pivo v petek,
za beden regres ali za kilo mesa,

za pet dni dopusta, kos skorje v usta,
za domovino, za kredit in boga.

V boj za trosobno življenje,
prikolico, pir, pavšal,

do penzije čaka nas prekleto trpljenje,
potem pa do smrti sam še mal!

NAPOVED: TEKMOVANJE PAROV

MATIJA: Hvala. S pomočjo pesmi še dejstvo neizogibne smrti in revščine zveni nekako bolj znosno.

PETER: Zase govori. Jaz sem moral tegale (*pokaže na ŽIGA*) poslušat, kako mi kruli na uho.

Vsi razen MATIJE začnejo postavljati za skeč Tekmovanje parov.

ŽIGA (*nervozno*): Kaj? A je kej narobe z mojim petjem?

PETER: Razen ritma in melodije, nič.

ŽIGA: Tolk da veš, jst mam končano srednjo glasbeno!

PETER: A res? A ste imeli oddelek za ušesne čepke?

ŽIGA hoče nekaj zabrusit nazaj, MATIJA prekine izmenjavo s svojo napovedjo.

MATIJA: Prva točka našega realističnega spektakla govori o večnih človeških lastnostih – treh gonilih našega veličastnega napredka: fovšiji, šibki samozavesti in neskončni želji po tem, da če že ne moremo biti boljši, naj bodo vsaj drugi slabši.

TEKMOVANJE PAROV: DVA NA DVA

VLOGE: TATJANA: URŠKA; ANDREJ: PETER; MOJCA: JURE; BRANKO: ŽIGA

Par je na obisku pri drugem paru. Povečerjali so, pijejo vino.

MOJCA: Tatjana, večerja je bla odlična. A ni bla odlična, Branko?

BRANKO: Aha. Odlična.

TATJANA: Ah, nehaj Mojca. Če bi prej vedela, da prideta, bi naredila kaj posebnega, tako pa ...

MOJCA (*jo prekinje*): Prosim te! Musaka je bila super! A ni bla super, Branko?

BRANKO: Super.

ANDREJ: Res je bila super, ljubica.

TATJANA (*lažno skromno*): Ah, dej no ...

MOJCA: Prav ne vem, kdaj sva nazadnje jedla musako. (*Branku.*) A sva jo slučajno na Skirosu, ko sva bila na križarjenju po Grčiji? Branko, a se ti spomniš, a je bilo to predlani, ko sva bila na križarjenju po Grčiji?

BRANKO: Ja, predlani.

MOJCA (*Tatjani in Andreju*): Skiros je en tak mini otoček v Egejskem morju, zelo skrito, zelo neturistično ...

TATJANA (*jo prekinje*): Pa saj sva bila na Skirosu, Andrej?! A nisva?

ANDREJ: Sva. Lani.

MOJCA (*fejk navdušena*): A bejž?! Da sta bila? Lani? A si slišal, Branko? Na Skirosu sta bla. Tako kot midva.

BRANKO: Aha, lani.

MOJCA (*nekoliko pokroviteljsko*): Sam vidva sta verjetno spala v hotelu? Ker midva sva bila v enih res srčkanih ribiških kolibah na drugi strani otoka. A niso bile srčkane, Branko? (*Preden Branko uspe odgovoriti nadaljuje.*) Zelo neturistično. Maš kompletno plažo zase, malo je sicer dražje, ampak se spleča ...

TATJANA (*navdušeno, s podtonom zmagoslavja*): Ja! Pa saj tam sva spala! Kalikra! Andrej, a nisi ti ujel škarpene na Kalikri?

ANDREJ: Aha. Pet kil.

TATJANA (*zaupno*): Andrej je z domačini hodil ribe lovit. Smo se tako spoprijateljili, da so nama dali apartma še za en teden zastonj. Praktično družina smo postali. Vsak božič nam pišejo ...

MOJCA (*jo prekinе, že rahlo penasta*): Čeprav se mi zdi, da Grčija tud ni več to, kar je bila. Preveč turistična postaja. Vsi hodijo tja. Že predlani se mi je zdelo, da je preveč turistična. Zato tudi lani nisva šla, ker se mi je zdela preveč turistična. A nisem lani rekla, da je Grčija preveč turistična, Branko?

BRANKO: Aha ... (*Čez sekundo.*) Preveč.

TATJANA: To sta mogla pa met res smolo. Ko sva bla midva, ni blo žive duše.

MOJCA (*najraje bi jo ubila*): Zdaj hodiva na Tajsko. Mal je dražje, ampak se splača.

TATJANA (*z zanosom*): Joj, Tajska. Tam sva se spoznala! A ne, Andrej?

ANDREJ: Koh Tao. Krasen otok.

MOJCA (*besno z nasmeškom*): Ja, Tajska je fajn. Skoraj tako fajn kot Kambodža. Midva zdaj tja hodiva. V Kambodžo.

Besno pogleda Branka, ker ji ne daje podpore, tako kot to počne Andrej.

TATJANA: Kambodža?! Obožujem Phnom Pen! (*Andreju.*) A se spomniš parade slonov?

ANDREJ: Samo enkrat na sto let jo imajo. In midva sva bila ravno takrat v mestu ...

MOJCA (*se ji trga, a še vedno se smehlja*): Naju so pa oropal v Kambodži. Sred belga dne!

TATJANA: Samo enkrat? Naju so trikrat.

ANDREJ: Dvakrat podnevi, enkrat ponoči.

MOJCA: Brankota so tko pretepl, da je zdravnik rekel, da še v življenju ni videl česa takega! Še nikoli!

Branko jo začudeno pogleda, Mojca ga utiša s pogledom.

TATJANA: Andrej je bil pol leta v komi.

MOJCA: No, vsaj posilil ga niso, tako kot mojga Brankota.

Branko hoče nekaj reči, Tatjana ga prekine.

TATJANA: A se hecaš? Vsakič, ko so naju oropal, so ga posilil. Pa še enkrat kar tako, za ekstra.

Zdaj že Andrej poskuša nekaj reči, ampak očitno je, da sta puncu izven kontrole.

TATJANA: Človek bi še razumel, da te oropajo, pretepejo in posilijo – ampak da ti vzamejo še ledvico ...

MOJCA (*z nekaj upanja*): Aja? Ledvico so mu vzeli? Samo eno?

TATJANA (*ponosno*): Obe.

MOJCA: A ... (*Res ne ve več, kako naprej, premagano.*) ... tako.

TATJANA (*zmagoslavno*): Krasne počitnice.

Pogleda Andreja.

ANDREJ: Krasne.

MOJCA (*prisiljeno*): Ja, res fajn. A ni to fajn, Branko?

BRANKO: Fajn je.

Nekaj trenutkov neprijetne tišine.

MOJCA: Kako pa otroci? Za našo tamalo pravijo profesorji, da je tako talentirana, da bi morala preskočiti razred ...

TATJANA: Samo en razred? Andrej, koliko razredov je preskočila naša?

NAPOVED: PIJANCI

URŠKA se prebije na rampo in naredi napoved.

URŠKA: Uboga žena, uboga mati, uboga gospodinja. Medtem ko on popiva, veselo in brez skrbi – ona čaka doma, prestrašena, jezna, odgovorno trezna in predvsem ... zaskrbljena. O, kje je? O, kje? Je obležal v jarku? Ga je pogoltnil mrak? Je padel pod vlak? A morda leži nekje v temni ulici, nasekljan na tisoč majhnih koščkov, da bom reva morala iskati novega moža – nekoga, kot je tisti simpatični sosed, ki vsako jutro kolesari mimo našega bloka in se tako lepo smeji? In ravno ko misli postanejo težke in nevzdržne, se zasliši praskanje okoli ključavnice na drugi strani vrat. Živ je! Tu je! Vprašanje je le še ... (*Resnično zaskrbljeno in prizadeto.*) A ti veš koliko je ura?! Kje si pa bil?!

PIJANCI: TAKTIKE PRIHODA OB TREH ZJUTRAJ

VLOGE: PIJANEC 1: ŽIGA, PIJANEC 2: MATIJA, PIJANEC 3: JURE, PIJANEC 4: PETER

Mož vstopi skozi vrata in zagleda ženo.

VSI: A si še budna? Kolk je pa ura?

PIJANEC 1 (*pogleda na uro, kot da jezno*): Pa ta moj šef je nor. A veš, da smo do zdej imel sestank?! Če bi vedel, da je tko pozn, bi že prej šel ...

PIJANEC 2: Nisem hotel vozit, pa sem raje počakal, da sem prišel k sebi ... Saj to je odgovorno, a ne?

PIJANEC 3: GPS me je peljal v napačno smer. Jaz pa tako zamišljen, da sem šele v Kopru opazil, kje sem.

PIJANEC 4: Sosedu je papagaj pobegnil. Prekleta beštija ... (*Zaskrbljeno pogleda na uro.*) Jaz mam jutri službo.

PIJANEC 1: Vem, kaj boš rekla, in ja, prav imaš. Zajebal sem. Zajebal sem. Kaj naj človek temu doda? Nič. Nič ne moreš rečt. Pejva spat.

PESEM: SMRČALNA

GLASBA (na temo Kaj ti je deklica)

Kaj ti je deklica,
da si tak žalostna?
Kaj mi je, nič mi ni,
moj fant pjan smrči.

Ne pomaga žvižganje,
pihanje v uho tud ne,
ne za nos prijemanje,
na bok obračanje.

Vem, ne spleča se zločin,
a kaj naj reva naredim,
al sekira al strihnin,
naj ga zadušim?

Fantič pr punc leži,
povšter mu čez nos tišči,
fant ne diha, ne smrči
več, dekle mirno spi.

NAPOVED: INTERNET NE DELA

ŽIGA: "Poroka je smrt strasti," je pred dvema letoma dejala moja žena. In še danes, ko se ponoči obračam na kuhinjski komodi in poslušam njen pridušen pogovor z ljubimcem, včasih pomislim, da bi bilo morda boljše, če nikoli ne bi izrekla tistega usodnega "no prav". A nekateri odnosi zdržijo tudi spona prstana in časa in nekatere ljubezni trajajo dolgo, dolgo ... res ... dolgo. Spoštovani sedeči, pred nami je čisto navaden prizor, grobo izrezan iz mirnega družinskega življenja.

KONEC SVETA: INTERNET NE DELA

VLOGE: ONA: MATIJA, ON: PETER

Miren družinski večer neprijetno hitro eskalira v dramo.

ON (*klika*): Marta, meni net nekaj ne dela.

ONA: Kako ti ne dela?

ON (*klika*): Pač – ne dela mi. Ne dela mi internet.

ONA (*po premisleku, nenavadno panično*): Kako ne dela internet, Emil?! Internet vedno dela!

ON (*še bolj panično*): Ja pač, Marta, meni ne dela! Glej, klikam, ne dela!

ONA: Ja ... pa kako ne dela?! Mora delat! Emil, internet mora delat! To je osnova najinega skupnega preživetja. Ti si v kabinetu na internetu. Jaz sem v dnevni sobi na internetu. Kaj naj počneva, če internet ne dela?! A naj se pogovarjava?! Jaz ne morem več! Zahtevam ločitev, Emil!

ON: Marta, prosim te, jaz sem enako zmeden kot ti ... dajva se zadeve lotit racionalno ...

ONA (*se kulira*): Ja, ja ... prav maš. Oprosti. Zapaničarila sem. Dajva ... dajva razmišljat. (*Se spomni.*) Okej, kolk ma sosed kodo od wirelessa?

ON: 123podbregar. Ne, al je podbregar123? Probaj 123podbregar. A tipkaš?

ONA (*na robu joka*): Ne ...

ON: Zakaj ne pišeš, Marta? 123podbregar al pa podbregar123.

ONA: Ne pomaga, Emil ... ni ... ni ...

ON: Česa ni, Marta?

ONA: Ni wirelessa od Podbregarja ... Ni ga. Vsi wirelessi so zginli ...

ON (*malo jezen*): Ne bod no smešna, ne morjo vsi ... (*Sprevidi.*) O, mater ... O, mater ...

ONA: A sem ti rekla?! A sem ti rekla, da so zginli?! Sam k ti men nikol ne zaupaš! Nikol mi nisi zaupu! Lepo mi je mami govorila, da naj se ne poročim s tabo! Zdej pa mam!

ON: Pa boli me kurac za tvojo mamo, Marta, internet mi ne dela!

ONA: Nama! Nama ne dela internet!

ON (*grozeče*): Majke mi, da te bom ... (*Se zadržuje.*)

ONA (*se ne boji*): Kaj?! No, kaj me boš?! A?! (*Emil se umakne.*) No, se mi je zdel – šleva. Pol tak dec nisi kt tvoj brat.

ON (*živčno*): Čaki ... čaki, ne Braneta v tole vlečt ...

ONA: Pa ga bom! Pa ga bom! Tistokrat k si moral na službeno pot v Bratislavo. Ko sem ti rekla, da se ni nč zgodil ...

ON (*ne more*): Ne ... ne mi rečt, da si lagala ...

ONA: Lagala sem, Emil.

ON: Neeee!

ONA: Ja! In a veš takrat, ko si znorel, ker se ti nisem javljala s sindikalnega izleta?

ON: Ne, Marta, prosim te – ne morem več tega poslušat!

ONA: Ti me itak nikoli ne moreš poslušat! Ne poslušáš, ko ti razlagam, kaj je bilo v službi, pa kaj je bilo na banki, pa ko ti razlagam, da sem spala z Ivanom.

ON (*šokiran*): Z Ivanom si spala?!

ONA: A vidiš, ko me ne poslušáš?! (*Se kuja.*) Ti me sploh nimaš rad ...

ON (*nabira se jeza*): Kuzla ... ti prekleta kuzla lažniva ... Ubil, ubil te bom ...

ONA (*prestrašena*): Emil ... spust nož. Emil, a sem ti stokrat rekla, da se mi ne dotiki kuhinje? Nikol stvari ne vrneš tja, kjer so, potem pa zmeraj iščem ko budala ... (*Še bolj prestrašena.*) Emil! (*Nekam.*) Na pomoč!

ON: Zdej boš ti vidla. Vsa ta leta poniževanja. Vsa ta leta, ko sem trpel tvoje blebetanje. Pa usrane božične večerje s tvojo usrano sestro ...

ONA: Nikolina je odvetnica, Emil, mal spoštovanja bi pa lahko pokazal ...

ON (*ne posluša, grozeče naprej*): Vse tvoje avanture, za katere sem se delal, da jih nisem opazil. Vsi izleti v Ikeo ... zdej boš dobila svoje ... (*Z najbolj navadnim glasom:*) O lej, net je nazaj.

ONA (*kot da se cel prizor ni zgodil*): A, fino.

Nekaj časa samo zvok klikanja in tipkanja.

ONA: Emil, a boš poklicu Nikolino, da v soboto prideva na večerjo?!

ON: Mhm.

SMEŠNO, SMEŠNO, NESMEŠNO 1

VLOGE: KOMIK 1: JURE, KOMIK 2: URŠKA, KOMIK 3: ŽIGA

Trije stand up komiki zelo samozavestno nastopajo.

KOMIK 1: Moja mama je tako debela, da prodajalci v trgovini ne vejo, a jim je povedala konfekcijsko ali telefonsko številko.

KOMIK 2: Moja mama je tako debela, da ko je ocvirke, izvaja bratomor.

KOMIK 3: Moja mama je tako debela, da so ji moral nogo odrezat, pa injekcije inzulina ji moramo dajat na dve uri.

Trenutek neprijetne tišine, komiki nadaljujejo.

KOMIK 1: Imam prijatelja, ki je tako grd, da so ga kot dojenčka morali imet v inkubatorju z zatemnjenimi stekli.

KOMIK 2: Imam prijatelja, ki je tako grd, da ko gre mimo računalnika, crkne Photoshop.

KOMIK 3: Imam prijatelja, ki je tako grd, da so se celo mladost delali norca iz njega in je pri dvaindvajsetih naredil samomor.

Neprijetna tišina, komiki nadaljujejo.

KOMIK 1: Moja punca je tako slab šofer, da preden bočno parkira, pokliče predstavnika zavarovalnice.

KOMIK 2: Moja punca je tako slab šofer, da se ji umikajo še avti s celjsko registracijo.

KOMIK 3: Moja punca je tako slab šofer, da je zbila otroka.

Neprijetna tišina.

NAPOVED: SLOVENSKA RESTAVRACIJA

Scena za SLOVENSKO RESTAVRACIJO se postavlja.

JURE: Spoštovani prebivalci sveta! Ameriški mislec Earl Nightingale je nekoč dejal: "Ko sodiš druge, s tem ne pokažeš, kakšni so *oni*, ampak kakšen si *ti*." Čeprav te čudovite misli ne razumem najbolje, se mi jo je zdelo vredno deliti z vami. Črni, beli, rumeni. Vsi drugačni, vsi lačni – in nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha, razen kislo-pekoča.

Kabaret petih in pijanca vam predstavlja: *Prizor v slovenski restavraciji na Kitajskem!*

SLOVENSKA RESTAVRACIJA NA KITAJSKEM

VLOGE: NATAKAR: ŽIGA, MAMA: URŠKA, OČE: PETER, SIN: MATIJA

Kitajski družini (oče, mati, sin) streže slovenski natakcar v slovenski restavraciji z zelo izrazitim r-jem.

NATAKAR: Dober večer. S čim vam lahko postrežem.

Oče se zareži, mama ga zgroženo boksne v ramo.

MAMA: Zhang Tao!

OČE: Kaj?! Ce pa ne zna lect "l"?!

SIN (*mu je nerodno*): Fotl, no ...

NATAKAR: Ni problema, res ...

OČE (*spet izbruhne*): "RES!" "RES" je leku! Ahaaaa!

MAMA (*natakarju, opravičujoče*): Oplostite, malo plevec je spil.

NATAKAR: Res ni problem, gospa, sej se nam dostkrat dogaja. Kaj boste jedl?

SIN: Jaz bi klanjsko kolobaso.

MAMA: Jaz tudi.

NATAKAR (*si zapisuje*): Dvakrat kranjska.

Fotr izbruhne v smeh, mama ga spet boksne.

NATAKAR (*očetu*): Pa za vas, gospod?

OČE (*se kulira*): Mm ... Zliklofe. Idlijske.

NATAKAR: Idrijski žlikrofi, enkrat. Kaj pa damo za prilogo h kranjski?

MAMA: Kaj pa imate?

NATAKAR: Mamo krompir. (*Oče v smeh.*) Pire al pa pražen.

OČE: Plazen ...

NATAKAR (*se ne pusti zmesti*): Riž je opcija. Štruklji, repa.

Zdaj že mam konkretno sili na smeh. Sine ne more verjeti, kakšna sta njegova starša.

NATAKAR: Stročji fižol, od solat pa ribano zelje in radič.

Mami uide smeh.

MAMA: Oplostite. Bom ... *(Se komaj zadržuje.)* ... ladic.

NATAKAR *(ni dobro razumel)*: A ste rekl radič? Nisem vas dobr ...

Mama in oče ne moreta več zadrževati smeha. Sine vstane.

SIN: Kako sta lahko taka lasista?! Plov naglavzn se obnasata. *(Pokaže na natakarka.)* A je on kliv, da ne zna govolt?! Kle je pls, kel hoce met bolse zivljenje, mi se pa tko obnasamo do njega ...

NATAKAR: Gospod, v redu je, res.

SIN: Ne, ni v ledu. Moji stalsi so lasisti in to ni u ledu.

OČE *(se zresni)*: Li Wei! Kako pa govolis! Takoj se mi usedi pa dej mil!

SIN: Ampak ce ...

OČE: Tisina!

MAMA *(natakarku)*: Jst se oplavicujem.

NATAKAR: Ni problema, gospa, evo, prec prinesem ...

Odhiti. Mama jezno pogleda sina.

MAMA: Sled ostalije se tko deles. Da te ni slam ...

SIN: Kaj jaz? A zdej sem pa jst kliv? Vidva sta ...

OČE: Tisina! Bomo mel sleco, ce nam ne bojo zdej vsi u kuhinji pljunil v hlano ...

MAMA: Zhang Tao!

OČE (*se brani*): Kaj?! Sam plavim ... Bo vsaj nekaj nalavnega na klozniku. V teh ostalih ima vse isti okus.

SIN: Sam to je pa les. Noces videt kuhinje v slovenski lestavlaciji. Vse po čistilih smldi.

MAMA: Li Wei!

SIN: Ce je pa les. Sem hodmo samo zato, kel je poceni.

NAPOVED: PSIHIATER

MATIJA: Od vseh božjih stvaritev in bitij, ki lezejo po tem vesoljskem kamnu, je najbolj zgrešen prav – igralec. Ta olupek človeka, ta žalostna pokveka, ki se celo življenje trudi biti predvsem to, kar ni. In ko usoda to mesnato, kosmato in vase zagledano embalažo za značaje dovoljkrat trešči ob tla, se ta končno odpre – in ven prilezejo, z davno pretečenim rokom, vse boli in tegobe tega sveta ...

TERAPIJA: PRI PSIHIATRU

VLOGE: PACIENT: JURE, PSIHIATER: PETER, DR. BIZJAK: ŽIGA

Pacient leži na psihoterapevtovem kavču.

PACIENT: Gospod psihiater. Ne vem, kaj je z mano. Ne jem, ne spim.

PSIHIATER: A mislite hkrati ali ...?

PACIENT (*ga je zmedlo*): Prosim?

PSIHIATER: Ker če ne jeste med spanjem, je to popolnoma normalno. Popolnoma.

PACIENT: Ne, pač ... nervozen sem, ampak ne vem zakaj. V službi se težko koncentriram ...

Tišina. Psihiater se zave, da je očitno on na vrsti.

PSIHIATER (*odsotno*): Prosim? Kaj?

PACIENT: Pravim, da se v službi težko zberem.

PSIHIATER (*si zapisuje*): A, tako. Kje ste pa zaposleni?

PACIENT: V gledališču, saj sem vam že povedal. Dvakrat.

PSIHIATER: A da ste? (*Si zapisuje.*) Pacient ... se ... *ponavlja. Klasična regresija. (Pacientu.)* A drugače se pa dobro počutite?

PACIENT: Kaj?

PSIHIATER: Se dobro počutite?

PACIENT (*sarkastično*): Razen tega, da ne spim, da ne morem opravljat svoje službe, da se mi vrti, da vsako jutro dobim čuden izpuščaj na drugem delu telesa in da včasih pozabim, kako je ime moji ženi in otrokoma?! Ja ... razen tega se super počutim.

PSIHIATER (*z nasmeškom*): Se vam vidi, da ste igralec. Toliko besed za en zelo enostaven odgovor. (*Si zapisuje.*) Samoocena: *Su-per*.

PACIENT: Oprostite ... ampak ... a ste vi sploh pravi psihiater?

PSIHIATER: Definirajte "pravi".

PACIENT: Pač ... pač, pravi. Z diplomo.

PSIHIATER: Eno diplomo imam.

PACIENT: Eno? Iz psihiatrije?

PSIHIATER: Ja ... in ne.

PACIENT: Kaj to pomeni "ja in ne"?

PSIHIATER: Odgovora na vaši vprašanji. Ampak dajmo se skoncentrirat na vas ...

PACIENT (*rahlo obupan*): Pa saj to vam razlagam, zato sem tukaj! Težko se koncentriram *na kar koli*!

PSIHIATER: Na race?

PACIENT: Prosim?

PSIHIATER: Se lahko koncentrirate na race?

PACIENT (*ga je vprašanje presenetilo*): Ne ... ne vem. Nikoli se nisem probal koncentrirat na ... race.

PSIHIATER (*si zapisuje*): Se ... ne ... more ... koncentrirati.

PACIENT: Oprostite, ampak kaj majo race z mojimi težavami?

PSIHIATER: Ne vem. Očitno imate nekaj z njimi.

PACIENT: Jaz? Z racami?! Pa sej ste vi začeli z racami! Jaz nimam z racami nič!

PSIHIATER: No, v zadnji minuti ste jih omenili petkrat. Jaz, na primer, samo dvakrat. (*Pokaže nase.*) Dvakrat ... (*Pokaže nanj.*) ... petkrat. Kar visoko povprečje za človeka, ki trdi, da nima nič z racami, se vam ne zdi?

PACIENT: Ampak ...

PSIHIATER: Brez skrbi, kmalu bo vse boljše.

PACIENT: A ... a mislite?

Čez trenutek.

PSIHIATER: Oprostite. Sam s sabo sem se pogovarjal. Kaj ste rekli?

PACIENT (*začne vstajati s kavča*): Ne, ne ... tole ne bo šlo.

PSIHIATER: Evo, končno se strinjava. Povejte mi kaj o svojem otroštvu.

PACIENT (*za trenutek neha odhajati*): Kot ... na primer kaj?

PSIHIATER: A ste bili fejest mladi?

PACIENT: V otroštvu? Ja. (*Spet odhaja.*) Glejte, meni je zelo žal, ampak jaz ... ne vem, ne gre ... nekako se ne ujameva, se mi zdi ...

PSIHIATER (*dramatično*): To je tudi ona rekla.

PACIENT: Ha?

PSIHIATER: "Nekako se ne ujameva, se mi zdi" – to je tudi ona rekla. (*Spominja se z zaprtimi očmi.*) Star sem bil dvanajst, ona šestnajst. Provansa je cvetela. Počitnikovali smo v istem kraju. Njen oče je bil trgovski potnik za Tupperware. Poljubila sva se ob bazenu, ko je izrekla te besede. (*Odpre oči.*) Od takrat ne morem več ljubiti. Ali zamrzovati stvari v praktičnih posodah.

PACIENT (*ne ve, kaj bi*): Mislim ... to ... to je seveda žalostno ...

PSIHIATER: Žalostno?! Tragično! Probajte vi zamrznit golaž v vrečki!

PACIENT (*ne ve, kako bi se izvlekel iz situacije*): Ja ... Ampak to so ... vaše težave. Mislim, da bi si tudi vi morali poiskati pomoč.

PSIHIATER: Kaj, mislite, da nisem poskusil?! Povsod sami šarlatani! To naše zdravstvo je sramota! (*Odruga listek in ga poda PACIENTU.*) To bo 40 evrov.

PACIENT (*gleda račun*): 40? Za tole?! Pa vi niste normalni!

PSIHIATER: Aha ... to je tudi doktor Bizjak rekel. A se poznata?

PACIENT: Doktor Bizjak?

Vstopi nov psihiater, ta ima Napoleonovo kapo na glavi.

DR. BIZJAK: Tukaj! Kdo me rabi? (*Gleda PACIENTA in PSIHIATRA.*) Mhm, tole imamo pa terapijo za pare. Kar usedita se, prosim, in mi povejta ... (*Zaupno.*) Kako so stvari v postelji?

Vsi trije preidejo v song o duševnem zdravju.

SONG: ŽIVELA JE DEKLICA

GLASBA (*na temo Šivala je deklica*)*Živ, živ, živ*

Živela je deklica v mestu,
oj, mestu prepolnem ljudi,
in zraven si pela je pesem,
tralala, tralalalali.

Si pela je deklica pesem,
jo slišal mlad je zdravnik
in stopil do deklice mlade,
ki pela je tralalali.

Zdravnik je bil čeden, vesel in mlad,
živel v bližini je sam,
dekletu, ki poje, predpisal je
xanax in lorazepam.

Za dober dan lexotan,
za vse je fin klonopin,
za tu in tam temazepam,
za bister um o-o-o valium.

Zdaj deklica v mestu več ne živi,
ne hodi nič več med ljudi,
le v sobi z blazinami poje si,
bolj počasen trala ... la ... li.

NAPOVED: SOSEDJE

URŠKA: "Ne vrag, le sosed bo mejak!" Kdor ima soseda, ve, da je hudič včasih ta boljša alternativa. Sosed je naš drugi, neprijetni jaz: vedno poleg, nikoli fajn. Mitska žival z meje naše parcele nikoli ne počiva. Dan in noč v varnem zavetju žaluzij gleda, opazuje, načrtuje – dokler nekega dne ne udari, ta plod trdega neznanja in pomanjkanja osnovne človeške empatije ... Sledi realistična grozljivka *Sosedje*, 1. del!

SOSEDJE

VLOGE: SOSED: PETER, SOSEDA: MATIJA

SOSEDA *pometa.*

SOSEDA: O, soсед. Dober dan.

SOSED: Dan.

SOSEDA: Mi je pa tko žou.

SOSED:.. Zakaj?

SOSEDA: Ja, da boste šli. Sej se selte, al ne vem prou?

SOSED (*malo v zadregi, kako sosed to ve*): No ... ni še gotovo. Žena je včeraj izrazila željo, ampak ...

SOSEDA: Men je tko žou! Sm vas tako rada gledala zjutri, sej lahko povem, ste tak gospod. Ne znajo tle si tko fruštuka prpravit. Pa v taki lepi halji. Pa un vaš čajnik japonski, k pol tko lepo srebate iz unih mejhnih kuzarčkov. Sm se še jest navadla fruštuk jest. Sem si nastavla na okn, kadila pa vas gledala. Mi bo prov mankal.

SOSED: No ... moram it.

SOSEDA: A vas lahko sam s firbca vprašam ... a seuta skup selila?

SOSED: Ja ... kako pa?

SOSEDA: Ne, sem sam mislla. K sm opazla, da vedno pogostej okna zapirate. Če veste, kaj mislm ...

SOSED: Ne ...

SOSEDA: No ... vi ste tak gospod. Se vid, da ste z Lublane – to sem prec opazla, da vse okna zapirate, preden se mate za kregat. Sej ne, da na ušes vlečem, ampak vaša žena ma res ... prodoren glas.

SOSED: No, glejte ... to res ni vaša stvar ...

SOSEDA: Sevede ne. No, sam to vam pa morm rečt. Mal pupazte, da se nau govort začel. Dobr da sm jst vidla, k nau šlo naprej, ampak ... Ženska sama dopoldan na piru, s sončnimi špegli, tm gor pr Anzelt. Jst mrtva neb šla ke ...

SOSED: Kako pa pol veste, da moja žena ...

SOSEDA: Ne, ne – sam mim sem šla u nabavo. Veste, alkohol ni nč dobr, smo mel ravn dans tragedijo. To se kr mal slab počutm. Sam red je red – ni prou, da mi cajtn g vedno kasnej prhaja. Pa sem rekla Francu, naj praša ženo, kaj se tolk dolg s poštarjem menta. Sej jst tud rada kšno rečem za minuto dve, ne pa vsak jutrn pol ure. No, Franc je vsak dan pr Anzelt ... dons jo je pa našu poštar z nožem u hrbtu. Sm ga dve uri mirila, kokoj joku. Tko da pravm – neb blo tega, če ga neb Franc tkole tanku.

SOSED: Ja, gospa. Pa če bi se ljudje zase brigal.

SOSEDA: Točn tko! Men je stara mama cel živlejne pravla: Najprej treba svoj prag pumest. (*Pokaže na metlo.*)

SMEŠNO, SMEŠNO, NESMEŠNO, 2. DEL

VLOGE: KOMIK 1: JURE, KOMIK 2: URŠKA, KOMIK 3: ŽIGA

Trije stand up komiki zelo samozavestno nastopajo.

KOMIK 1: Moja babica je tako stara, da so jo že dvakrat našli okamnelo v jantarju.

KOMIK 2: Moja babica je tako stara, da ima namesto lučke ob postelji nagrobno svečo.

KOMIK 3: Moja babica je tako stara, da so vsi njeni znanci in prijatelji že pomrli in je zdaj sama in cele dneve joka.

Trenutek neprijetne tišine, komiki nadaljujejo.

KOMIK 1: Moj stric ima tako nizek IQ, da so mu avtomatično podelil poslanski mandat.

KOMIK 2: Moj stric ima tako nizek IQ, da so morali zaradi njega podaljšati Gaussovo krivuljo.

KOMIK 3: Moj stric ima tako nizek IQ, ker ima Downov sindrom.

Neprijetna tišina, komiki nadaljujejo.

KOMIK 1: Moj oče je tako škrt, da se je z mamo namerno poročil 29. februarja, da bi manjkrat praznovala obletnico.

KOMIK 2: Moj oče je tako škrt, da so bile moje prve besede v gorenjščini.

KOMIK 3: Moj oče je tako škrt, da ni hotel plačat babici doma za ostarele in je zdej babi sama doma in si tud za jest ne more skuhat.

Neprijetna tišina.

NAPOVED: ŠOVINISTIČNA VEČERJA 1

MATIJA: Čas je, da se od lahkotnih tem bolezni in smrti preselimo k večnim iztočnicam prave komedije: rasizmu, nacizmu, šovinizmu in turizmu. Dragi publikum, dobrodošli v netipično resnem in mejno tragičnem prizoru *Šovinistične večerje*!

ŠOVINISTIČNA VEČERJA, 1. DEL

VLOGE: TIP: URŠKA, NATAKAR: MATIJA

TIP se cel prizor nažira, na odru ves čas stoji nepremični NATAKAR. TIP se pogovarja z nevidnim partnerjem pri večerji, ki sedi na mestu občinstva.

TIP (*s polnimi usti, žveči*): ... skratka ... jaz nimam nič proti tem migrantom, nič, ampak ... (*Žveči.*) Pizda je dober ta zrezek, a si probal tole? (*Mu*

moli na vilicah.) A boš mal? Ne? Okej. *(Se zamisli.)* Kaj je, aja ... migranti. Hočem reči, vse lepo in prav. Razumem. Vojna v tvoji državi. Nočeš umreti. Nočeš biti del kolektivne norosti. Vse razumem, ampak pomisli za trenutek ... *(Žveči.)* Mm ... Sigurno ne bi probal? Jaz ... Jaz ne vem, a so tega telička vsak dan masirale nage Tajke al kaj so mu delali, ampak tole ... *(Kaže na vilicah.)* Mamico mu, glej to, ko putrček ... Res ne bi? *(Se vrne na temo.)* Skratka ... Pomisli za trenutek. Kako bi bilo, če bi obrnili situacijo. Če bi mi bežali dol ... no ... proti *njim*. Da imamo mi vojno in bežimo dol. A misliš, da oni ne bi postavljali ograj? Po mojem še do ograj ne bi prišli, ker bi nas samo ... *(Simulira streljanje.)* ... ratatatata! *(Z indijskim naglasom, ki naj bi zvenel arabsko.)* Tenk ju, kam egen! Pa kakšno sočutje! Kakšna solidarnost?! *Mi* smo obremenjeni s temi sranji zarad te naše katoliške krivde. Pa jaz sploh ne verjamem v Boga, da ne bo pomote, jaz ne verjamem v nič, razen v svoj kurac ... *(Žveči, spet teletina na vilicah.)* ... čeprav ... če obstaja kaj tam gor, je sigurno imelo za opraviti s temle teletom, tole je ... poezija ... *(Razvija misel.)* No, a misliš da bi nas naši arabski bratje sprejeli z odprtimi rokami, če bi se jim mi brez vsega, lačni in žejni, narisali pred vrati? Oni še *svojih* niso sprejeli! Koliko migrantov je sprejela Savdska Arabija? Koliko jih je Kuvajt? Ništa. Niente. Nada. Drek se jim dela iz vsega denarja, ki ga majo tam dol. Ne moreš stopiti na cesto, ne da bi nagazil na ferarija, ampak ko je pa treba poskrbet za lastne brate po krvi in veri ... takrat jih pa samo ... *(Piše in kaže obrat s priborom.)* ... na krožno križišče za 180 stopinj, pa adijo via Evropa. Ker *nam* se pa smilijo. In potem se *mi* med sabo obtožujemo pa kažemo drug na drugega s prstom, kdo postavlja ograjo in kdo je čisto pravi evropski humanitarci, ki bi *takoj* sprejel dvajset sirijskih mladeničev v svoj topli slovenski dom ... *takoj*, če ne bi bilo te preklete ograje. Ane? Sigurno. Ma prosim te ... *(Tleskne natakarkju.)* Bleferji, eni in drugi. Samo pretvarjamo se, zato da lahko ponoči zaspimo v iluziji tega, da smo naredili vse, kar je v naši moči. Kelnar!

NATAKAR nič ne naredi.

TIP *(ne more verjet, s ciničnim nasmeškom):* A si videl to? Bòli njega. Samo črta mimo, pa pogled v tla. Da mu ja ne bi bilo treba delat. Ko bo brez službe ostal, bo pa jamranje. *(Oponaša jokajoči glas.)* "Pa kako naj v Sloveniji človek preživi?" Pa minimalci, pa buhuhu ... *(Se nagne*

čez mizo proti svojemu sogovorniku.) Kar se mene tiče, je minimalna plača absolutno preveč za takele ... Hočeš denar? Delaj! Ampak a misliš, da bo on danes, ko pride domov, rekel tisti svoji ofucani ženi ali kogar koli že ima doma ... (*Oponaša.*) "Jooj, draga, danes pa res *nisem* utrujen, ker sem se cel dan izogibal delu – za katerega sem *plačan!*" Kje! On bo "uničen", pa saj je "cel dan garal". Ko bojo naslednje demonstracije, bo v prvi vrsti med tistimi, ki zahtevajo plače vsaj take kot kirurgi. Ker on ima pa fakulteto za prinašanje krožnikov in si zasluži ... (*Razlaga naprej.*) In to so isti ljudje, ki so 91. rušili socializem, ker "mi pa ja zmoremo bolje – mi bomo druga Švica!" Seveda, ja. Vprašaj Švicarja, koliko pri njem zasluži natakari in kaj dela za to plačo! Mi bi pa švicarske plače pa socialistične količine dela. Zdravnik naj dela 400 ur na teden, ampak plače pa ne sme imet petkrat višje od univerzitetno izobraženega gospoda kelnerja ... Ker mi smo vsi enaki, a razumeš? Ti, jaz ... (*Pokaže na NATAKARJA.*) ... on. Vsi smo mi isti. (*Si nabode še kos zrezka, žveči.*) Pa nimam jaz nič proti enakosti, razumeš ... Nič. Čeprav, tole kar zganjajo zdaj Američani z enakostjo žensk, je pa farsa. Ker *seveda!* Če si ženska, si s tem avtomatično kvalificiran za polovico delovnih mest! Normalno! Če si črn, če si invalid, če si drugačen, si avtomatično zaslužiš boljšo pozicijo. A je katera od teh strašnih feministk kdaj pomislila, da ravno kvote zaposlovanja žensk enačijo ženske s hendikepiranimi kadri? Če si sposoben, si sposoben, ni važno, a si ženska, moški ali ne vem, kaj! Vse te feministke, vsi ti zagovorniki enakosti so v svojem bistvu največji šovinisti, rasisti in seksisti! (*Žveči.*) Pa nimam nič proti ženskam, da se razumemo ... nič. Jaz sem samo realist.

NAPOVED: SELITEV OD MAME

ŽIGA: Tako kot lev v savani vedno napade najpočasnejšo antilopo, tako je tudi moški – najšibkejša bitje med primati – ves čas v nevarnosti. Ne glede na to, kako glasno vpije v lokalnem bifeju, kako hiter je njegov avtomobil ali kako zelo neprijeten je vonj, ki naj bi ga branil pred plenilci, živi ubogi mož v nenehnem strahu zavedanja, da je ranljiv. Redko se sprosti, pa še takrat, ko se – med drugim in četrtem pivom,

po zmagovalni tekmi njegovega moštva ali ko utrujen od šihta pride domov –, ga za vrati stanovanja čaka bridka, neizbežna resničnost ...

SELITEV OD MAME

VLOGE: MOŠKI: JURE, ŽENSKA: MATIJA

Moški pride domov iz službe.

MOŠKI: Doma sem!

ŽENSKA (*iz offa*): Heej ... (*Čez trenutek.*) Lubček! A boš kaj pojedel?

MOŠKI: Ne, smo jedli že s kolegi iz službe.

ŽENSKA (*manj navdušeno*): Aha. Okej. Okej ... Ker ... jaz sem pa pečenko delala.

MOŠKI: Ja oprosti, no. Šef je častil, nisem mogel rečt ne.

ŽENSKA: Saj razumem. Čisto razumem. (*Čez par trenutkov.*) Škoda pečenke.

MOŠKI: Oprosti. Moral bi poklicat.

ŽENSKA: Če bi vedela, bi jo za jutri prišparala.

MOŠKI: Glej, res je bilo nepričakovano vabilo. Pa Mihatu se res nočeš zamerit, saj veš, kakšen je ...

ŽENSKA: Vem, saj vem. (*Čez par trenutkov.*) Bo pa jutri hladna pečenka. No, če nimaš kakšnih drugih planov ...

MOŠKI (*že malo gleda z belim*): Kakšnih drugih planov?

ŽENSKA: Ne vem. Neka Maja te je klicala.

MOŠKI (*se mu malo zaleti*): Ka... katera Maja?

ŽENSKA: To pa ti moraš vedet, katera Maja. Jaz več ne sledim. Mogoče ta, ki si jo danes v spanju omenjal.

MOŠKI (*kot da nima pojma, o čem govori*): K... kaj?! J... jaz? Jaz nisem nikogar omenjal ... kaj ti je?

ŽENSKA (*pride v prostor*): Martin, no, prosim te. Saj je v redu. Saj razumem, to je čisto normalno ... zdaj si v teh letih, ko te spet razganja ...

MOŠKI (*defenzivno*): Ne, ne. Ne, ker sploh ne vem, o čem govoriš. Nimam pojma, kdo je Maja, in definitivno nisem o njej ponoči govoril ... (*Nervozno.*) Pa nič me ne razganja.

ŽENSKA (*ga miri*): Pa saj je v redu. Pač, moški si, imaš svoje potrebe ...

MOŠKI (*se umakne*): Ou maj gad! A lahko prosim nimava te debate?! Zmatran sem. Cel dan sem bil v službi. In res ne bi imel razprave o mojih potrebah ... ki jih ni!

ŽENSKA: Ja kaj pa je?! A ker že petintrideset let živiva skupaj, ti ne smeš imet svojih želja, svojega seksualnega življenja ...

MOŠKI (*si zatiska ušesa*): Rabarbara-rabarbara. Ne poslušam te.

ŽENSKA (*jezno*): Martin!

MOŠKI (*nejevoljno si odmaši ušesa*): Ja ... mami?

ŽENSKA: Razumem, da te te stvari matrajo, ampak, prosim, obnašaj se kot odrasla oseba, ja?!

MOŠKI (*poklapano*): Ja, mami.

ŽENSKA: No, prid zdej, boš mal pečenke pojedu, aneda da boš?

MOŠKI (*ve da bo*): Mogoče, samo malo ...

ŽENSKA: No, daj mi kaj povej o tej tvoji Maji.

MOŠKI (*kot otrok, ki mu je nerodno*): Ni moja ...

ŽENSKA: No, kakor koli – a je luščna? Kdaj jo bom spoznala?

GLASBA (*na temo Queen: Bohemian Rhapsody*)

A je to sploh lajf?

Al fantazija le?

Naenkrat star trideset,

fant iz Slovenije.

Ko bil sem mlad,

sem mislu rad, da vse bo okej,

kaj pa mlad človek ve, sem vpisu FDV,

pol pa ... Mal na pavzi, mal študent,

pa par let še absolvent,

dvanajst let študiju sem lahko v miru, do zdej ...

Do zdej ...

Mama, jst še nočem it,

sem trideset, brez šihita,

kje naj jst dobim kredit?

Mama, te nočem zapustit,

a punca prav, da b mogla se selit ...

Mama, ooooo,

ona kuhat sploh ne zna,

če v nedeljo me ne bo na juho,

tolk da veš, sam da veš ... naročila je kitajca ...

Mama, men je res težko,

ona kuha res slabo,

komaj jajce na oko.

Adijo, đabe soba, poln hladnik, net,

pozdravljen, poln skrbi, položnic svet ...

Mama, ooooo,

jst še bi kle živel,

a punca prav, da bi odnos trpel ...

Sedem je zjutri, neki me zbudi,

TA-DA-DII, TA-DA-DII, kdo tok zgodi mi zvoni?

Pa kje je kle olika?
Sin je od lastnika. Kaj?!
(Najemnino.) Najemnino.
(Najemnino.) Najemnino,
Najemnino bi pobrou.
O-o-o-ou.

400 plus stroški, toliko me stane,
400 plus stroški, da je stran od mame,
a vredno je trpeti samo za stanovanje?

Biu sem kle, zdej bi šou, zdej bi šou domov!
Ti svinja! Ne, zdej ne greš domov! (Grem domov!)
Ti svinja! Ne, ne greš domov! (Grem domov!)
Ti svinja! Ne, ne greš domov! (Grem domov!)
Zdej ne greš domov! (Grem domov!)
Ne, ne greš domov!
Ne grem domov, oh,
ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne.
O, mama moja, mama moja, mama moja, jst bi šou ... domov ...

Spet doma na kavču,
brez punce, brez skrbi,
V kuhinji pa mama,
srečna kuha zrezke ... in riž.

NAPOVED: TIPI SO PIČKE

URŠKA in MATIJA se pogovarjata, imata ogromne rdeče botoks ustnice.

MATIJA (*navdušeno*): Anitka!

URŠKA (*še bolj navdušeno*): Nataška!

Se poljubljata.

MATIJA: Pa kje si, srce?!

URŠKA: Kje si ti, lepotička?

MATIJA (*lažno skromno*): Lepotička ... Ah, nehaj!

URŠKA: Ti nehaj!

MATIJA: Ti nehaj!

Se skoraj stepeta v neki čudaški privat koreografiji, nakar se resno idiotsko zarežita.

URŠKA IN MATIJA: A-ha-ha-ha-ha.

MATIJA (*si jo ogleda*): Nekaj si mi drugačna. A si frizuro menjala?

URŠKA: Ne ... (*Zaupno.*) ... lase mam bolj goste. (*MATIJA skoraj neha dihat od navdušenja.*) Odkar sem na dieti, so taki.

MATIJA (*navdušeno*): Serješ!

URŠKA: Ne, resno. Goji jagode pa chia semena ... (*Na frizuro.*) ... raste samo od sebe. Vse naravno.

MATIJA: Ne!

URŠKA: Ja!

MATIJA: Ne!

Spet se skoraj stepeta in na koncu zarežita.

URŠKA IN MATIJA: A-ha-ha-ha-ha.

URŠKA (*gleda prijateljico*): Ampak ti si pa tud nekaj drugačna. (*Se odmakne.*) Ja, glej jo! Pa saj kar žariš! A si slučajno ... Nataška, a si ...?!

MATIJA (*doume namig*): Ja, sigurno! Pri mojem seks življenju! Budala!

URŠKA: Če maš pa tako gladko kožo! (*Boža po licu.*) Glej jo, ko Gucci torbica ...

MATIJA (*navdušeno*): Samo je res, a ni? (*Zaupno.*) Kvinoja, maca pa ...

(*Pogleda naokoli, kot da je to največja skrivnost.*) ... pistacije.

URŠKA: Nehaj!

MATIJA: Ja!

URŠKA: Nehaj!

MATIJA: Ti nehaj! Če ti pravim.

URŠKA: Nehaj!

MATIJA: Ljubica ... mal se ponavljaš. Če ti pravim, da je tako. Vse naravno.
Aha.

Nekaj časa se očarani gledata in vzdihujeta.

MATIJA: Pa nobenih gub nimaš več.

URŠKA: ... zèlena pa mandlji. Vse naravno. (*Jo gleda.*) Pa tvoji podočnjaki –
saj jih praktično več ni ...

MATIJA: ... lubenica pa kumare. Vse naravno. (*Jo gleda.*) A si ti shujšala?

URŠKA: Tuna pa jajca. Pa avokado. Vse naravno. (*Jo gleda.*) Kaj pa tvoje ...

MATIJA (*jo prekine, preden konča*): Oreščki, rdeč fižol pa brokoli.

URŠKA (*trenutek*): Pa je ...?

MATIJA (*preden uspe dokončati stavek*): ... vse naravno.

Spet se navdušeno merita.

MATIJA (*še vedno navdušeno, ampak očitno je odlagala to vprašanje do zadnjega*): Kaj pa ustnice?

URŠKA (*takoj*): Botoks.

MATIJA: Mhm ... jaz tudi.

Se gledata.

MATIJA IN URŠKA (*v občinstvo*): V naslednjem prizoru se čisto pravi fantje odpravljajo v mesto!

TIPI SO PIČKE

VLOGE: TIP 1: ŽIGA, TIP 2: JURE, TIP 3: PETER

Fantje se štimajo za odhod ven. Vsi so izjemni mačoti z izrazitim naglasom.

TIP 1 (*iz offa, TIPU 2*): A dam umazano belo al umazano zeleno?

TIP 2 (*si vleče gor spodnji del trenirke, ni prepričan*): Ne vem, no, a ni tale trenirka mal čudna? (*Se zave, da ga je kolega nekaj vprašal.*) Kaj si reko?!

TIP 1 (*se mu pridruži, pride z dvema majicama s kratkimi rokavi*): Belo al zeleno? Kera se ti zdi bolša?

TIP 2 (*strokovno gleda majici in kolega*): Ne vem, kaj boš mel spodaj?

TIP 1 (*doživi rahel modni živčni zlom*): Ja, če bi vedo kaj bom mel spodaj, verjetan ne bi spraševao kero majico, a?! Fak, no!

Nervozno gre z odra.

TIP 2 (*za njim*): Oprosti no! Zeleno! Zeleno daj! Pa kaj si tako nervozan, saj gremo samo na pivo ...

TIP 1 (*še vedno z obema majicama v roki, nadrkano*): A samo na pivo? U mesto, u petek zvečer? (*Dramatično.*) Evo – če se kdaj sprašuješ, zakaj smo vsi od naše družbe še vedno samski ... (*Kot da je ravno odkril nov kontinent.*) ... zato! (*Gre spet dol.*) Če je tebi vseeno, kako nas gledajo, meni ni!

TIP 2: Pa kaj si tolik občutljiv?! (Zase.) Jao ... (Se gleda.) A mi ta trenirka nardi debele noge?

Zaslišimo trkanje.

TIP 2: Jani je prišeo, grem jazd odpret.

TIP 2 gre odpret TIPU 3, TIP 1 pride na oder v beli majici in spodnjem delu umazanega delavskega kombinezona.

Vstopita TIP 2 in TIP 3. TIP 3 je oblečen v identično belo majico in spodnji del kombinezona.

TIP 3: Kaj je, fantje, a ga bomo žural, a? Redbull vodko mam že u avtu u kanistru ...

(Zagleda opravo TIP 1, pretirano.) A pa daj no! A pa daj no! A res? A prav istu kombinacijo?! Pa vedno mi to delaš! Vedno to delaš, človek!

TIP 2: Jaz sem mu rekel, naj da zeleno majico.

TIP 1 (na robu joka): Zelena je ogabna! Nardi mi trebuh ... (Zelo čustveno, joče in si briše solze.) Ampak vaju boli kurac. Vidva ne vesta, kako je to, vidva skos hodita na fitnes ... Vidva ne vesta, kako je to, če si nagravljen ...

TIP 2 in TIP 3 se spogledata.

TIP 3 (mu je žal, da je tako močno reagiral): Pa ... pa saj je okej, Sale. Mi bo Damjan posodil spodnji del, pa si lahko ti v tem kompletu, okej?

TIP 2 (očitno Damjan): Ja, valda ... ni problema. Men itak ta trenirka ne paše.

TIP 2 in TIP 3 se začneta preoblačiti.

TIP 2 (TIPU 1): Pa res se ti ne vid trebuha, tud u zelenoj majici ...

TIP 1 (si briše solze): Ja ... haha, sigurno. Zadnjič sem se gledal, ko smo nardil un selfi na parkirišču, pa sem bil jazd tko, čez pol slike ... ko en ogaben kit sredi parkinga.

TIP 3 (*ga hoče spraviti v boljšo voljo, ga gleda*): Sam si res malo podoben kitu!
A se znaš tud sporazumevat sa njimi?

TIP 3 *zatuli kot ranjen sinji kit. TIP 2 se mu pridruži, rineta v TIPA 1, ki se končno zasmеji.*

TIP 1: Nehita. Nehita, no! Budale! (*Si obriše še zadnjo sled krizice z obraza, gleda TIPA 3.*) Sej ti ta kombinacija tudi super paše, a veš?

TIP 2 (*gleda majico TIPA 1, pokaže*): A to maš ti kle na majici nek madež?

TIP 1: Ja, od kosila. A se ne vidi?

TIP 3 (*gleda, skeptično*): A kaj jazd vem no. To se v diskaču ne bo opazilo ...

TIP 2: Čakaj ...

TIP 2 mu razmaže madež, TIP 3 mu pomaga.

TIP 2: Evo, zdaj pa je.

TIP 3 (*odobravajoče*): Lepo, ja.

TIP 1 (*se gleda, ni prepričan*): A ni vse skupaj malo tu mač? A? Mislim, a ne zgleda, ko da sem se tri ure matrao s tem *lookom*?

TIP 2: Ne, no, kaj ti je? Zgleda, kot da si direkt iz šihta uleto. (*TIPU 3.*) A ni tko?

TIP 3: Ja, itak. Čisti naravc.

TIP 1 (*polaskan, ne more skrivati nasmeška*): Kolk sta vidva ena lažnivca, ej ...

TIP 3 (*ploskne, pogleda oba kolega*): Kaj pol fantje, a smo? Gremo na pičke?!

TIP 1 IN TIP 2 (*naenkrat zelo tipovsko samozavestni*): Na pičke! U-u-u!

Odhajajo med možatim dajanjem "petk" in boksanjem pod rebra. Ko že odidejo, priteče čez oder TIP 1.

TIP 1 (*vpije kolegoma*): Bom vseen tazeleno majico, dej počakita me dol!
Pridem prec! Počakita me!

ŠOVINISTIČNA VEČERJA, 2. DEL

VLOGE: TIP: URŠKA, NATAKAR: MATIJA

TIP, ki se nažira, začne prizor, potem gre fokus na NATAKARJA, ki je prej stal ob strani.

TIP (*s polnimi usti, žveči*): ... skratka ... jaz nimam nič proti tem migrantom, nič, ampak ...

(*Zamrzne.*)

NATAKAR: Nimaš nič? Proklet gnoj bogatunski. Jaz tudi nimam nič. No, da ne lažem: imam minimalno plačo. Bruto. Bruto bruto. In ko dam vse brutote stran, mi ostane manj, kot boš ti danes zagonil za svoj bogatunski zrezek. (*Se obrne proti TIPU, z vljudnim in veselim glasom.*) Pridem takoj, samo trenutek! (*Nadaljuje, besno.*) In po čem sva si midva različna?! Hodila sva v isto osnovno šolo, v isto srednjo, jaz sem končal fakulteto v štirih letih, ti pa je nisi v desetih. Ampak ker imam jaz diplomo iz družboslovja, ti pa priimek iz osamosvojitvene-ga tranzicijskega imenika, sem jaz danes tvoj lakaj. Pa ne me narobe razumet. Vsako delo je častno. Nečastno je to, da ti, ki v življenju nisi delal ene ure, lahko meni serješ po glavi in trošiš denar, ki ga je tvoj foter izčrpal iz firm, ki so jih gradili *naši* očetje – ki so jih ustvarili s svojim delom in gradili s svojimi rokami. Milijoni ljudi so se jebali 50 let, zato da jih bo danes 1000 lahko jedlo zrezke. In da nas bodo lahko gledali zviška, ker delamo.

Čestitke Lenin, Marx in ostali dedki revolucije! Uspelo nam je! Proizvodna sredstva so končno v rokah delavskega razreda! Prej so te posadili v tovarno za stroj, zdaj si pa moraš stroj najprej kupit, da lahko na njem delaš za gospodarja. Ne obstaja bolj ironično poimenovanje, kot je *samostojni* podjetnik – in tudi ne bolj resnično – stojimo sami. Nekaj časa. Potem začnemo upogibati glavo in pogled. Nato klečimo. Še najbolj podjetni smo pri iskanju krivin in lukenj v zakonih. Naj plača država! Naj plača zavarovalnica! Boli me kurac – a sem jaz kje podpisal, da hočem celo življenje biti jebena stranka?! (*Vstran.*) Nina, a greš lahko odnest prasici na šestki kozarec? Hvala ti ... (*V publiko.*) Gospodje mečejo milijarde v bančne

luknje, mi pa se z lopato v roki poskušamo izkopati iz svoje luknje v blatu. In kopljemo in kopljemo, dokler ne ugotovimo, da že ves čas stojimo v lastnem grobu. (*Kolegici natakarici.*) Kar račun mu prinesi! Dvojno. Vse piši nanjga! (*V publiko.*) In zato se ne mislim sekirat. In zato me ne briga, če me kreteni gledajo zviška, medtem ko se poskušam prebiti navzgor skozi njih s srečo, s pridnostjo, z loto listkom, s piramidno shemo, s prodajanjem kurčevih zobnih past, z bitcoini, s stavami, z biznisom, za katerega mi je povedal dober prijatelj, ki ga nisem videl že leta in se je zdaj iznenada pojavil, s prodajo, preprodajo in vnovičnim kupovanjem vsega, kar leze in gre, ker zares ni pomembno – konec koncev lahko, da bo jutri res konec. Samo danes je še. O kakšni prihodnosti naj se pogovarjam, če lahko jutri zbolim, znorim, se zapijem ali pa me iz bedno plačane službe izrine še bolj bedno plačan tip iz neke xy države? (*Trenutek, pomisli.*) Pa nimam nič proti migrantom, da se razumemo, nič ... samo pravim ... jaz sem samo realist.

NAPOVED: PREGOVORI

PETER: Stare ljudske modrosti so včasih vredne več kot marsikatera šola, kajti tako kot goveji zrezki so tudi globoke misli najboljše, ko so dobro uležane. Ker kovačeva kobila ne vrne se nobena in slepa kura v sili muhe žre. Kdor visoko leta, je pilot in brez Muje, je Ljubo doma. Znan pregovor pa tudi pravi da “sosedov nič ne zbliža bolj kot dobra ograja.” Sledi izsek iz veseloigre z inovativnim naslovom *Sosedje, 2. del!*

PREGOVORI – SOSEDJE, 2. DEL

VLOGE: SOSED 1: JURE, SOSED 2: ŽIGA

SOSED 1: O, sosed. Smo pa zgodnji.

SOSED 2 (*veselo*): Rana ura, zlata ura, al kako že pravijo ...

SOSED 1: Kar lahko postoriš danes, ne prelagaj na jutri.

SOSED 2: Tako. Čas je zlato.

SOSED 1: Speča lisica kokoši ne ujame.

SOSED 2: Ura zamujena, ne vrne se nobena.

SOSED 1 (*očitno mu nekaj leži na duši*): Poslušajte, sosed ... hotel sem vas nekaj vprašat.

SOSED 2: Ja? Kar vprašajte. Več glav več ve.

SOSED 1: Tako ja. Kdor vpraša, ne zaide.

SOSED 2: Kdor ima pa pamet, ne potrebuje sreče.

SOSED 1: Pamet je boljša kot žamet! (*Se zresni, očitno je nekaj nerodnega.*)
Khm. No ... Se pravi, poslušajte ... Opazil sem, da vsako jutro med tednom, ko greste vi v službo ...

SOSED 2: Jah, saj. Kaj pa čmo? Saj moram. Brez dela ni jela.

SOSED 1: Ja ja. Brez muke ni moke.

SOSED 2: Ni vsak dan nedelja.

SOSED 1 (*se vrne na temo pogovora*): Tako ja ... khm ... torej, sem opazil ... a veste, ker se najini bajti skoraj skup držita ... (*Ne ve, kako bi povedal.*)
Joj, jaz upam, da mi ne boste zamerili tegale, kar vam bom povedal ...

SOSED 2: Ah, prosim vas – beseda ni konj!

SOSED 1: Je pa res, da beseda lahko udari močnejše kakor pest.

SOSED 2: Vola primeš za roge, človeka pa za besedo.

SOSED 1: Beseda izgovorjena, ne vrne se nobena.

SOSED 2: Dejanja so glasnejša od besed!

SOSED 1 (*se vrne na težavo*): No, evo ... v bistvu bi ravno o ... o dejanjih bi govoril z vami ... veste ... vaša žena ... (*Se začne opravičevati.*) Pa je super gospa, zelo luščna, vse ...

SOSED 2 (*ga boksne pod rebra*): A tako? Luščna, a?! Vi, vi, hudič! Sosedova trava je vedno bolj zelena, a?!

SOSED 1: Aja, ne ... nisem mislil tako. Je zelo fajn gospa, ampak ... mogoče ...

(*Namigne.*) ... mogoče ni vse zlato, kar se sveti ...

SOSED 2 (*naenkrat malo zaskrbljen*): Kaj mislite s tem? Žena vendar tri vogale hiše podpira!

SOSED 1: Že, že, je pa tudi res, da "če vrag omaga, mu baba pomaga".

SOSED 2: No, no ... čakte mal ... dajva tole midva počasi ... počasi se namreč daleč pride.

SOSED 1: Tako, ja. Hiti počasi. Se pravi ... sem opazil, da vaša rada spusti poštarja v hišo ...

SOSED 2 (*defenzivno*): Ja pa kaj?! Verjetno mu da kaj za spit pa za pojest. Prazen žakelj ne stoji pokonci!

SOSED 1: Saj ravno za to gre – kaj vse tu stoji pokonci. A veste, stene so tanke in dober glas seže v deveto vas ...

SOSED 2 (*jezen*): Tega ne mislim poslušat! Kdor druge opravlja, na sebe pozablja!

SOSED 2: Ne pomaga, če se name jezite ... za prepir sta potrebna dva! A sem jaz kriv, da vaša poštarju odpira v Evinem kostumu?

SOSED 2 (*še vedno noče dojeti, jo brani*): No ... no, pač ... obleka ne naredi človeka!

SOSED 1: Meni je žal. Srečo lažje najdeš, kot obdržiš.

SOSED 2: Ja, to je sicer res – sreča *je* opoteča.

SOSED 1: Srečnejši je tisti, ki daje, kakor oni, ki jemlje.

SOSED 2 (*se ustavi, obupano*): O jebentiš. Prav mi je mati govorila: “Ženi se z ušesi, ne z očmi.” Se pravi, da poštar ... in moja žena ... vsak dan, preden se vrnem iz službe ...?!

SOSED 1: Ja, glejte, kaj naj vam rečem? Kdor prej pride, prej melje. In kdor hitro da, dvakrat da.

SOSED 2: Ampak ... vedno je trdila, da mi je zvesta. Prekleta ... Laž ima res kratke noge!

SOSED 1: Jah, saj veste – zarečenega kruha se največ poje.

SOSED 2 (*vse bolj agresiven*): Bo že ona videla. Osel gre samo enkrat na led!

SOSED 1 (*ga miri*): No, no, počasi – nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha.

SOSED 2: Sem vedel, da se nekaj kuha. Kjer je dim, je tudi ogenj! Zadnje čase je bila do mene tako hladna, nikoli več nisva ... saj veste, tisto ...

SOSED 1: Vem, vem. Kdor z malim ni zadovoljen, velikega vreden ni.

SOSED 2: Prekleta nimfomanka! Ampak za vsako bolezen rožca raste, vam pravim!

SOSED 1: Glejte, nesreča nikoli ne počiva. Ampak po toči zvoniti je prepozno ...

SOSED 2: Če ona misli, da bom kar tiho ... a ne, ne, iz te moke ne bo kruha!

SOSED 1: Čas celi vse rane.

SOSED 2: To je res. In vsaka šola nekaj stane.

SOSED 1: Pa po vsakem dežju posije sonce.

SOSED 2: Bolje stare modrosti kot nove norosti.

SOSED 1: Tako, in dan se po jutru pozna.

SOSED 2 *ga gleda*.

SOSED 2: Jst res upam, da ne. (*Se obrne, gre.*) Grem poštarja poiskat. Kar je sejal, to bo žel.

SOSED 1 (*gre za njim, nejeverno*): Ah, dajte no, sosed ... Pes, ki laja, ne grize.

SOSED 2: Boste videli. Vsak prepir se z debelim koncem neha.

SOSED 1: Je pa bolje tenek mir kot tolst prepir.

SOSED 2: Kjer beseda ne zaleže, tam se palica ureže.

SOSED 1: Dajte, no. Od miru glava ne boli.

SOSED 2: Mirna vest je najboljše vzglavje.

SOSED 1: Prepri rodí prepri.

SOSED 2: Skoraj ni prepri, ki od žene ne izvira.

SOSED 1: Že, že, a kjer se prepriata dva ...

SMEŠNO, SMEŠNO, NESMEŠNO, 3. DEL

VLOGE: KOMIK 1: JURE, KOMIK 2: URŠKA, KOMIK 3: ŽIGA, PUBLIKA:
URŠKA IN MATIJA

Trije stand up komiki zelo samozavestno nastopajo.

KOMIK 1: Imam prijatelja, ki je tako brez denarja, da je prepričan, da se zneski na računih vedno pišejo s pomišljajem spredaj.

KOMIK 2: Imam prijatelja, ki je tako brez denarja, da poskušajo brezdomci kupit časopis od njega.

KOMIK 3: Imam prijatelja, ki je tako brez denarja, da si ni mogel plačati operacije tumorja v tujini in ima zdaj še en teden življenja.

Trenutek neprijetne tišine, komiki nadaljujejo.

KOMIK 1: Moja punca toliko seksa naokrog, da ko reče, da bo spala doma, jo moram vprašat, pri komu.

KOMIK 2: Moja punca toliko seksa naokrog, da se najino stanovanje oddaja hkrati na AirBnbju in Tinderju.

KOMIK 3: Moja punca toliko seksa naokrog, da je fasala HIV.

Neprijetna tišina, komiki nadaljujejo.

KOMIK 1: Moj dedek ga tako pije, da so na urgenci pumpo za želodec poimenovali po njem.

KOMIK 2: Moj dedek ga tako pije, da ko pihne v alkotest, se not nabere 0,3 sadjevca.

KOMIK 3: Moj dedek ga tako pije, da je dobil cirozo jeter in zdej že eno leto umira v bolečinah, ker razpada od znotraj.

PUBLIKA (*eden od igralcev, od strani*): Buuu! Nagravžen si! Bejž dol!

KOMIK 1: No, končno je nekdo nekaj rekel. Sem že mislil, da se samo meni to zdi preveč ... (*Pogleda KOMIKA 3.*) No, dej ... pejd dol.

PUBLIKA: Ne on, ti!

KOMIK 1: Kaj?! Kaj ... jaz? Pa saj jaz nisem nič ... A lahko prosim ... (*KOMIKU 2.*) Pa v čem je fora?

KOMIK 2 skomigne, nič mu ni jasno.

PUBLIKA: Buuu! Oba pejta dol! Da vaju ni sram! BUUUU!

Na oder prileti solata. KOMIK 1 in KOMIK 2 se poklapano umakneta z odra. "Bujanje" preneha.

KOMIK 3 (*zadovoljno*): Hvala, mi pa pejmo naprej: Mam prijatelja invalida, ki je tudi slep, pa črnc je, ampak on tega ne vidi, skratka ...

Ga prekine pianist z glasbo in lučni prehod v temo.

NAPOVED: LOČEVANJE

MATIJA: Svet gre h koncu!

Ni več principov, ni več spoštovanja.

Pametni so šli.

Normalni so se poskrili.

Taneumni so napredovali v tapametne, tako da nam naenkrat primanjkuje čisto navadnih budal.

V poslednji sliki našega kabareta bomo videli, da za vsako veliko civilizacijo nekaj ostane: če ne drugega, plastika in stiropor.

LOČEVANJE

VLOGE: MOŠKI: ŽIGA, AGENT 1: JURE, AGENT 2: PETER, AGENT 3: URŠKA

MOŠKI nese vrečko s smetmi. Ko odpre kanto, iz nje skoči AGENT 1 v uniformi, ki neprijetno spominja na nacistično. Namesto svastike ima stiliziran simbol za reciklažo. MOŠKI v strahu odskoči.

AGENT 1: Aha!

MOŠKI (*prestrašen*): O porka madona, o Jezus, kako sem se ustrašil!

AGENT 1 (*s čudnim nemškim naglasom*): Jezus vam ne bo pomagal v tej situaciji, Herr Blasich!

MOŠKI: Kaj? ... Kako veste, kako se pišem? Kdo ste vi? Pa zakaj mate ta čuden nemški naglas?

AGENT 1: Tišina! Tukaj *mi* sprašujemo, ja?! Kaj imate v vrečki?! Ne lažite mi!

MOŠKI: Sme... smeti. (*Gleda agenta.*) Pa ... pa kaj je to za ena uniforma? A ste od občine?

AGENT 1 (*se zasmeji, kolikor agent to sploh zmore*): Ob... občine! (*Ga nadere.*) Dovolj komedije, Herr Blasich! Vse vemo o vas in vaših zločinskih naklepih und agitaciji!

MOŠKI: Agi... kaj?

AGENT 1: Dobro, če ne bo šlo zgrda, bo šlo pa z gršega! (*Zakliče.*) Klinz! Klanz!

AGENT 2 IN AGENT 3: Ja, Herr Klunz!

Prideta še dva agenta in izvedeta verzijo nacističnega pozdrava, pri kateri vsak, ko salutira, spusti papirček ali drugo smet iz roke. Vsak pobere smet od drugega s tal.

AGENT 2: Zig! Zig!

AGENT 3: Re...

AGENT 1: ...zig...

AGENT 2: ...liraj!

VSI TRIJE AGENTI: Re-zig-liraj!

MOŠKI: A ste vi neka ... nacistična sekta al kaj se tukaj dogaja?!

AGENT 2: Kaj se dogaja?! Vi, Herr Blasich, ste ein Kriminalelement! Ein škodljivec! *To se dogaja!*

AGENT 3: Tako, ja! In mi nismo nikakršna nazi sekta, mi smo Nacionalni institut za celostno ekologijo. NACE, ne NACI, verstehen?!

AGENT 1: Majhna, aber zelo pomembna razlika. Na PR-komunikaciji tega še delamo.

MOŠKI (*se poskuša diskretno rešiti norcev*): Dobro, glejte, jaz ... jaz moram it. Ženi sem rekel, da grem samo smeti vrst, skrbelo jo bo ...

AGENT 2 in AGENT 3 *ga primeta.*

AGENT 1: Nikamor vi ne greste, Herr Blasich! (*Iztrga mu vrečo iz rok, jo odpre.*) No, da vidimo. Kaj pa imamo tukaj? (*Potegne lonček od jogurta iz vreče, besno v obraz MOŠKEGA.*) WAS IST DAS?!

MOŠKI: Jo... jogurt. Ovitek ... mislim, embalaža od jogurta.

AGENT 1: Embalaža? Nur embalaža?

MOŠKI: Ja ...

AGENT 1 (*gre s prstom v embalažo in obližne ostanek jogurta*): Zakaj potem jaz čutim skisan jogurt, Herr Blasich? Zakaj je potem moj prst bel, Herr Blasich, če je to "samo embalaža"?!

MOŠKI (*ga postaja strah*): Ne ... ne vem. Mogoče je žena pozabila pomit lonček ...

AGENT 2: In vi ste hoteli odvržti to med ostalo embalažo?!

AGENT 3 (*ogorčen*): Du schwein! Du unökologishe Parasit!

AGENT 1 (*potegne iz vreče pisemsko ovojnico z okencem iz folije*): Und tole?! Je tole tudi žena kriva, Herr Blasich?!

MOŠKI: Ka... kaj pa je s tem narobe? Sej to gre v embalažo, a ne gre? Ta navadne ovojnice grejo v papir, te s plastičnim okenčkom grejo pa v embalažo ...

Vsi trije agenti se huronsko in neprijetno usklajeno zarežijo.

AGENT 1 (*popolnoma pobesnel*): NEIN! Nein, ni tako! (*Mu kaže.*) Tale plastični del se odstrani ...

AGENT 2: ... mit kleine skarjice. Samo okoli cvik-cvik machen ...

AGENT 3: ... und potem papirnati del odvržeš v zabojnik za papir ...

AGENT 1: ... in samo ta kleines, zierlich, Liliputformat plastični okenček gre v embalažo! VERSTEHEN?! Nicht alles! Nur plastični okenček!

Agenta mu zvijeta roko.

MOŠKI (*v bolečinah*): Au! Oprostite! Nisem vedel! Žal mi je, res! Od zdaj bom pazil ... obljubim! Pazil bom!

AGENT 1: Seveda boste pazili ... (*Grozeče.*) Ko boste enkrat prišli nazaj iz našega prevzgojnega kampa!

Agenta ga vlečeta stran, MOŠKI se upira.

MOŠKI: KAJ?! Kakšnega kampa?! Pa ne morete tega delat! Na pomoč! Na pomoč!

AGENT 1: Nihče vas ne sliši, Herr Blasich. Nihče vas ne sliši, ker vsi doma pridno reciklirajo. (*Gre v razdelan nacistični pozdrav nad kantami.*) PAPIR! STEKLO! EMBALAŽA!

AGENT 2 IN AGENT 3 (*iz offa*): Re-zig-liraj! Re-zig-liraj! Re-zig-liraj!

AGENT 1 (*ali naključni mimoidoči blond deček*) zleze na klopco, kot v filmu Cabaret, in zapoje (*na temo Tommorow Belongs to Me*).

(Solo nacist, doživeto.)

V zeleni kontejner gre le steklen glaž,
v rjavega peške in sir,
v rumenega plastika vseh embalaž,
v modrega gre papir.

(Nacistični duet.)

V črni zabojnik gre pluta, pepel,
v zelenega flaša za pir,
v rjavega breskev in pušeljč uvel,
v modrega gre papir.

(Vsi skupaj.)

Kdor ne ločuje, ta naj ne živi,
prišel odločitve je čas,
naj crkne, umre, ta, ki naš svet smeti,
ločevanje združuje nas.
Ločevanje združuje nas.

VSI IGRALCI STOJIJO V VRSTI, IGRALEC CIMER 2: iz UVODA pred UVODOM začne spet igrati sceno s Hamletom, "švedskim" kraljevičem.

IGRALEC 2: ... in potem grem jst dol ... pa grem gor ... pa spet dol ... pa spet gor ...

(Se ustavi na rampi.) Pa rečem ... A ja, al ne ... to je zdaj vprašanje.

**Sodobna
slovenska
dramatika**

Žanina Mirčevska

Viktor

DRAMATIS PERSONAE

VIKTOR – *lider države v težavah*

GLORY – *njegova hčerka*

SOFIA – *njegova soproga*

SENCa – *njegov telesni stražar*

SVETLANA – *novinarka na nacionalki, postavlja zelo nerodna vprašanja*

COFFEY – *generalni sekretar Varnostnega sveta OZN*

SALEM – *študent iz daljne države*

LJUDSTVO – *državljeni: Ženski zbor v črnini*

Moški zbor v črnini

NAGA VOJSKA – *pet vojakov*

ŠTUDENTI – *šest študentov iz daljne države*

Kraj dogajanja: V otroški spalnici, polni senc.

Čas dogajanja: I. dejanje – *Na robu vojne ali že vojna*
II. dejanje – *Vojna*
III. dejanje – *Na robu miru ali že mir*
IV. dejanje – *Mir*

Avtoričina opomba: Zgodba temelji na resničnih dogodkih.

1. DEJANJE – Na robu vojne ali že vojna**1. prizor**

VIKTOR:

Spiš?

Rad bi ti povedal nekaj, česar ti ne bi povedal, če bi bila budna

Heroj umre enkrat, strahopetec vsak dan
Pokopališča so polna mrličev, ki so bili nekoč jaz

Slab sem
Ampak tudi če bi bil Ahil, bi imel Ahilovo peto

Spet bi ti bral pravljice
Starogrške

Nisi hotela zaspati
Sanje si prodajala
Za črke, ki jih niti nisi razumela

Spiš?

Črke zdaj razumeš
Ostalo

Oprosti

Svet je poglavje, iztrgano iz vezave knjige modrosti
Viharji cefrajo strani iztrganega poglavja in jih vrtinčijo v zraku

Celine se ločujejo od Sveta
Države se ločujejo od celine
Pokrajine se ločujejo od države
Mesta od pokrajine
Občine od mesta
Naselja od občine

Ulice od naselja
Hiša od ulice
Človek se ločuje od človeka

Vsak bi bil zase
Vsak bi bil svoj na svojem

Zakaj bi nekoga sploh zadrževali v skupnosti, če noče
Naj gre, naj si najde boljšo skupnost
Naj si jo sezida iz lastnega dreka

Nihče noče zidati z drekom
Vsak bi zidal z lobanjami

Lobanja na lobanjo in je že trdnjava
Na vrhu trdnjave
Obešena krpa
Ki plapola
Zastava človeka
Ki je samemu sebi Bog

Bog
Kdo še uporablja to besedo
 Kaj sploh govorim
 Kaj sploh govorim
Sem že bivši človek

Pravljice bi bral
Učil bi se še

Še dobro, da spiš

Samo upam lahko, da mi niso česa namontirali
Kakšne naprave za prisluhe in privide
To bi bil posnetek za ogled in ugled

Kmalu bo dan
Dan, zaljubljen v noč, pospeši korak zgodovine
Vsi bomo preteklost

A ni tako, Cufi
Ti si z eno nogo že tam

Še spi z medvedkom
Kdaj otroci sploh odrastemo

Kaj praviš ti, Cufi
Kdaj odrastemo
Ko jemo špinačo
Ko nam izpulijo zadnji modrostni zob
Kdaj odrastemo

Cufi
Scufal si se že
Cufi

(Telesni stražar SENCA vstopi, s pištolo v roki.)

Kaj, kaj, kaj bi rad

(SENCA odpre usta, da bi nekaj rekel.)

Kolikokrat sem ti rekel, ne mi hodit tukaj s čevlji

SENCA:

Niste tudi vi v čevljih

VIKTOR:

Se boš z mano primerjal
Vlačiš mi nesnago v otroško spalnico
Pa še ugovarjaš mi

(SENCA sezuje čevlje.)

Kaj lepega imaš povedat

SENCA:

Gospod ministrski predsednik

VIKTOR:

Šššššššš

Jo boš zbudil

SENCA:

Slabe novice, gospod ministrski predsednik

VIKTOR:

Ob tej uri na tem mestu

Nisem niti pričakoval česa drugega

Kako slabe so te tvoje novice

SENCA:

Eksplozija je bila tako silovita, da je

Novica že odjeknila v javnosti

VIKTOR:

Kaj so poročali mediji

SENCA:

Vozilo transportne enote so dvignili v zrak

Deset vojakov, starih med osemnajst in dvajset

Je padlo v napadu, izvedenem iz zasede

VIKTOR:

Iz zasede

Ne herojsko, prsa v prsa

Kot se spodobi za spopad med vojaki

SENCA:

Nobenega herojstva ni bilo

Razen če je zahrbtnost herojstvo

VIKTOR:

Herojstvo je, če zahrbtnost priznamo za zahrbtnost

Trojanski konj je bil tudi zahrbtnost

Kako so izvedli napad

SENCA:

Z dobro plačano paravojsko
Separatisti stopnjujejo pritisk
Ne gre za posamezne akcije
Pomagajo jim od zunaj
Logistično, finančno, strateško
Umazane operacije sprožajo drugo za drugo
Za odcepitev krpe ozemlja

VIKTOR:

Krpa krpa
Na njej pa zlate niti in gumbi

SENCA:

Če bi bili samo niti in gumbi

VIKTOR:

Človek tudi za gumb proda človečnost
Za en sam

SENCA:

Se popolnoma strinjam
Ampak

VIKTOR:

Ni ampak
Gola resnica
Je ni sram golote

SENCA:

Gospod ministerski predsednik
Vsi pogledi so uperjeni v vas
Zakaj ni povelja, da granatiramo ugrabljena mesta
Ljudje so besni, hočejo orožje
Vsi čakajo na vas

VIKTOR:

Da na mizo prinesem rešitve
Kot kruh, ki sem ga sam spekel

Kruh zamesiš iz moke in vode
Mir iz mesa in krvi
Kaj tu ni jasno

Ampak ne
Ne miru
Zmago
Vsi čakajo zmago

SENCA:

Nasprotna stran niza uspehe
Dvom se je zažrl v kosti
Vojaki zapuščajo vojsko
Na policiji se vrstijo odpovedi
Ljudje se selijo v tujino
Samooklicane vaške straže kalijo mir
Med nočnimi roparskimi pohodi
V zraku je vonj po vojni

(Skozi okno prileti kamen.)

Stran stran

VIKTOR:

Kam

SENCA:

Skrijte se nekam

VIKTOR:

Kam – v hladilnik

SENCA:

Hitro

VIKTOR:

Lahko zlezem pod tvojo kožo

SENCA:

Ne se hecat, šef
Ko hudič enkrat pride
Pripelje še svoje mlade

VIKTOR:

Ščiti me, plačan si za to

SENCA:

Živ bog vas ne more več zaščititi

VIKTOR:

Vsaj to

SENCA:

Vsaj kaj

VIKTOR:

Nisem edini, ki uporablja besedo

SENCA:

Katero

VIKTOR:

Bog

SENCA:

Bog se vas usmili

*(V sobo vdre LJUDSTVO – državljani:
ženski in moški zbor v črnini;
s sabo nosijo žalostno povešene, razcefrane zastave, prav tako črne;
vsi sezujejo črne čevlje.)*

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

(Naricanje.)

črna smrt črno seme je sejala – ajoj
za črno seme črno prst je iskala – ajoj
za črno prst je tvojo mladost izbrala – ajoj
da bi črno seme v tvoje meso, sine moj edini, zasejala – ajoj

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Sinovi teh mater so leteli v zrak
In ko so padli na tla – čeprav na pol živi
niso še bili mrtvi

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Vsem desetim so izdoblili z noži v čelo
Umrli za Nič
Izrezali jim veke, da brez trepljaja
Zrejo v lastno smrt
Ko gledajo smrt drug drugega
In gledali so, vse dokler oči niso same ugasnile
Da ne bi več pričale tuzemski grozi

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

In ti nič
Prekladaš se z enega sestanka na drugega in nič
Delaš se, da delaš nekaj pomembnega, in nič

Naša vlada spi
Ko mi živimo nočno moro
V oči nas gledaš in v očeh ti vidimo
Da nimaš rešitve
Država je že Atlantida

VIKTOR:

Mir
Državljeni mir
Mir je naša prioriteta

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Dajte nam orožje, pa bo mir

*(VIKTOR bliskovito iztrga pištolo
iz roke telesnega stražarja SENCE;
orožje pomoli enemu iz LJUDSTVA.)*

VIKTOR:

Na
Streljaj

Ne glej me v oči
Bo lažje
Streljaj
 Če nisem z vami, sem z njimi
 Vse, kar delam, je v prid njim
 Prodajam sebe, kupujem čas zanje
Streljaj
Saj je orožje za to
Saj je streljati lahko
Kaj
A ni
Sami junaki ste
V hlačah

Prav to hočejo separatisti
Ko pa se bo začelo *oko za oko*
Ne bomo več videli belega dneva

Kaj bomo dosegli z maščevanjem
Na civiliziran in človeški način se moramo odzvati
Edino orožje, ki si ga lahko privoščimo, je dialog

LJUDSTVO:

Bla, bla, bla, bla, bla

VIKTOR:

Točno tako
Bla, bla, bla, bla, bla – pa še bla in bla
 Zgladiti je treba spore
 Podpisati premirje

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

In *popušiti*
Pipo miru

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Podpiši začasno premirje
Da preštejemo padle
Pogreb jim boš pripravil ti

Ker rad polagaš vence padlim
In kažeš ksiht žalosti in sočutja

VIKTOR:

Jočem vaše solze, ki so moja kri

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Igraj žalostinke
Po diplomatskih notah pred kamero
Disonantno kričanje žalosti
Zdaj prepusti nam

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Za današnji krvavi napad
So prevzeli odgovornost separatisti
Z obrazložitvijo, da je tuja vojska
Vstopila na osvobojeno ozemlje
A ni to dovolj za tvoj odstop

VIKTOR:

Prosim

(Si sezuje čevlje.)

Ali bi kdo rad stopil v moje čevlje
Ali bi bil kdo rad na mojem mestu
Ampak nekdo, ki vas bo najbolj spretno
manevriral stran od prepada

Za prejšnje žrtve bom prevzel odgovornost jaz

Za prihodnje

Kdo

Kdo bo prevzel odgovornost za krvave stopinje

Ki jih bo za sabo pustil podplat teh čevljev

A boste morda vi, gospod

Gospa

Vi

Vi

Kaj
Nihče
Prevelika številka

Ni lahko vsako jutro vstati in obuti čevlje
Ter odkorakati v dan, ki se zmeraj konča črno
Ker na koncu dneva, kakor koli obrneš, zmeraj pade noč

(Si obuče čevlje nazaj.)

Tako, kot sem rekel
Spor bomo reševali diplomatsko
Na političnem parketu

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Previdno, tovariš kancler – zlošččen parket je drsališče
Plesanje po njem vas lahko stane zloma noge, roke ali vratu

VIKTOR:

Poškodbe glave so najbolj usodne
Poškodbe glave – tega se je treba bati

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Brez petja brzostrelk
Samo s politikantskimi driblanji ne bo šlo
Gospod lider

VIKTOR:

Hvala za obisk vsem skupaj
Mudi se mi v kabinet

*(VIKTOR odide;
SENCA malo počaka in krene za njim;
LJUDSTVO mu zapre pot.)*

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Kjer so paravojaki poklali vojake, že načrtuje park
Da se bodo ljudje sprehajali in v miru pozabili na vojno

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Ti, ki si njegova senca noč in dan
Ti, ki hodiš za njim noč in dan
Hodiš pred njim noč in dan
Hodiš ob njem noč in dan
Preden bo ugasnil luč Lune in svetlobo Sonca
Upihni njegovo svečo
In prepreči, da nas požre tema

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Bodi misel

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

... ki je senca dejanj

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Bodi misel

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

... ki je senca dejanj

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Bodi misel

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

... ki je senca dejanj

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Bodi misel

SENCA:

Lahko zdaj grem

MOŠKI IN ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Kam?

SENCA:

Opravljat in opraviti svoje delo

(SENCA odide.)

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

(o otroku)

Ta pa kar spi

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Pusti, naj sanja

O lepi prihodnosti

(Vsi odidejo.)

2. prizor

SOFIA:

Vsakič, ko te vidim

Najprej pomislim, da gledam televizijo

Šele potem dojamem, da si vstopil skozi vrata domačega gnezda

VIKTOR:

Kaj je novega

SOFIA:

Nič

Zamudil si kriminalko

Danes so ti ugrabili hčerko

VIKTOR:

O Bog

SOFIA:

On je na dopustu

Ona zdaj spi

VIKTOR:

Kje je

SOFIA:

V svoji postelji

Kje naj bi bila

Ne je zbujat

Za danes ima dovolj

Sošolci so se ji posmehovali, češ da ima najbolj smotanega politika za očeta. Klovna. Zapustila je šolo brez varovanja. Ko je bila samo par metrov od šole, je pripeljal bel kombi. Štirje maskirani orangutani so jo zbasali na zadnji sedež. Ne ve, ali so bili naši ali njihovi. Eden jo je tipal spodaj – ne vem, ali je hotel preveriti, ali je še devica –, na uho ji je rekel – z ustnicami se je dotikal njenega ušesa – in ji je rekel

*Povej očetu, da obstaja rešitev in da bo zmagal
Tebe mora žrtvovati kot dar bogovom, da bo dobil vojno
Čeprav ti nisi Ifigenija, on je heroj
Čeprav se še ne ve, kateri
Jasno je, da bi ti lahko pomagal, da tudi ti postaneš – heroina
Kakršen oče, takšna hči
Če iz tebe ne more narediti heroine, mu lahko pomagamo mi
Si razumela
Pojdi in ne pozabi povedati očetu, kaj sem ti rekel
Pa lepo ga pozdravi in daj mu tole
Njegov kolega mu pošilja
Tvoj oči bo vedel kateri, po darilu*

(SOFIA da VIKTORJU lepo zavito škatlico.)

Dala sem ji pomirjevala
Pusti jo, naj spi

(VIKTOR gleda škatlico.)

VIKTOR:

Kaj je to

SOFIA:

To bi ti moral vedeti
Saj si prvi med enakimi

VIKTOR:

Kaj če je beli prah

SOFIA:

Potem pa vrzi
Ampak ne boš izvedel, kdo ga pošilja

VIKTOR:

Če pa izvem
Kaj

SOFIA:

Če izveš, kdo ga pošilja
Morda boš izvedel tudi, kdo ti je hčerko ugrabil
Te to zanima ali niti ne

*(VIKTOR se obotavlja, očitno ga zanima, kaj je v škatli;
jo odpre; pogleda;
mu gre na bruhanje; zgrožen odvrže škatlo.)*

SOFIA:

Kaj je

VIKTOR:

Oči

SOFIA:

Kakšne oči

VIKTOR:

Oči

(SOFIA pobere škatlo. Pogleda.)

SOFIA:

Saj so od goveda
Stokrat si videl take v mesnici

VIKTOR:

Stran, stran

*(SOFIA iz škatlice izvleče listek.
Ga odviije. Bere.)*

SOFIA:

*Spoštovani gospod ministrski predsednik
Ker ne vidite, kam drvimo vsi skupaj*

*Ker ste slepi kot noč in
Ker je vaša slepota naša tema
Pošiljam vam skromno darilo
V upanju, da vam bo okrepilo vid*

Lepe pozdrave, kralj Ojdip

(SOFIA zmečka listek in ga vrže stran skupaj s škatlo.)

VIKTOR:

Kdo misliš, je bil

SOFIA:

Po mojem, prijatelj
Svoje prijatelje pa najbolje poznaš sam

Zaradi tvojih ona ne sme imeti svojih prijateljev
Danes je hotela v kino, ostala je doma
Igrala je klavir od enih do petih
Igrala je po svoje, ne po notah – je že svoja
Že postaja ženska
Saj jih ima že trinajst
Dobro ji gre

Kako pa gre tebi
Kje si bil danes
Na poti slave
V tri krasne
Če si lačen, vsaj žejen nisi
Koliko hektolitrov kave si danes spil
V prid primarne prioritete
Budnost, budnost, budnost
Kosila ni več
Posodo sem pomila na roke
Za dva krožnika se ne splača vklapljati stroja za pomivanje
Pa še človek razmišlja, ko pomiva pladnje
Pa še umazane roke si umije
Pa še privarčuje
Treba bi bilo ukiniti pomivalne stroje
Če bi bila politik, bi to naredila
Kot prvi ukrep

Boš takoj večerjal
Ali boš najprej podal odstop

VIKTOR:

Predati odgovornost zdaj, ko vre
Bi bilo neodgovorno

SOFIA:

Imeti se za odgovornega
In biti popolnoma nesposoben
Je še bolj neodgovorno

VIKTOR:

Hodim po rezilu žiletke
In poskušam priti čez cel

SOFIA:

Obvladaš to cirkuško veččino

VIKTOR:

Če je jaz ne, jo drugi še manj

SOFIA:

Jaz pa mislim, da je najboljše
Da še danes skočiš s trampolina
In zapustiš cirkuško areno

VIKTOR:

Jaz pa ne mislim tako

SOFIA:

Zakaj ti je to potrebno, Viktor

Plača? ... Je dovolj visoka za tako visoko odgovornost? ... Oblast? ... Si pozabil, da si samo človek? ... Slava? ... Tuje oči se lepijo nate, Viktor, kjer je luč, ves se lepiš zaradi zlohotnih pogledov ... Vlačijo te po časopisih kot razkrečeno babilonsko vlačugo ... Dobra dela si prisvajajo vsi, sranje moraš požreti sam, Viktor ... Iščeš človeka v ljudeh, v sebi moraš zbuditi hudiča ... Vse, kar lahko profitiraš, je doprsni kip padlemu

heroju, brez nog in brez rok, da ne boš mogel nikamor, ko bodo golobi in vrabci srali nate ali ko bo klestila toča ... Otroci bodo šli mimo in pojma ne bodo imeli, kdo je ta kamen, ki kazi cesto ... Za koga se izpostavljaš? Za sodrgo? Za koga se sploh imaš? Kaj sploh igraš? ... Odstopi še danes, če ti rečem ...

VIKTOR:

Kateri grški junak najbolje simbolizira človeka v moji koži

SOFIA:

Se že vidiš heroja
Ampak še ne veš
Da nastopaš v tragediji

VIKTOR:

Dosegel bom dialog

SOFIA:

Dosegel boš tišino
Ko te bodo spravili pod rušo

VIKTOR:

Kaj predlagaš

SOFIA:

Spakirajva
Stran od tod
Prodajva stanovanje, avto, vikend
Po dve roki imava in vsak po eno glavo
Se bova že znašla

VIKTOR:

Kam

SOFIA:

V dnevno sobo pred televizor
Pusti naj te program zabava
Zakaj bi bil ti za zabavo

3. prizor

SVETLANA:

Dober večer, gospod premier – hvala, da ste se odzvali na vabilo na ekskluzivni intervju v oddaji *Svet* kljub vsem obveznostim, ki jih v tem trenutku imate –, razmere so izredne in zaskrbljujoče – današnji dogodek je brutalna prelomnica – ali situacijo lahko ocenimo kot državljansko vojno

VIKTOR:

Dober večer
Situacija je izredno napeta
Časi so zahtevni
Poskušamo stvari držati pod kontrolo
Menim pa, da gre za dobro organizirane
Sporadične napade zagovornikov
Političnega gibanja separatizma
Ki je v osnovi neutemeljeno in neustavno

SVETLANA:

Ampak vojna je

VIKTOR:

Spet bom ponovil, da gre za enostranske sporadične napade
Na katere se bomo odzvali z vsemi pravnimi sredstvi

SVETLANA:

V javnosti je zakročila informacija
Da ste predstavnikom paravojske
Tako po izvedbi krvavega napada
Danes predlagali sestanek

Gospod premier, ali z dejstvom
Da se boste sestali s predstavniki paravojske
Ne priznavate njihove legitimnosti

VIKTOR:

Prioriteta je, da se znova vrnemo za pogajalsko mizo
Samo za mizo lahko vzpostavimo dialog, ki je v tem trenutku nujen
Za pomiritev napetosti

SVETLANA:

Kaj je cilj sestanka

VIKTOR:

Sporazum

SVETLANA:

Razdelitev ozemlja

VIKTOR:

Sporazum

To je tudi smernica in priporočilo

Mednarodne politične skupnosti

SVETLANA:

Kaj pa, če ne pride do sporazuma

VIKTOR:

V tem primeru

V tem primeru

V tem primeru mi bo potrebna modrost starca

Pa ne samo meni, verjetno vsem nam

SVETLANA:

Znanost pravi, da se sploh ne staramo

Snov, iz katere smo narejeni, je snov veselja

Ki je zunaj časa – je kategorija večnosti

In če je veselje večno – ne mlado in ne staro

Snov, iz katere smo narejeni, je tudi večna – torej ne mlada in ne stara

Kako naj potem človek najde modrost starca

VIKTOR:

Uporabil sem metaforično dikcijo

Vi pa, gospa Svetlana, streljate z znanstveno domnevo

Ampak razumem vaše vprašanje

Kar sem hotel povedati, je to – tudi če ni starčeve modrosti, jo moramo najti

Vesolje je prostrano in v tej neskončnosti je zagotovo tudi modrost, ki je prav tako kategorija zunaj časa – torej ne mlada in ne stara, ampak večna – tako kot je modrost zmeraj bila večna

SVETLANA:

Torej v vsakem primeru
Izključujete intervencijo vojske

VIKTOR:

Kot sem že rekel
Uporabili bomo vsa pravna sredstva

SVETLANA:

Gospod ministrski predsednik
Vsak dan nas pretrese kakšen napad
Ali bodo pravna sredstva učinkovita pot do cilja
In če ne bodo
Kakšna bo vaša strategija

VIKTOR:

Strategija bo sledila cilju
Cilj bo upravičil sredstva
Ki bodo vsekakor pravna

SVETLANA:

Torej ne izključujete vojaške intervencije

VIKTOR:

Počakajmo do srede
Ko bodo stekli pogovori za zaprtimi vrati
Zatem bosta obe strani na tiskovni konferenci podali izjavo

SVETLANA:

Si boste segli v roko

VIKTOR:

Kako to mislite

SVETLANA:

Ker roka roko umije

VIKTOR:

Dam roko v ogenj
Obe, če je treba
Da so moje čiste

(Nepričakovano vdre SENCA.)

SENCA:

Oprostite

SVETLANA:

Gospod
Oddaja teče v živo

SENCA:

Nujno je, gospa
(VIKTORJU šepetaje.)
Klicali so v kabinet
Zavrnilo so predlog za pogovor

SVETLANA:

Kaj
Zavrnilo
Kdo je klical
So to novice s terena

SENCA:

Sporočili so, da do pogovorov lahko pride šele zatem
Ko bomo priznali njihovo neodvisnost
Predlagali so tudi temo morebitnega sestanka
Postavitev uradnih mejnikov na meji in razdelitev stroškov

Še eno našo vojaško enoto so danes ugrabili

VIKTOR:

Kaj, kdaj
So jih ubili

SENCA:

Ne ne
Vsi so živi
Razorožili so jih
In poslali peš
Vojaki se hočejo srečati z vami
Imajo sporočilo za vas

VIKTOR:

Takoj pridem

SENCA:

Vojaški vod bi vas rad srečal takoj

VIKTOR:

Ja, ja, pridem

SENCA:

Oni pridejo sem
So že tu

*(Vstopi NAGA VOJSKA – pet nagih vojakov;
da so vojaki, je videti samo po vojaških čeladah,
s katerimi si zakrivajo mednožje.)*

NAGA VOJSKA:

Oprostite, gospod premier
Oprostite, gospa Svetlana
Tudi vi, gledalci pred ekrani, oprostite

Pet naših kolegov je še vedno ujetih
Pogoj za izpustitev je, da vam v taki opravi – tukaj in zdaj – prenesemo
sporočilo
Če ne – bodo pobili talce
Še pet jih je iz našega voda

In sporočilo je

VIKTOR:

Kaj, kaj, kaj

NAGA VOJSKA:

In sporočilo je

VIKTOR:

Kaj

NAGA VOJSKA:

To je stanje države, ki hodi z nago ritjo, da si jo lahko vsak privošči

Pljuvati

VIKTOR:

Kaj

NAGA VOJSKA:

To je stanje države, ki hodi z nago ritjo, da si jo lahko vsak privošči

Pljuvati

VIKTOR:

Kaj je zdaj to

SVETLANA:

To je stanje države

Ki hodi z nago ritjo

Da si jo lahko vsak privošči

NAGA VOJSKA:

Pljuvati

SVETLANA:

Če si lahko dovolim interpretacijo

Sporočilo ima poanto

To je sad segregacije in politike izključevanja

To je kazalec getoizacije

To je nizek nivo parlamentarne kulture

To so znižani standardi
To je slaba zakonodaja
To je korupcija
To so počasni sodni mlini
To je neodzivnost
To je nepotizem in klientelizem
To so slabe kompetence
To je nesposobnost in nekultura ter pomanjkanje sočutja
To so slabe odločitve
To je slaba politika

Z eno besedo

VIKTOR:

To je odraz primitivizma in barbarstva
In nič drugega kot to

*(... enemu od nagih vojakov zazvoni telefon, ki ga skriva v čeladi;
vojak se odzove na klic in komaj uspe reči "Ja"...*
Odloži mobilca ...)

NAGA VOJSKA – vojak z mobilcem:

So jih že izpustili

VIKTOR:

A je kdo med vami ranjen

NAGA VOJSKA:

Ranjeni nismo
Ampak gremo vsi na bolniško
Več kot polovica nas je že prehlajenih

Važno, da so naši živi
Hvala vam, gospa Svetlana
Na svidenje, gospod premier
Hvala tudi gledalcem
Pa brez zamere

(NAGA VOJSKA odide.)

(SENCA izroči VIKTORJU sporočilo;
VIKTOR bere.)

SVETLANA:

Kaj so poslali

VIKTOR:

(Bere.)

Takojšnje nepreklicno priznanje

Ali pa čaka vas novo sranje

To je njihov nivo

To je njihova retorika

(*Se zakadi v kamero.*)

Če ste že pred ekrani, in vem, da ste

Pred celo javnostjo vam povem

Da niste nič drugega kot banda primitivna dobičkarska

Zavračate pogovore, ker nimate argumentov

Nobenega zgodovinskega ali kulturološkega ozadja

Ki bi opravičilo separatizem, ni

Lažete si, ko mislite, da vas bo svet priznal

Kar nadaljujte svoje morilske pohode

Naj svet v vašem obrazu čim prej spozna steklo himero

In na zastavo vaše izmišljene države lahko narišete rože, angelska krila,
golobe miru

Samo kremplje in čekane bo videl svet

Ampak brez skrbi, tudi pepel bo spregovoril

In govoril zanamcem o vaših grozodejstvih

(*VIKTOR mastno pljune v objektiv kamere,
ki izvaja neposredni prenos;
sede, očitno vznemirjen, trese se.*)

Biti skupaj pod eno nebeško streho

Očitno ne gre

In rešitev je ena edina

Samo še utopija nas reši

Vsak državljani bi moral imeti svojo državo

Ne državo

Planet

En prebivalec na planet, ki je njegova lastna država

On je planetarni državi predsednik, kralj, cesar, prestolonaslednik in državljani

On je armada in postava

On je davkoplačevalec samemu sebi

On je avtor lastne himne

In avtor državnega grba

In on je sešil lastno zastavo

In samemu sebi izdal potni list lastne države

In samemu sebi napiše ustavo

In sam bo dal ime planetarni državi

Ki je njegovo osebno ime

In bo postavil stražo na mejo

Ki je on sam

Moja utopična vizija o enem človeku na enem planetu

Je pravzaprav nadaljevanje vašega diskurza o vesolju, gospa Svetlana

Kot kategorija zunaj časa

Ampak zdaj se vrnimo na Zemljo

Nekoč je ne bo in vse, kar je na njej

Bo nekoč nekaj drugega

Neka druga snov vesolja

Spet mi – ampak malo drugače

Kar pomeni, da bomo zasedeni v neki drugi predstavi

In nihče se ne bo spomnil vseh teh naših burk in zdrah

Ne glede na to, kako slabo ali dobro igramo

Vsak dan se vprašam, kdo bo sploh žaloval

Če človeška vrsta pogine

Psi

Mačke

Kosmato žalovanje bo trajalo dan, dva

Psi se bodo vrnili k bratu volku

In mačke k sestri lisici

Narava bo zacelila betonske rane

In morje se bo končno odpočilo

Od naših mentalnih menstruacij

In emotivnih plimovanj
Ter izlivov slabega spomina

Ne bom razglasil niti policijske ure

Ura je odbila pet čez polnoč
Nalijmo si čistega vina
To je kaplja čez rob
Za robom pa vemo, kaj stoji – prepad
Ampak sami si izberemo brazgotine, s katerimi živimo
In edina tolažba je, da
Brez teme nikoli ne bi videli zvezd
Ne pozabimo pa, da je luč na koncu tunela vlak, ki drvi proti nam

SVETLANA:

Pardon
Oprostite, gospod
Iz režije mi sporočajo, da imamo izredne novice
Čas je za poročila

(Vstopi LJUDSTVO – ženski in moški zbor v črnini.)

LJUDSTVO:
Izredna poročila

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Separatisti so znova udarili in
Izvedli teroristični napad

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Raznesli so šolski avtobus in ubili triintrideset otrok

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

En razred in učiteljica so padli na poti na ekskurzijo
Namenjeno obisku spomenika padlim borcem
Separatisti so že prevzeli odgovornost za napad
In sporočili, da bodo tovrstne napade
Stopnjevali vse do priznanja neodvisnosti

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Starši triintrideset ubitih otrok so na nogah

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Zbrali so se pred parlamentom
In se odzvali s protestnim molkom

(Pavza.

VIKTOR *gleda v eno točko, očitno zlomljen. Vstane.*
Hodi po prostoru studia, gor in dol, s sklonjeno glavo, kot da razmišlja.

SVETLANA *si briše solze.*

VIKTOR *hodi. Hodi.*

Tuhta.)

SVETLANA:

Gospod
Gospod
Gospod

Ali lahko nadaljujemo, prosim

VIKTOR:

Mmm

SVETLANA:

Ali lahko nadaljujemo oddajo, prosim

(VIKTOR *se usede, vendar je še vedno odsoten,*
s sklonjeno glavo strmi nekam v tla.

SVETLANA *nadaljuje, komaj govori, duši se v solzah.)*

SVETLANA:

Predlog za pogovore zdaj plava po vodi reke Stiks
Ki pelje mrtve do Hada
Na obzorju so resni ukrepi
Artemida nas vabi za mizo
Že žvenketa njen bojni jedilni pribor in se blešči njena militantna
steklovina
Ali nam lahko poveste par besed o nadaljnjih

VIKTOR:

Pustimo besede, gospa Svetlana, zdaj so na vrsti dejanja

SVETLANA:

Dejanja

Kaj so dejanja, gospod ministrski predsednik

(Pavza.)

Kaj so dejanja

(Pavza.)

Pustimo besede, zdaj so na vrsti dejanja

(Pavza.)

Kaj so dejanja

(Pavza.)

Gospod

(Pavza.)

Samo dve možnosti sta

Vojna ali vaš odstop

(Pavza.)

Kaj so dejanja

(Vstopi SENCA, na obrazu prinese strah.)

Kaj je zdaj spet

SENCA:

Nujen klic, gospod šef

VIKTOR:

Iz kabineta

SENCA:

Od doma

(VIKTOR vstane. Zapusti studio.)

2. DEJANJE – Vojna

1. prizor

*(VIKTOR v roki drži Cufka. Hčerkinja postelja je prazna.
V sobo vstopi SOFIA. V roki drži, za lase, odrezano otroško glavo;
VIKTOR strmi v glavo.)*

SOFIA:

Kaj je
Se ti gabi

Tudi ti si samo moški

Zdaj sem jaz na vrsti
Ves svet, kar ga je
Bom stlačila in zadušila v mednožju
Sama bom podrta svet
Saj je cirkuški šotor
Ga bom zložila in takoj sežgala
Da nikomur slučajno ne pride na misel
Da bi ga kje drugje znova postavil
Na vrhu pogorišča, kot znak
Bom postavila tvojo lobanjo
Bom Klitajmnestra, Pentezileja, Elektra, Artemida, Kirka, Perzefona,
Medeja, Hekata
Katera se ti zdi najbolj krvava
Lahko sem katera koli hočeš
Izberi – saj vse dobro poznaš
Lahko sem vse skupaj hkrati, če tako želiš

VIKTOR:

Kje je

SOFIA:

Si se usral

VIKTOR:

Povej, kje je

SOFIA:

V najini spalnici je

VIKTOR:

Zakaj ni tukaj

SOFIA:

Zato, ker si tukaj ti

In tam, kjer si ti, je zmeraj sranje

Najina spalnica je zadnje mesto, kjer bi te iskali

Kam

VIKTOR:

Pusti me

SOFIA:

Kam

VIKTOR:

Hočem jo videt

SOFIA:

Pusti jo

VIKTOR:

Spi

SOFIA:

Kot zaklana

VIKTOR:

Kdo je to poslal

SOFIA:

Nihče

Sama jo je naredila

Za pusta

Hotela jo je pokazati sošolcem
Nisem ji pustila
Rekla sem ji, da bo šla, ko bo popila mleko
Tri tabletko sem dala v vroče mleko
Popila je in zaspala med vezanjem vezalk
Otroci so živo srebro
Tako ti spolzijo med prsti
Če samo za sekundo nisi pozoren

VIKTOR:

Zakaj ji dovoliš, da dela take reči

SOFIA:

Ti pričakuješ, da trinajstletnica
Za atija še riše rožice, kužke in mucke

VIKTOR:

Vrzi to stran

SOFIA:

Veš, kaj me najbolj moti, Viktor

Nisi niti trznil
A je to normalno
Niti trznil nisi

VIKTOR:

Saj vidim, da je iz stiropora

SOFIA:

Danes
Kaj pa jutri

VIKTOR:

Ne kliči hudiča, Sofia

SOFIA:

Boj se strahov, ki še niso meso postali

VIKTOR:

A se ona sploh zaveda
Kaj, kaj, kaj mi
A se sploh zaveda

SOFIA:

Bolje kot ti
Znani so ji izidi vseh zgodb
In njena je na dobri poti
Da postane repriza vsaj ene

VIKTOR:

Ti sploh gledaš, kaj ona počne
Kaj po cele dneve dela

SOFIA:

Gledam in slišim
Danes je brez napak odigrala cel *Piano concerto no. 1 in C minor*
Šostakoviča ima zdaj za očeta

VIKTOR:

Ves čas
Sami očitki, Sofia
Sami očitki
Imaš slučajno še kaj zame

SOFIA:

Niti trznil nisi

VIKTOR:

Vem
Vem
Vem

Nima smisla

Pač

Vsak nesmisel ima neki smisel
Tako, kot je kaos v vesolju največji red
Ker upošteva vse fizične in matematične zakonitosti in je red

Vem, Sofia, da me razumeš
Delaš se pa, da me ne
Samo čas potrebujem
In ti mi ga boš dala

Vse, vse bom razvozlal
Vsak voz
Pa naj me stiska še tako tesno okrog vratu
Zdaj me pa, lepo prosim, pusti
Pusti me pri miru

SOFIA:

Kam si skril potna lista

VIKTOR:

Kaj

SOFIA:

Kje sta

(Pavza.)

Nekaj sem vprašala, Viktor
Kam si ju skril

VIKTOR:

Vse ima svojo mejo, Sofia
Zdaj si šla čez

SOFIA:

Vrni moj in njen potni list

VIKTOR:

Najbolj nesrečen sem, ker sem srečen, da vaju imam

SOFIA:

Nimaš pravice skrivati najinih potnih listov

VIKTOR:

Kam bi rada, kam

SOFIA:

Ustavi lokomotivo

Rada bi izstopila

Iz tvojega vlaka smrti, Viktor

VIKTOR:

Ne zdaj, Sofia

SOFIA:

Prosim te

VIKTOR:

NEEE

Sem rekel

SOFIA:

Jo boš zbudil, naj je še trikrat bolj zadeta

VIKTOR:

Ne mi tega delat, Sofia

Bom naredil kakšno neumnost

Ne mi tega delat

Prosim

Prosim

SOFIA:

Vrni potna lista

VIKTOR:

Bom, bom, bom

SOFIA:

Zdaj

VIKTOR:

Čez par dni

SOFIA:

Zdaj

VIKTOR:

Samo še par dni

Da vse organiziram

SOFIA:

Sem že sama, Viktor

VIKTOR:

To bom jaz

To bom jaz

Vse mora biti tako, kot je prav

Prav

Prinesi mi nekaj za jest

Lačen sem, Sofia

Prosim

Kar koli, prinesi mi za jest

SOFIA:

Če si lačen, si naroči burger iz Amerike

V hladilniku je limonada sladkih sanj

Pod umivalnikom najdeš čistila in insekticide

Pralni prašek pa pusti za umazano perilo

Kar nekaj se ga je že nabralo

VIKTOR:

A mi ne bi ti kaj prinesla za jest

(Vstopi SENCA.)

SOFIA:

Dostava hitre hrane je že tu

Dober tek, Viktor

Grem spat

In ne me zbujat pred koncem te tvoje žajfnice

Ko pa se zbudim, hočem da si samo še nočna mora

Vsaj lepe sanje mi lahko voščiš, vsaj za to noč

(SOFIA odide.)

VIKTOR:

Daj, daj
Še ti mi natoči strup v uho
Daj

SENCA:

Nobenih novic zaenkrat šef
Ne dobrih ne slabih
Noč ponuja *status quo*
Kar je pravzaprav radodarno

VIKTOR:

Zakaj si prišel

SENCA:

Naj skličem tiskovko
Vsi čakajo izjavo

VIKTOR:

O

SENCA:

O odstopu

VIKTOR:

Odstop
Tik pred katarzo

SENCA:

Katarza se je že zgodila
Žal brez razpleta

VIKTOR:

Pričakovati je stopnjevanje konflikta

SENCA:

Torej vojna

VIKTOR:

Tudi brez nje

Lahko pride do preobrata

Lokalni separatistični spor

Lahko dobi druge dimenzije

SENCA:

Hočete reči katastrofalne

VIKTOR:

Globalne

SENCA:

Nisem plačan za svetovalca, šef

Ampak tudi vi niste plačani za delo klovna

Svet sploh ne ve, kje smo

Ljudje po svetu sedijo pred televizorji

Gledajo poročila o naših kolobocijah

Grickajo prigrizke in pijejo pivo

Ne tisto iz trgovine – varjeno doma

VIKTOR:

Danes se hočejo odcepiti naši

Jutri se bodo hoteli odcepiti njihovi

(Vzame medvedka Cufka.)

Če potegnemo nitko

(Potegne nit, začne parati igračo.)

Kaj

SENCA:

Uničimo igračo – kaj

VIKTOR:

Zdaj je razparan samo uhelj

Nit je tkanje
Tako, kot je tkanje nit

Ko se enkrat začne parati, ne bo videti konca
Svet je stara *zakrpa*, ki se hitro odpara

SENCA:

Ganljivo – pazite samo, da se kdo ne utopi v tej globokoumnosti

Ne vem, kaj načrtujete s pletilsko-šiviljsko logiko
V vsakem primeru vam odsvetujem uporabo jezika v staromodnem slogu
To je znak, da ste že bivši človek
Taki na trgu ne grejo več, šef

VIKTOR:

Razlaga je naivna
Imaš prav
Ima pa poanto

Če se na zadevo gleda kot na globalno stvar
Presega državne meje
Torej je mednarodna
In če je mednarodna
Zakaj ne bi poiskali mednarodne zaščite

SENCA:

Vojske

VIKTOR:

Raje uporabljamo izraz mirovne sile

Iz Cufka je treba napraviti Cofka
Z drugimi besedami, treba ga je zakrpati
Prinesi mi šivanko

SENCA:

Ne bi raje šiviljski pribor zamenjali za kaj bolj konkretnega

VIKTOR:

Prinesi šivanko

SENCA:

Naj bo nit črna ali bela

VIKTOR:

Zdaj ko sem ti v uho vtaknil rdečo nit svoje misli
Mi lahko daš kar koli že najdeš v predalu

Od zdaj naprej nas bo čuval samo še Cufko
(*Pogleda navzgor.*)

Vi pa tam pazite nanj
Naj sem jaz dovolj za vašo igračo
Samo baterije mi je treba zamenjati
Pa bom migal, kot boste pritiskali na gumbe

(*SENCI.*)

Ti pa
Nehaj mi strašit po hiši
Kot kakšna senca
Sredi noči

Čakaj
Prižgi televizor
Čas je za poročila

2. prizor

(*Vstopi LJUDSTVO – ženski in moški zbor v črnini.*)

LJUDSTVO:

Pozor

Vznemirljivi posnetki

Predvajana vsebina ni primerna za nekatere uporabnike

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Ceste prazne
Šole zaprte
Zdravstveni domovi

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Samo še po zakloniščih delajo

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Prazne police po trgovinah
Vabijo kupce

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Premožni, ki imajo
Družinske grobnice
Se skrivajo v prsnih koših
Svojih mrtvih prednikov
Ostali se skrivajo v kaverni svoje duše

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Ljudje niti luči ne prižigajo več

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Tudi ptički so nehali žvrgoleti

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Samo šepetajo

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Ptički

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

In ljudje

Od daleč je slišati detonacije

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Nasprotnik izvaja
Veliko spomladansko čiščenje

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Od hiše do hiše

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:
Od praga do praga

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Naši bežijo

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:
Ne vejo, kam

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Skačejo v reko
Plavajo

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:
Kam
Plavajo kam

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Na odprto morje

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:
Sredi oceana

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Tja, kjer nihče ne vpraša
Za potni list

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:
Vidim človeka

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:
Tok reke ga nese

LJUDSTVO:

*Komaj čakam, da zaplavam v mednarodne vode,
Tja, kjer imaš mednarodno državljanstvo in si državljan mednarodne skupnosti.*

*Kateri jezik se govori v mednarodnih vodah?
Mednarodni – jasno. To je enako, kot bi vprašal, koliko časa je trajala stoletna
vojna.
Pa veš, koliko časa je trajala stoletna vojna?
Sto let – jasno.
Sto šestnajst let.
Briga me za stoletno, mene skrbi samo naša vojna.*

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Deroči tok naplavi
Požgane grede hiše
Nese možaka skupaj
Z grmado ostankov hiše

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Ali so ostanki od njegove
Ali od sosedove hiše

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

To je že filozofsko vprašanje
Raje se držimo dejstev

Takoj za njim

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Priplava deklica
Na traktorski zračnici
Kot na čolničku

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Smeje se

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Cika

LJUDSTVO:

Gremo na morje, gremo na morje.

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Belo oblekico ima

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Oči pa črne

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Verjetno je ukradla šminko
Od svoje mame in narisala
Si je črne luknje namesto oči

LJUDSTVO:

*Grdo si se razmazala, deklica, grdo. Tvoja mama bo jezna.
Ne, ne bo, saj je tudi ona naličena tako.*

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Deklica plava po vodi

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Kam, kam

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Proti mednarodnim vodam
Tja, kjer je vse zastonj

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Priplava nabuhlo žensko telo

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Prepeva

LJUDSTVO:

*Nisem, nisem, Ofelija, nisem,
čeprav bi z njo zamenjala rada,
parada, parada – svet je šarada.*

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Tudi ona vesela
In ima oči kot črne luknje
Tako, kot je rekla deklica

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Vsi, vsi, vsi, vsi, vsi, vsi

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Vsi, vsi, vsi, vsi, vsi, vsi

LJUDSTVO:

Vsi so videti prav veseli

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Proti mednarodnim vodam

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Veselo nese vse veseli tok

LJUDSTVO:

Deroč

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

In nihče ne kliče *na pomoč*

LJUDSTVO:

To so bila današnja poročila
Hvala za pozornost in lahko noč

3. prizor

*(V pisarni generalnega sekretarja mirovnih sil OZN.
VIKTOR ima afriško masko na glavi. Gospod COFFEY pije kavo.)*

COFFEY:

Za šestnajsti rojstni dan

Jih peljejo in jih kar pustijo sredi pragozda

Če se v treh dneh vrnejo, jih razglasijo za odrasle

Če se ne vrnejo, jih grejo iskat, in če jih najdejo

Čez eno leto ponovijo obred

VIKTOR:

Nič ne vidim

COFFEY:

V tem je obred, da se na slepo vrnejo domov
Skozi pragozd

VIKTOR:

Pa se vrnejo

COFFEY:

Samo eden od dvajsetih ponovi obred

VIKTOR:

Kukajo pod masko

COFFEY:

Če si upajo

VIKTOR:

Seveda kukajo

COFFEY:

Prepričani so, da jih gleda

VIKTOR:

Kdo, pleme

COFFEY:

Pragozdni duh, njihov bog

(VIKTOR *sname masko.*)

VIKTOR:

Sploh se ne da dihati pod tole
Še vrti se mi

COFFEY:

Boste še malo kave

VIKTOR:

Prosim

COFFEY:

Kopi Luwak

Coffee is a hug in a mug

Petsto zelenih za kilogram

To sem dobil kot vzorec od zastopnika za Evropo

Ga poznate

VIKTOR:

Kako ste rekli, da mu je ime

Kopi Luwak

CPFFEY:

Kopi Luwak je kava

Zastopnik – se ne spomnim imena – skratka zastopnik – me je povabil na prezentacijo, imel je krasno predavanje, vidi se, da je *coffeetier* svetovnega kalibra, in veste, kaj je rekel – da se Kopi Luwak dobi iz zelenih zrn kave, ne iz zrelih, iz zelenih, ki so šla skozi prebavni trakt cibetovk.

VIKTOR:

Česa

COFFEY:

Cibetovk

Živalca kot miš. Vrhunska kava se dobi iz kavnih zrn, izbrskanih iz njenega dreka. Encim, ki se izloča iz žlez v cibetovkinem zadku – to je tisto, kar kavi daje pravi okus. Cibetovka lahko predela slab kilogram kavnih zrn na mesec. Ne več. Če seštejemo ceno cepiv, higiene in vse ostale stroške, potem ni čudno, da je cena prave kave vroča kot poper. Pravzaprav mi ne poznamo okusa vrhunske kave. To, kar po navadi pijemo, so slabi asortimani, ostanki ostankov v ostankih.

Naslednji globalni spopad ne bo zaradi vode

*You can't buy happiness
But you can buy coffee and that's pretty close*

Zaradi kave bo, dragi kolega, zaradi kave ... Jaz sem pa še kavoholik ... Imam zbirko kavnih skodelic s celega sveta ... Iz porcelana, alabastra, zlata, slonovine, še celo iz železa, ki so ga stalili iz vojaške čelade iz prve svetovne vojne, ki so jo našli tam nekje v Alpah ... Kultura pitja kave je kulturološki fenomen. Podrobni vpogled v recepte razkriva tudi politična ozadja ... In to ni za vsakogar ... Imam največjo zbirko skodelic na svetu. Ne pokažem je vsakomur ... Bi jo želeli pogledati ...

VIKTOR:

Ali bi raje začela delati, gospod Coffey
Če zamudim na letalo, mi bodo zaprli zračni prostor
Potem lahko prespim samo na pragu stratosfere

COFFEY:

Bova kdaj drugič pogledala zbirko
Naslednjič se priporočam za kakšno skodelico iz vaših krajev

VIKTOR:

Z veseljem

COFFEY:

Naše tajne službe
So mi prinesle paket *top secret*

Situacija je bolj resna, kot je predstavljeno v javnosti

Očitno je nekomu v interesu, da se država razpoči kot prezrela lubenica
Ki trešči na ožarjen asfalt, vržena iz najvišjega nadstropja Word Trade Centra

Separatisti imajo pod kontrolo
Vaša vodna zajetja, plinske terminale
Shekajo vam vse podatke in povezave

VIKTOR:

A je to odkrila vaša tajna služba

COFFEY:

Ekspertna skupina v mednarodni sestavi
Z zelo visoko bonitetno oceno

VIKTOR:

Velikodušno, kolega, da nesebično delite ta *top secret* z mano, ampak vse to mi že vemo. Verjetno je vaša tajna služba dobila te informacije od naše. V javnosti o tem ne govorimo, ker bi zavládala panika. In nasprotnik ne sme vedeti, kaj ste izvedeli od nas oziroma kaj mi vemo, da oni vejo.

COFFEY:

Se pravi, da ste seznanjeni s stanjem na terenu

VIKTOR:

Seveda smo

COFFEY:

Kje pa so ukrepi

VIKTOR:

Po pravici bom povedal
Situacije nimamo pod kontrolo
Policijo in vojsko razjeda dvom
Narod mi ne zaupa
Tudi bogovi me imajo za norca
Vsako jutro hočejo, da si nataknem masko antičnega heroja
Ne povejo mi, katerega

Samo človek sem, kolega Coffey
Iz vsake omare v mojem stanovanju
Ne padajo okostnjaki
Prihajajo živi ljudje, zaviti v črno
In strmijo vame z očmi kot sove

COFFEY:

Saj razumem, saj razumem, kolega

VIKTOR:

Ničesar ne razumete

Triintrideset otrok so včeraj nagačili kot mlade fazane

COFFEY:

Ne razumem

VIKTOR:

Saj vam rečem, da ne razumete

Dvignili so jih v zrak

Matere ubitih so takoj potrkale na mojo vest

Saj razumem, matere so

Tudi jaz sem

Mislim, nisem mati

Moja Sofia je mati, jaz sem samo oče

Ona dela v Nacionalni in univerzitetni knjižnici

Prebrala je na grmade in grmade knjig

Pa mi ne zna nič pametnega svetovati

(Pade na kolena.)

Ne najdem se več

Zato sem prišel k vam

Najino hčerko so ugrabili

COFFEY:

Ugrabili

Separatisti

Koliko zahtevajo zanjo

VIKTOR:

Preveč

COFFEY:

Koliko

VIKTOR:

Plačilo je vojna

Nisem dal povelja za vojni napad

Ker bi nas zdrobili kot polža pod škornjem
In niti opazili ne bi, da smo lepljiva brozga, prilepljena na podplat
Paravojska je dobro pripravljena
Mi se nismo pripravljali na vojno
Mi smo miroljuben narod
Že zdavnaj smo rekli *Zbogom orožje*
Zdaj smo stisnjeni v kot

COFFEY:

Kaj pa hčerka

VIKTOR:

Pustiva zdaj hčerko

COFFEY:

Kako pustiva

VIKTOR:

Doma je
Izmislil sem si, da je ugrabljena
Ni ugrabljena, doma je
Mislim, enkrat je bila ugrabljena, zdaj je doma
Poskušam narediti vtis na vas, izvabiti sočutje, ne vem
Slab igralec sem pač

Ampak če se ji kaj zgodi, se mi bo utrgalo
Nobene diplomacije ne bo več
Džihad bom razglasil celemu božjemu svetu
Bom podrl cirkuški šotor, ki mu rečemo Svet
Bom postal tudi ženska, če bo treba
Bom Elektra, Medeja, Persefona, Hekata, Klitajmnestra
Katera se vam zdi najbolj krvava

COFFEY:

A je to zdaj tudi za vtis ali kaj

VIKTOR:

Ne smemo dovoliti, da se zgodi še kaj grdega
(*Nekdo trka na vrata.*)

Prišel sem k vam, dokler se me še drži pamet
(*Nekdo trka na vrata.*)

Po naravi nisem konflikten človek
(*Nekdo trka na vrata.*)

Sem pač človek
(*Nekdo trka na vrata.*)

Ki je človečen
(*Nekdo trka na vrata.*)

In ima dobrohotne človeške namene za vse
(*Nekdo trka na vrata.*)

Pa kdo, za vraga, trka
A nismo rekli, da bo to
Sestanek za zaprtimi vrati

(*Vstopi LJUDSTVO – ženski in moški zbor v črnini.*)

VIKTOR:

Ven, ven, ven
Zakaj mi ne daste miru vsaj, ko sem na službenem potovanju

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Žalostno je, da ima človek toliko moči

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

In se tega še zaveda

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Pa stoji čisto nemočen in čaka
Da nekdo drug naredi nekaj, kar bi moral on sam

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

To so naši voditelji
Sam gobec jih je
Pa še to ne

(*Vsi pljuvajo v VIKTORJA. LJUDSTVO odide.*)

COFFEY:

Kakšen barbarski narod

Nebo, odpri se, pogoltni nas
Samo ti nas še rešiš barbarstva

VIKTOR:

Ne bi prišel na bilateralni pogovor na štiri oči
Če nam ne bi gorelo pod nogami
Izčrpali smo vsa pravna sredstva
Za vojne ukrepe nimamo kapacitet

COFFEY:

Kaj pričakujete od Varnostnega sveta, kolega

VIKTOR:

Intervencijo mednarodne vojske, zaboga
Pardon, intervencijo mednarodnih mirovnih sil
Pričakujemo, da intervenirate in nam prinesete mir

COFFEY:

Mi

VIKTOR:

Kot predsednik skličite Varnostni svet
Ratificirajte avtorizacijo mirovne operacije, in to je to
Saj za to so mirovne sile
A niso

COFFEY:

Oprostite kolega, ampak pojma nimate o diplomaciji

VIKTOR:

Hvala
Zelo diplomatsko

COFFEY:

Kako pričakujete intervencijo mirovnih sil
Če tukaj ne gre za agresorsko vojno

VIKTOR:

Za vojno gre, za vojno, kako ne

COFFEY:

Državljansko
In če je državljanska
Je notranja zadeva
Rešujte jo skupaj z državljani

VIKTOR:

Kako, če smo izčrpali vsa sredstva

COFFEY:

Osnovna konvencija Varnostnega sveta OZN
Kot pogoj za intervencijo mirovnih sil izpostavlja privolitev
Še enkrat bom ponovil – PRIVOLITEV
Obeh sprtih strani
Prišli ste sami, brez nasprotne strani
Kje je, kje je druga stran – jaz je ne vidim
S kom naj izvedemo mediacijo

VIKTOR:

Če bi nasprotna stran bila tukaj
Vas sploh ne bi potrebovali
Nasprotna stran se sploh noče pogovarjati
V tem je bistvo zapleta

COFFEY:

Če ni soglasja
Varnostni svet nima podlage
Da začne mirovno misijo, kolega

VIKTOR:

Mednarodna skupnost nas ne more pustiti na cedilu

COFFEY:

Predstavljajte si, da imate spor v družini

Sofia je huda, ker niste prišli pravočasno na kosilo
Otrok – tisti pravi, ne ta iz stiropora – je lačen, začne tečnariti,
ker bi rad jedel
Sofia, ker je huda na vas

Nadere otroka
Otrok zbeži v sobo
Vi pridete
Se usedete za mizo
Sofia vam zlije mlačno kosilo na glavo
Torej spor in spopad

Imate tri možnosti

Prva: Poberete otroka in greste ven iz stanovanja
Druga: Pogrežete kosilo – tisto malo, kar je ostalo v loncu
Pogrežete do točke vretja
In vroče zlijete Sofii na glavo
Torej izvajate povračilni ukrep
Tretja: Greste v sobo, se vrnete v kuhinjo z otrokom in se Sofii
pred otrokom opravičite, ker ste zamudili
Opravičite se tudi otroku, ker ste spravili ob živce mamo, da se je
spravila nanj
In ne da bi se prej umili ali preoblekli
Torej še vedno politi od kosila
Povabite Sofio in hčerko na kosilo
Odpeljete ju na kosilo in za mizo se lepo pogovorite
Ker pa boste na sebi imeli ostanke kosila, boste v kavarni pritegnili
pozornost
Vsi gostje se vam bodo smejali v obraz
Ampak vzdusje bo veselo in zabavno
To vam zagotavljam
Tudi natak bo vesel, ker bo pri vsaki mizi dobil visoko napitnino
In ker bo dobro zaslužil, vam sploh ne bo zaračunal kosila

Je malo zapletena akcija, priznam
Zahteva veliko ovinkarjenja, taktiziranja, živcev
Ampak to je temelj vsake politike in diplomacije kolega

Skratka, rešujte spor v državi, tako, kot bi ga reševali kot glava družine
v svoji družini
Saj ste glava družine, ki ji rečemo država

VIKTOR:

Kaj pa, če Sofia ne bo sprejela povabila na kosilo

COFFEY:

Odpeljite jo v slaščičarno
Ali na ples
Ali v lunapark
Imate krasno ženo
Sem prepričan, da je tako
Jaz bi mojo peljal povsod

VIKTOR:

Če ni privolitve obeh strani
Kdaj sploh mirovne sile ukrepate

COFFEY:

Ste pa vztrajni, kolega

Vojna je čiščenje
Vsako čiščenje je proces
In proces je pač proces
Ga ni mogoče izvesti čez noč

VIKTOR:

Čistilni servis bom klical drugje, kolega Coffey

COFFEY:

Samo ne bodite užaljeni, kolega

Naše misije so spopadi velikih formatov
Nas zanimajo fundamentalistični skrajneži
Mednarodne teroristične združbe
Ekspanzivni agresorski napadi od zunaj
Ne pa prepiri uličnih tolpa

VIKTOR:

Saj našim separatistom tudi pomagajo od zunaj

COFFEY:

Vsak lahko najde sponzorja od zunaj ali od znotraj
Od spodaj ali od zgoraj, od zadaj ali od spredaj
Sponzor ni agresor, kljub temu da ima agresivno reklamo

VIKTOR:

Torej ni volje

COFFEY:

Pokazal sem vam pot

Bilo mi je v čast, kolega

Pohitite, da ne zamudite na letalo

Pa prosim, sporočite čim prej, kako vam gre

S skodelico se vidiva naslednjič

Srečno

(COFFEY odide. Ponovno vdre LJUDSTVO.)

VIKTOR:

Ven, ven, veeeeeeen

(LJUDSTVO odide.)

3. DEJANJE – *Na robu miru ali že mir*

1. prizor

(*Vstopi SENCA.*)

VIKTOR:

Zdaj lahko skličeš tiskovko

SENCA:

Mediji so že poročali o vašem uspehu
Na mednarodnem političnem parketu

VIKTOR:

Ste že pili na moj račun

SENCA:

Poročali so samo to, kar smo sporočili iz kabineta

VIKTOR:

Je v državi kaj novega

SENCA:

Same dobre novice

VIKTOR:

Privošči si me tudi ti
V kateri kos bi rad zagrizel

SENCA:

O pojedini bova pozneje
Mislim, da imate več kot razlog
Za dobro voljo, šef
Lahko si jo privoščite kot aperitiv
Ali kot predjed, na primer
Navsezadnje *dobra volja je najbolja*

VIKTOR:

Saj cvetim

A ne vidiš, da cvetim
Titan arum, ki zacveti enkrat v petdesetih letih
In zadiši po tri dni starem truplu

SENCA:

Na vzhodni meji so naši vojaki ujeli sedem fantov

VIKTOR:

Paravojska

SENCA:

Študenti iz tujine
Bolj lačni, kot siti
S trebuhom za kruhom so se odpravili v svet
Pod pretvezo, da so študenti na izmenjavi
Šli so na tuje iskat delo za sezonce
Lubenice bi radi nabirali

VIKTOR:

Pri nas ni lubenic

SENCA:

Pri sosedih
Slišali so, da za delo na črno solidno plačajo
Pa so se odpravili na dolgo pot

Vojaki so jih takoj opazili
Po postavah prišlekov so vedeli, da so od daleč
Najprej so mislili, da so tisti
Kako jim že rečejo
Zdravniki, ekologi, novinarji brez meja
Potem so jih zasačili, ko so vdirali v zapuščeno hišo

VIKTOR:

Saj vem, saj vem
Tuje bande ropajo po naših hišah
Pobirajo drobtine po ruševinah

SENCA:

Bližnjico so iskali
Izgubili so se v gozdu
Hoteli so koga vprašati za smer
Potrkali na vrata
Vstopili

VIKTOR:

Bližnjico – niso vedeli, da je tukaj vojna

SENCA:

Prišli so od daleč

VIKTOR:

To ni opravičilo

SENCA:

Črnooki, barvnopolti
Obrazne poteze tuje
So že v priporu

VIKTOR:

Zakaj ste jih dali v pripor
Vrnite jih nazaj na mejo
Tako, kot so prišli, naj grejo nazaj

SENCA:

Če so že prišli iskat delo
Lahko jih zaposlimo
Nasadov lubenic sicer res nismo posejali
Na neko drugo njivo bi jih pa lahko poslali

(Pavza.)

VIKTOR:

Čakaj, čakaj
Kaj zdaj ti nekaj paraš pa krpaš
Paraš pa krpaš

SENCA:

Samo to, kar že vidim v vaših očeh

VIKTOR:

Kaj vidiš v mojih očeh

Kaj

So motne – so

Ker so ogledalo duše

So zlobne – so

Ker sem sam zagrenjen

So slepe – so

Zabodene, kot sem sam zaboden kot vrabec sredi trnja

Tri dni in tri noči nisem spal

Prosim te, pusti me pri miru

SENCA:

Budne oči bistre

Tako bistre

Da v njih vidim načrt

VIKTOR:

Vidiš kaj

Drek vidiš

SENCA:

Sezone bomo za mesec dni zadržali, kot talce

Dovolj, da barvnopoltem zrastejo dolge brade

Vojak, ki jih čuva, jim bo vzel mero

Ker ste tako lepo zakrpali Cufka, jim boste vi zašili obleke

Drugega krojača ne bomo iskali

Da bo čim manj vpletenih

V afero

Oblečemo jih

Bradate poslikamo

V lažne potne liste damo lažna imena

In njihove verodostojne bradate portrete
V žepe jim nabašemo denar, kupe denarja
Naj bo prepričljivo, da so plačanci
Ki so jih iz tujine pripeljali, da pomagajo separatistom
Fante, tako pripravljene za sezonsko delo
Odpeljemo s kamionom na skrbno izbran kraj

Ko prispemo, dvignemo cerado kamiona
Vi pa rečete

*V redu, fantje, smo že tu, tam je meja
Pojdite, kamor vas nese pot
Samo stran, stran od tod*

Fantje poskačejo s kamiona
S hitrimi koraki hitijo čez visoko nepokošeno travo
Iskat svojo sezonsko srečo z delom na črno
Vojaki – tisti trije, ki že vejo o sezoncih na črno
Jim plačajo z gotovino v tilnik
Seveda
Na vaše povelje

Da ne bo samo eden krvavih rok, jaz bom zavihal rokave in poskrbel za
vojake

Da bo zgledalo, kot da so padli v spopadu

Na hitro razmečeva še nekaj orožja
Da bo prizorišče filmsko prepričljivo
Spakirava in greva obvestit javnost
Da smo v državi odkrili plačance
Vahabitske teroriste, ki imajo
Naše separatiste za pajdaše in kolaborante
Kot dokaz pokažemo podtaknjene potne liste
Kupe denarja in bradate obraze mrličev

Obvestimo mednarodno skupnost

O vdoru črnega, globalnega, vahabitskega zla na naša črna tla
Varnostni svet ratificira misijo in mirovna vojska je že tu
Bo poskrbela za mir, da končno tudi mi zaplavamo v bolj mirne vode

Po pravici, še njim delamo uslugo
Ljudje se ne bodo več spraševali, zakaj sploh so Združeni narodi

VIKTOR:

Pridi

Pridi

Bliže

Kdo si sploh ti

SENCA:

Slepec, ki se zaletava v temi

Načrt izpeljite, kot da je vaše delo

Poračunala bova enkrat drugič

V miru, ko bo mir

VIKTOR:

Skušnjavec v človeški koži

SENCA:

Zelo staromodno, šef

Kako si sploh dovolite tako stilistično plesen

Skušnjavec v človeški koži

Lepo vas prosim

Otroci se vam bodo smejali

Kaj šele publika

VIKTOR:

Zaradi enega ropa

SENCA:

Zaradi države, ki je jutri ne bo več

VIKTOR:

Sedem fantov mi hočeš obesiti na dušo

Tudi njim ne rastejo krila na hrbtu

Sedem fantov

Sedem je bolje kot pet ali nič

Takoj skličī tiskovko

Da bi načrt promocijsko podprli, šef

Nepreklicno dajem odstop

In kaj smo dosegli s tem

Skliči tiskovko, sem rekel

Je veliko takih, ki bodo vaše čevlje
Tako j zamenjali za vojaške škornje, šef
Sami veste, kam to pelje
Ne samo življenja
Izgubili bomo tudi to, kar je ostalo od ozemlja

Če ne gre drugače
Sporazumno razdelimo državo

[illegible]

Tudi stene imajo ušesa
In to, kar so zdaj slišale, je veleizdaja
Kralje so za abdikacijo brez izjeme obglavljali, šef

Sporazumna razdelitev je, kot da zadržite lupino oreha in se odpoveste
jedru

Ne gre le za to, da jedrce lahko pojemo, lupino pa vržemo
V jedrcu oreha so tradicija, zgodovina, esenca identitete naše
Lupina vse to ščiti in drži skupaj
Za nas je oreh talisman
Za njih lupina, ki jo bodo takoj strli, da bi požrli jedro

Izberite manjše zlo, vam rečem
Ki se vam zdaj na dlani ponuja in vam podaljšuje linijo življenja
Tako kot vsem nam

VIKTOR:

Sam ti bom pomagal, da zlezeš v moje čevlje
Na kolena bom padel in ti čevlje na noge dal sam
Izpelji načrt, saj si mu oče
Pomagaj mu, da se postavi na noge, da shodi
Imej na duši življenja fantov, če zate to ni nič

Baraba

SENCA:

Prepozno, šef

VIKTOR:

Nič ni prepozno

SENCA:

Načrt bo izpeljan

Malo več oseb sicer
Bom imel na duši
Ampak bo izpeljan

VIKTOR:

Mi ti groziš

SENCA:

Svarilo šef, samo kolegialno svarilo
Vsi, ki vedo za načrt, bodo skrivnost odnesli s sabo v grob
Vsi brez izjeme
Tudi Cufek

VIKTOR:

Marš
Stran, da te ne vidim več
Marš

*(SENCA skoči nanj,
brez kančka usmiljenja mu zada nekaj profesionalnih udarcev;
zatem ga stiska za vrat;
VIKTOR ne pride več do zraka.)*

SENCA:

Zdaj pa utihni in nehaj moralizirati
Nisi več prepričljiv kot lik
Igraj naprej ali klavrno zapusti igro
Trojanski konj tudi ni bil otroška igrača
Vsaka vojna terja žrtve, tudi kolateralne
Pravi bojevnik usodi, ki mu reče
Ne moreš zaustaviti viharja
Odgovori z besedami
Sam sem vihar

Pravi poveljnik granatira lastna mesta
Zastruplja svoje ljudi
Požge očetov dom
In ne trepne z očmi
Laže kot Satan
Ker ve, da lahko izgubi bitko, ne pa tudi vojne
Beseda *poraz* ne obstaja, ali je tebi to jasno, šef
Ne obstaja, razen če jo zmagovalec uporablja v čast nasprotniku

Vojna ni virtualna igrlica za otroke, stari moj
To je resna igra za odrasle in terja trdo delo
Drevo moraš obrezati, da obrodi

Travo moraš kositi, da je zelena
Trohnobo moraš pograbit in sam pridelati hranljivo prst
Zdaj pa že končno odrasti, ker si pač zlezel v prevelike čevlje
Če jih hočeš zdaj sezuti, boš hodil po žerjavici
To ti res močno odsvetujem

(Vstopi SOFIA.)

SOFIA:

Pusti ga
Daj mu minutko, da zadiha in malo razmisli
Ne bo potreboval več

A si v redu, Viktor

A bosta kaj jedla, fanta
Jaz sem lačna kot vojna lakota

Danes sem pozabila jesti
Zakopala sem se v delo
V službi sem prečesala vsako polico posebej
Nisem brisala prahu
Preklete modrosti, ujete v knjigah, se nikoli ne zaprašijo
Iskala sem tvojo zgodbo, Viktor
Iskala sem junaka, ki je ujet v tvoji koži
In ga nisem našla
Že na samem začetku se je zapletlo – veš, zakaj
Nisem vedela niti, pod katerimi ključnimi besedami naj iščem

Ambicija, humanizem, napuh
Pacifizem, perfekcionizem, petelinjenje ali
Preprosto

Norost

Nisem, nisem našla knjige, v kateri bi prepoznala tebe in tvojo zgodbo
Jutri bom nadaljevala

V knjižnici mora biti kakšna knjiga, v kateri si ti
Moram jo najti, če ne zaradi drugega, da vsaj razumem
Kdo si
S kom živim

Kakšen je tvoj značaj in kakšen konec lahko pričakujem
Ki ga že nestrpnost čakam, tako kot ti

Če pa knjige ne najdem
Jo bova midva s tvojo senco napisala
To je verjetno edina zgodba, ki manjka na policah knjižnic

Pa ne misli, Viktor, da ne vem, zakaj vse to delaš
Samo zaradi črk
Samo zaradi prekletih črk na platnicah
Na katerih v zlatu piše Viktor

A je tako ali ni tako, srček moj

Trda vezava in zlate črke
Imajo svojo ceno in ti jo boš plačal
Brez skrbi

Kaj bosta jedla, fanta
Kaj bosta pila
Dajmo se ga napit
In vino veritas
Dajmo se ga nabutat do jeter
Itak je vse jasno
Itak vemo, kaj bo na koncu

SENCA:

O tistih sedmih nas ve samo sedem, šef
Jaz, vi, trije vojaki, komisar Cufi in
Seveda ona -

Tistih sedem
Tiste je že našla v knjigi

Sedmerica proti Tebam
Ali Sedem palčkov brez Sneguljčice
Ali Sedem samurajev
Ne spomnim se več

SOFIA:

Jaz bom kar absint

Prižgi radio
Zdaj je termin za literarni nokturno
Lahko služi kot priloga k večerji

Na zdravje
Na zmago
In na čimprejšnji konec

Za večerjo si bom zagrizla v vrat
Kaj bosta jedla vidva

SENCA:

Gospod premier
Oprostite za grobost
Nisem vas hotel preveč premlatiti
Saj ni bil slab namen

SOFIA:

A bosta vidva jedla in pila ali ne
A čakata še na pisno vabilo ali kaj

Moška golazen

Takoj umit roke – takoj
Oprat roke, pa k mizi
Kaj me gledaš

(SENCA umije krvavi VIKTORJEV obraz. Posede ga za mizo.
SENCA sleče suknjič. Čez hrbet mu sega pas za pištolo. Usede se k mizi.)

SOFIA:

In brez srkanja in mlaskanja, prosim

(VIKTOR vstane, iz ramenskega pasa SENCE izvleče pištolo; nihče ne trzne.

VIKTOR si potisne cev pištole v usta.

SOFIA in SENCA ga mirno gledata, kot da ni nič.

Smrtne srage polzijo VIKTORJU po čelu. Ne more streljati.

*SENCA vstane. Vzame pištolo iz VIKTORJEVIH rok. Nameri cev pištole
v sence VIKTORJA. VIKTOR zatisne oči. SENCA ustreli.*

Odjekne močan pok.

VIKTOR odpre oči. Živ je.)

SENCA:

Ta je bil zračno-kalibrski naboj, šef

Takoj grem iskat srebrne

(SOFIA in SENCA se smejeta.)

SOFIA:

Daj radio bolj na glas

2. prizor

LJUDSTVO:

Ko mirno spimo

Nekdo kroji naše zglavnike

Na katerih sanjamo sanje, ki nam nekaj sporočajo

Ne vemo, kaj nam sporočajo

V njih pa je zapisano vse o naši prihodnosti in usodi

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Redkokdaj imamo pravi vzglavnik

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Ali je previsok ali prenizek

Ali je pretrd ali premehak

Ali je prevelik ali premajhen
Ali ima vonj po potu in slabih mislih

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Ali pa diši po sintetičnem polnilu
Ki odganja pršice

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Ampak odganja tudi spanec

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Kaj se dogaja za zaprtimi vrati
Šiviljskih koncernov
Ki izdelujejo vzglavnike, na katerih spimo
Nikoli ne bomo izvedeli

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Mene niti ne zanima
Zame je bistveno samo
Da se dobro naspim

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

*Zaspati, spati, sanjati
nič več; in s spanjem narediti konec
bóli srca in tisoč mukam¹*

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Kdo je že to rekel

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Če kaj sanjam
Pozabim takoj, ko se zbudim
Če zaspim, spim globoko
Zaspim samo ob prižganem televizorju

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Prižgi televizor

¹ Iz: Sakespeare: *Hamlet*, prevedel Srečko Fišer (2012).

3. prizor

*(SALEM hodi po sobi gor in dol.
Vstopi VIKTOR s pladnjem, na katerem je pečeno jagnje.
Za njim stojita SENCA in SOFIA.)*

SALEM: A je to pojedina za Zadnjo večerjo? ...

VIKTOR: Za praznik ...

SALEM: Naš, vaš? ...

VIKTOR: Naš, vaš ... njihov ...

SALEM: V moji vasi bika pred zakolom nakrmijo s soljo. Sol ima tako rad, da zapre oči, kot otrok, kadar je čokolado. Ko bik jé sol in zapre oči, takrat ga kmet trešči po glavi z macolo. Bik omedli, kmet mu prereže žilo na vratu, bik izkrvavi, še preden prijetni okus soli izgine in preden odpre oči. Ko jih končno odpre, zre v Večnost. Niti sanja se mu ne, da je izkrvavel kot vol.

VIKTOR: Pošastno je, kaj delamo z živalmi, res je. Večkrat sem razmišljal, ali sploh obstaja humano ubijanje? ... Nekaj pa moramo jesti, ne?

SALEM: A nam lahko razložite, zakaj smo tukaj?

VIKTOR: Dobro vprašanje ...

SALEM: Odgovor?

VIKTOR: Odgovor vam je znan.

SALEM: Vaša razlaga.

VIKTOR: Zaradi ropa.

SALEM: Izgubili smo se. Hoteli smo samo koga vprašati, kje sploh smo.

VIKTOR: Nezakonit vstop na tujo posest je kaznivo dejanje, prav tako kot nezakonit prehod državne meje ...

SALEM: Sploh nismo vedeli, da smo prečkali mejo. Vse je poraščeno. Narava ne pozna meje, povsod govori isti jezik. Zakaj nas tako dolgo zadržujete?

VIKTOR: Preverjamo dejstva.

SALEM: Zakaj nam ne dovolite, da bi se vsaj obrili?

VIKTOR: Zaradi varnostnih razlogov.

SALEM: Saj se ne bomo poklali med sabo.

VIKTOR: Žal ... Taka so pravila.

SALEM: Ne vemo, ali je noč ali je dan. Kako dolgo smo že tukaj?

VIKTOR: Kmalu vas bomo izpustili.

SALEM: Devetindvajset dni. Preštel sem. Po kosilih.

VIKTOR: Ste zadovoljni s hrano?

SALEM: Reklame ne bomo delali za to letovišče.
Kje smo sploh? Je to zapor? Bunker? Klet? Kasarna?

VIKTOR: Dober tek ...

SALEM: Čakaj! ... Nekaj bi vas rad prosil. Mi lahko vrnete telefon, samo za en klic.

VIKTOR: Koga bi radi poklicali?

SALEM: Mamo. Obljubil sem ji.

VIKTOR: Uporaba telefonov tukaj ni dovoljena.

SALEM: Samo da ji sporočim, da je vse v redu. Prosim. Samo za en klic. Manj kot minutko. Niti ne bom povedal, kje sem.

VIKTOR: Vojna je tukaj, fant moj. Vojna ... Veste, kaj je to? Proces ...

SALEM: Kupil sem ji telefon. Nepismena je, ampak se je naučila, samo zaradi mene. Čaka, da jo pokličem.

VIKTOR: Če je proces, je proces. Ga ni mogoče izvesti čez noč ...

SALEM: V redu, v redu, razumem. Taka so pač pravila ... *(Iz žepa izvleče listek.)* Kot človeka vas prosim, to je njena številka, pokličite jo na kratko. Vam bom dal denar takoj, ko mi ga vrnete. Ne govori vašega jezika. Čisto na kratko, recite samo *Salem OK*. To bo razumela. *Salem OK*. Toliko. Prosim. Prosim.

(VIKTOR vzame listek.)

SALEM: Naj vas Bog blagoslovi. Hvala.

*(SENCA odrine SALEMA, ga pelje stran.
SOFIA pobere pladenj.)*

SALEM: Gospod. Hvala. Hvala, gospod.

(VIKTOR gleda listek.)

4. prizor

VIKTOR
Spiš?

Spiš?

Rad bi ti povedal nekaj, česar ti ne bi povedal, če bi bila budna

Kje imaš Cufka

Cufiiiiii

Cufiiiiii

Cufiiiiii

Kam si se skril, baraba

(VIKTOR ga po kolenih išče; pogleda pod posteljo; najde Cufka.)

Tukaj si ti, tukaj

Vsakič pogledam pod posteljo

Vsakič, preden se uležem

Za vsak slučaj

Če ga dobim

Če ga dobim

Če ga dobim, ga

(VIKTOR trga Cufka na najmanjše možne kose.)

Razkosam, raztrgam, razparam

Razsekam, razrežem, razčetverim

Razcefram, razfukam, razčlovečim

Pa naj se spet skriva pod posteljo, če si upa

(Od Cufka ostane samo kup smeti. VIKTOR se zjoče.)

Ati bo kupil novo igračo

Ati bo kupil, bo kupil, bo kupil, bo kupil novo, bo kupil novo

(VIKTOR si z rokavom obriše solze.)

Spiš?

Spiš?

*(VIKTOR vzame listek iz žepa;
vzame mobilni telefon; vtipka številko; telefon zvoni; dolgo zvoni ...
Klicani dvigne slušalko ... Za hipec nastane molk, zatem se zasliši iz slušalke
telefona ...)*

ŽENSKI GLAS:

(V tujem jeziku.)

črna smrt črno seme je sejala – ajoj
za črno seme črno prst je iskala – ajoj
za črno prst je tvojo mladost izbrala – ajoj
da bi črno seme v tvoje meso, sine moj edini, zasejala – ajoj

(VIKTOR spusti slušalko.)

4. DEJANJE – *Mir*

1. prizor

*(Na vrtu OZN. Pred mikrofoni stojijo COFFEY, VIKTOR in SVETLANA.
V ozadju SOFIA in SENCA.)*

SVETLANA:

Kamor koli leti pogled, spusti se na opojni cvet ... Mačice, orlice, trepetlike, potonike, tulipani, zvezdice, šmarnice, narcise ... Res je lepo tukaj, na vrtu Organizacije združenih narodov. Vsaka cvetlica je en narod, en glas, en vonj, ena kultura, en jezik, en – za različen mrčes – pristan. Značilnost vrta so številni mostovi, bajerji, ribniki, klopi, skulpture, avenije, zbirke kaktusov in puščavskih rastlin in vsekakor kaskada, ki predstavlja zgradbo veselja, in ne nazadnje terasa, ki prikazuje ukrivljanje prostora in časa, ki ga povzroča črna luknja. In prav iz tega pisanega epicentra poročamo v živo, za prvi program nacionalne televizije, za oddajo *Svet ...*

COFFEY:

Tu smo

Tu smo

da državam, raztrganim zaradi konfliktov, pomagamo ustvariti pogoje za trajen mir. Tu smo, da zacelimo rane časa in odpremo pot miru. Tu smo, da postavimo temelje bratstva in blagostanja. Pozivam vse politične akterje, naj ostanejo v celoti zavezani sporazumu, ki smo ga podpisali danes. To je edina uspešna pot za demokracijo in utrditev stabilnosti ter garancija za implementacijo človeških pravic in vladavino prava na celini. Zgodovino pišejo junaki. Samo predani, zvesti in posvečeni posamezniki so lokomotiva konvoja. Gospod Viktor piše novo stran, ne le domače, temveč vsesкупne zgodovine. Lider v esenci svojega DNK-ja, železna roka v žametni rokavici, perfekcionista, daljnosežni videc z očmi stepsko-puščavskega sokola, altruist, modrec v srcu, skrbnik človeštva po duši, oče narodov, svetovljanski erudit in, navsezadnje, globoki humanist. Na podlagi utemeljenih dokazov je usmeril našo pozornost na dogajanje, na katero sprva nismo bili dovolj pozorni. Mednarodna

skupnost mu dolguje ure bedenja, neprespane noči, nepozabne dni telesnih in duševnih bolečin. Ob tej priliki bi se mu z molitvijo članov Varnostnega sveta Združenih narodov zahvalil za budnost in resnost, ki ju nesebično premore za vse nas:

*Thank you, for watching over me, day and night
For soothing my fears and guiding my heart
I am counting on you
Viktor
My guardian angel
And I am sending you my prayer for a better life
Let my path unfold under better auspices
And my legacy be made of love and generosity
I put my humble desires in your hands
And wait for the manifestation of your kindness and wisdom*

Čas je za takojšenj ukrep

Poslali smo

Vojsko
Policijo
Civilno logistiko
Strateške strokovnjake

S skupnimi močmi bomo razblinili črne oblake
Ki so se zgrnili nad raztrgano državo
In jo ponovno sestavili v sožitju in popeljali v slavo

SVETLANA:

To je bil nagovor generalnega sekretarja OZN, hvala, gospod Coffey – gospod premier, videti je, da ste premaknili goro, zdaj ni dvoma, Varnostni svet začena mirovno misijo – ali ste zadovoljni z dosežkom?

(VIKTOR odpira usta, vendar ne more spregovoriti.)

Razumljivo, po vsem, kar se je zgodilo, to so emotivno nabiti trenutki zgodovine, to so enkratni občutki, kot je že rekel generalni sekretar Varnostnih sil, gospod Coffey, čas je, da se zacelijo rane in da se odpre

pot miru – kdaj lahko pričakujemo normalizacijo situacije, gospod premier?

(VIKTOR odpira usta, vendar iz njih ne spravi niti glasu.)

Ja, tako je, dajmo času čas, navsezadnje, čas je gibljiva podoba večnosti. Na koncu bomo končali z bolj vedro temo – gospod premier, pravijo, da na vašem vrtu rastejo samo štiriperesne deteljice. Ali to drži, gospod premier?

(VIKTOR pokima.)

Seveda drži, na vrtu je veliko dela, travo je treba pokositi, drevesa obrezati, pograbit trohno in pridelati hranljivo prst – ali sami skrbite za vrt, gospod kancler?

(VIKTOR pokima.)

Sami seveda, hvala gospod premier, da ste z nami podelili kanček svoje zasebnosti.

VIKTOR:

Prosim

SVETLAN:

Toliko iz parka Organizacije združenih narodov, vračamo se v studio, čas je za poročila.

2. prizor

LJUDSTVO:

Bolje kos kruha v miru kot pojedina v prepiru
Boljša domača gruda kot na tujem zlata ruda

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Moje hiše ni več

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Tudi moje ni več

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Bomo spali pod vedrim nebom
Samo da smo na domačem vrtu, na domačih tleh

LJUDSTVO:

Hišo bomo spet zgradili in svoj dom obnovili

MOŠKI ZBOR V ČRNINI:

Iz domačega blata
Iz lastne prsti in domačega dežja
Si bom naredil dom

ŽENSKI ZBOR V ČRNINI:

Diši
Povohaj, kako diši
Tako diši samo naše zemlje prst

LJUDSTVO:

Za to domače blato hvala tebi
Ki nas nesebično pelješ naprej

Tudi ko so naše duše premog črni
Si lokomotiva ti

Tudi tam, kjer tirnic ni

Človek, ki je naš branik
Zasluži si spomenik
Človek, ki je naš branik
Zasluži si spomenik
Človek, ki je naš branik
Zasluži si spomenik

*(LJUDSTVO se v ekstazi maže z domačim blatom
in skandira hvalnico VIKTORJU.)*

3. prizor

VIKTOR:

Sofiaaaaaaaaa

Sofiaaaaaaaaa

SOFIA:

Kaj je, kaj se dereš

VIKTOR:

Kje je

Kje je moja speča sreča, kje je

SOFIA:

Če je speča, spi – ne

VIKTOR:

Kje je

SOFIA:

V spalnici

Kje naj bi bila

VIKTOR:

Je ni

V spalnici je ni

SOFIA:

Kako je ni

VIKTOR:

Kličem jo že tri ure

Telefon ji zvoni

Se ne oglasi

Kam je šla

Zakaj si jo pustila

Naj jo grem iskat

Naj jo grem iskat

Kam, kam naj jo grem iskat

SOFIA:

Sem zdaj jaz kriva

VIKTOR:

Nisem tega rekel

A sem

A sem

SOFIA:

Sem zdaj jaz kriva

VIKTOR:

Je kaj rekla

SOFIA:

Kaj naj bi rekla, kaj

VIKTOR:

Je kaj rekla

SOFIA:

Danes zjutraj me je vprašala

VIKTOR:

Kaj te je vprašala

SOFIA:

Zakaj je vojne konec

Kako to, da je orožje potihnilo čez noč

To me je vprašala

VIKTOR:

Kaj si ji rekla

SOFIA:

Naj se tebi zahvali

Ki si našel rešitev

In v hiše za vse nas

Spet zvabil mir

VIKTOR:

Kaj je rekla

SOFIA:

Nič

*(Iz offa se sliši klavir.
Odprejo se vrata.
Vstopi DUH SALEMA.
Sredi čela ima vidno strelno rano.)*

4. prizor

*(GLORY, 13-letna deklica, igra klavir, skoraj virtuosno.
VIKTOR in SOFIA sta v prostoru, vendar ju
GLORY sploh ne vidi. Igra naprej.
Ko zagleda DUH SALEMA, se sploh ne gane, igra naprej.)*

DUH SALEMA:

Oprosti, da sem te zmotil, hči

Ne vem, kako ti je ime
Rekel sem ti hči, ker to ni daleč od resnice
Vsaka ženska je hči od nekoga

GLORY:

Si tako našemljen za pusta

DUH SALEMA:

In namazan z obstojno barvo

GLORY:

Kaj bi rad

DUH SALEMA:

Vizo za nebo
Duša hoče v nebo
Viza pa je telo mrliča v zemlji ali vsaj kamen, da označi prazen grob

GLORY:

Si novi telesni stražar

DUH SALEMA:

Žal ne

Pa bi bil

Še kako bi bil

Tvoj telesni stražar

GLORY:

Kaj počneš tukaj

DUH SALEMA:

Trenutno tavam med nebom in zemljo

Sem privid, pod tvojo posteljo skrit

Črnooki, barvnopolti

Obrazne poteze tuje

Podoba, ki se od tvoje

Povsem razlikuje

Sem študent, moja cena je en cent

Najdaljše poletje po maturi

Je čas življenja, ki te v tujih krajih lahko uri

Hotel sem potovati v svet

Hotel sem tudi denar imet

Hotel sem združiti oboje

Podal sem se na pot po svoje

Da bi v dveh mesecih z delom na črno zaslužil za kavbojke in sandale

Vpleten sem bil v velike državne škandale

Vedel sem, da bo pot dolga

Ampak da bo tako dolga, si nisem mislil

Nisem bil sam

Sedem nas je bilo

Črnooki, barvnopolti
Obrazne poteze tuje
Vsem sedmim nam naključje usodo kuje

Hoteli smo po bližnjici
Da pridemo hitreje
Prišli smo na Večno pot
In nikoli več ne moremo od tod

GLORY:
Vedeli ste, da je tukaj vojna

DUH SALEMA:
Vedeli smo, da je tukaj sranje
Nismo pa vedeli, da bomo padli v drek

GLORY:
Per aspera ad astra

DUH SALEMA:
Kaj

GLORY:
Prek trnja do zvezd

DUH SALEMA:
Dobesedno

GLORY:
Me boste spet ugrabili

DUH SALEMA:
Ne vem niti, kaj bi sam s sabo

GLORY:
In kaj je bilo potem

DUH SALEMA:
Vojaki tvojega očeta so nas ujeli

Mladostni nasmeh z obraza sneli
Tako j smo jim rekli, da smo revni študenti
Sezonski emigranti, ki bi radi pri sosedih nabirali lubenice
Ali kot strašila na polju preganjali ptice

Si bila kdaj zaprta v kakšnem stanovanju?

GLORY:

Mene ves čas zapirajo

DUH SALEMA:

Ampak da ne bi vedela, zakaj si zaprta in kako dolgo boš

GLORY:

Kaj pa ti

DUH SALEMA:

En mesec so nas zadrževali, kot talce
Briti se nismo smeli
Pred televizorjem smo čepeli

Veš, kaj smo gledali?

GLORY:

Grozljivke

DUH SALEMA:

MTV – glasbeni program

GLORY:

Še dobro, da vam niso predvajali poročil
Ali pa tretji program – prenos iz parlamenta
Bog pomagaj

DUH SALEMA:

Oblekli so nas v tunike in šalvare
V lažne potne liste so nalepili naše verodostojne bradate portrete
V žepe so nam nabasali denar, kupe denarja
Da je prepričljivo, da smo plačanci

Tako so nas, izgubljene študente iz tujine, za nos rekrutirali za vašo vojno
To potovanje naj bi bilo vzgojno

Imaš rada očeta?

Odpeljali so nas na skrbno izbran kraj
Na vrhu hriba, tam, kjer hrast stoji in je kot raj

Ko smo prispeli, je tvoj oče rekel

*V redu, fantje, smo že tu, tam je meja
Pojdite, kamor vas nese pot
Samo stran, stran od tod*

Si kdaj delala kaj, pa si vedela, da je narobe?

GLORY:

Prav zdaj imam tak občutek

DUH SALEMA:

S hitrimi koraki smo pohiteli čez visoko nepokošeno travo
Iskat svojo sezonsko srečo z delom na črno za kavbojke in sandale
Vojaki tvojega očeta so nam plačali z gotovino v tilnik

(GLORY neha igrati.)

Igraj
Še nisem končal
Zdaj pride tisto najpomembnejše

(GLORY igra naprej.)

Telesa so obležala na polju, kjer sameva hrast
Čez slabo uro so še topla trupla
Pobrali in shranili v hladilnik mrtvašnice kot dokaz
Nekdo si s telesi kot z žajfo zdaj umiva svoj obraz

(GLORY neha igrati.)

Še, še igray

GLORY:

Kaj hočeš od mene

DUH SALEM:

Imaš rada očeta

GLORY:

To si me že vprašal
Vprašaj kaj drugega

DUH SALEM:

Na to mesto, kjer sameva hrast
Daj kamen
Samo toliko, da se obeleži grob

GLORY:

Ali je to delo mojega očeta rok

DUH SALEMA:

Ga imaš rada
Jaz bi ga imel, če bi bil moj oče
Tudi zame bi naredil to, kar je naredil zate

GLORY:

Kje so ostali

DUH SALEMA:

Pod tvojo posteljo, punčka mala

*(Sobo napolnijo sence, ŠTUDENTI, oblečeni enako kot DUH SALEMA, vsi
z vidnimi strelnimi ranami v glavah; lebdiijo, šepetajo.)*

ŠTUDENTI:

Na vrhu hriba planota
Samo hrast tam stoji
Senco meče na to, kar skriva prst
Kar si naredil ti

(ŠTUDENTI
sence letijo po zraku.)

DUH SALEMA:

Kako ti je ime

GLORY:

Glory

DUH SALEMA:

Slava

GLORY:

Slavica je moje pravo ime

Ni mi všeč, zato pravim, da sem Glory

DUH SALEMA:

Slavica je lepo ime, zakaj ti ni všeč

GLORY:

Preveč je običajno

DUH SALEMA:

Meni se zdi Glory bolj običajno

Ti lahko rečem Slavica

GLORY:

Kako je tebi ime

DUH SALEMA:

Salem

GLORY:

Salem

Tukaj bi te klicali Sale

DUH SALEMA:

Boš nesla kamen

GLORY:

Bo eden dovolj
Ali jih mora biti sedem

DUH SALEMA:

Eden bo dovolj

GLORY:

Kaj naj piše na kamnu

DUH SALEMA:

Nič
Kar koli napišeš, bo čas izbrisal
Zakaj bi se mučila pisat
Dovolj bo, če ga samo postaviš
Kamen bo že vedel, zakaj je tam

(Ji izroči zvezek.)

To je zate
Vzel sem ga iz neke zapuščene hiše
Hiša je bila prazna, zvezek tudi
Moj študij pa nepopisan list
Vzel sem ga za na faks
Ga ne bom potreboval

GLORY:

Kaj si vpisal

DUH SALEMA:

Jezike

GLORY:

Katere

DUH SALEMA:

Izumrle

GLORY:

Zakaj pa to

DUH SALEMA:

Da jih spet oživim

GLORY:

Katere govoriš od živih

DUH SALEMA:

Vse obvladam

Jezik žuželk

Jezik oblakov

Jezik ptic, dežja, vetra, neviht, toče

Jezik Sonca, Lune

GLORY:

Mi boš pokazal kraj

DUH SALEMA:

Zaigraj še enkrat, prosim

(GLORY zaigra na klavir.)

(Vstopi SENCA, za njim LJUDSTVO – ženski in moški zbor v črnini.

Zatem vstopita COFFEY in SVETLANA.

Vsi si sezujejo čevlje. Vsi strmijo v VIKTORJA.)

VIKTOR:

Zakaj mi nisi povedala, da pričakujeva goste

Ne sezuvajte se, prosim

Kar naprej, kar naprej

Kar izvolite

SOFIA:

S kom se pogovarjaš

VIKTOR:

Sofia, imava obisk

Naši prijatelji

Naši znanci
Sami dobri ljudje

Pokliči jo
Naj pride pozdravit goste

SOFIA:
V dnevnik je zapisala

VIKTOR:
Kaj, kaj, kaj je zapisala
Kaj – piše dnevnik
Kaj je zapisala

SOFIA:
Nikoli ti ne bom odpustila tega, kar si naredil

VIKTOR:
Komu? Kaj? Meni?

SOFIA:
Nisem stikala po njenih stvareh
Pustila ga je odprtega na mizi

VIKTOR:
Prinesi dnevnik

SOFIA:
Viktor

VIKTOR:
Prinesi dnevnik

SOFIA:
Viktor

VIKTOR:
Tako sem rekel
In ne me jezit pred ljudmi
Prinesi dnevnik

SOFIA:

Zakaj

VIKTOR:

Prinesi, če ti rečem

(SOFIA prinese dnevnik; VIKTOR gleda zapis.)

Je to njen rokopis

(Pokaže SOFII.)

Je to njen rokopis

(Pokaže gostom.)

Kaj pravite

(Pokaže SVETLANI, SENCI, COFFEYJU.)

Je to njen rokopis

LJUDSTVO:

Na vrhu hriba planota

Samo hrast tam stoji

Senco meče na to, kar skriva prst

Kar si naredil ti

SOFIA:

Tako je pač bilo zapisano

VIKTOR:

Kaj je zapisano – nič ni zapisano

SOFIA:

Tvoja knjiga se piše zdaj, Viktor

S tinto tvoje krvi

Jutri bo že na policah

Dostopna vsem za branje

Vsebina znana

Še bolj znan razplet

Stara zgodba med novimi platnicami

Prav tako, kot sem ti rekla

VIKTOR:

Nič mi nisi rekla
Kaj si mi rekla
Nič nisi rekla

LJUDSTVO:

Človek, ki je naš branik
Zasluži si spomenik
Človek, ki je naš branik
Zasluži si spomenik

SVETLANA:

Spoštovani gledalci, vsaka beseda, misel, vsako dejanje sproža energije, na katere se odzove vesolje. Eno dejanje povzroči drugo. Ena sama beseda lahko utrga plaz. Naj vesolje zavibrira pri besedah

Slava človeku, ki živi za druge
Slava človeku, ki žrtvuje svoje lastno življenje za dobrobit vseh
Slava človeku, ki je pogumen, moder in nesebičen
Slava človeku, ki stopa v prvi vrsti, ko se vsi skrivajo

(*SENCA sezuva čevlje VIKTORJU.*)

Slava človeku, ki ga bomo večno nosili v svojih srcih
Ker je sam eno samo veliko srce

SENCA:

Nadaljevali bomo tvojo pot, šef

(*GLORY neha igrati.*)

DUH SALEMA: Kje imaš kamen?

GLORY: Kam naj ga dam?

DUH SALEMA: Tukaj ... Malo na desno ... Tako. Kaj pa je to?

GLORY: Saj si rekel, da govoriš vse jezike.

DUH SALEMA: Kaj si napisala?

GLORY: To, kar pomeni tvoje ime. Pogledala sem v leksikon.

DUH SALEMA: Iskala – zame?

GLORY: Ne. Zase.

DUH SALEMA: Sama vklesala?

GLORY: Ti je všeč?

DUH SALEMA: Glory ...

GLORY: Zate sem lahko tudi Slavica.

(GLORY gre h klavirju in spet zaigra.)

LJUDSTVO:

Dekliček pod hrast kamen položi
S pogledom poboža krošnjo hrasta in
Krošnja hrasta poboža njen otroško čisti obraz

V krošnji hrasta

Sliši jezik ptic
Jezik vetra
Jezik oblakov
Jezik žuželk

V krošnji hrasta

SVETLANA:

Vsakič ko vidim veliko drevo, pomislim, da je starejše od mene in da me bo preživel ... Takoj ga moram objeti ... Ga objamem in začnem jokati ... Ta hrast je tukaj stal najmanj osemdeset ali sto let ... Gotovo je bil tukaj, preden je punčka prišla na svet ... *(Se zjoka.)* ... Tukaj je stal, kot nema priča, stal pokončno, preden je prišla na svet in zdaj ...

GLORY:

(Neha igrati; proti SVETLANI.)

A boš nehala že enkrat ali nas boš še morila? ... *Preden je prišla na svet ...* Se ti sploh zavedaš, kakšen jezik uporabljaš? Pa še za televizijo delaš. *Udataj se, ženska. Ne da se tega več poslušati ...*

Zakaj delate dramo iz nečesa, kar je totalno normalno ... Pridemo in gremo, pa kaj ... Konec koncev so vsi konci enaki ... Predvidljivi ... tako, kot je predvidljivo, da se bom oziroma sem se že obesila – ja, na ta hrast, ki je bil tukaj, *preden sem prišla na svet*, kot je že rekla gospa *tevejka*, odeta v solze in trpljenje ... Ja, ta hrast bo še tukaj, ko bom šla

oziroma sem že šla s tega sveta ... In zaradi tega je treba jokati? ... Saj je bil konec jasen že od začetka.

Živeti znane zgodbe, pa komu se to da ... (*Se pači.*) ... *Spiš?* ... *Spiš?* ... *Spiš?* ... Zakaj me nisi zbudil ... *Rad bi ti povedal nekaj* ... Da bi mi vsaj ... Obnemel si sredi razpleta ... In ti boš rekel, da si za dialog ... *Rad bi ti povedal nekaj*, česar ti ne bi povedal, če bi bila budna ... Ni logike, stari moj, sploh ni logike! Če bi se vsaj ustrelil ... vsaj v koleno ...

Sita sem vsega in vseh vas ... Že od zibelke poslušam te plesnive zgodbe o zafukani usodi, zdaj pa še hočete, da nastopam v njih. Še glavno vlogo naj igram. Pa kaj še? Jebite se. *Fuck you! Fuck you!* ... Salem, daj, pojdiva ...

DUH SALEMA:

Počakaj še malo do konca

GLORY:

Jaz grem

DUH SALEMA:

Si vprašala starše, ali smeš

GLORY:

Bom

Jutri

(GLORY, SALEM in ŠTUDENTI ne gredo nikamor.)

COFFEY:

(*Ima zvezek, ki ga je GLORY dobila od SALEMA.*)

Lahko samo še par besed

Prosil bi za spremljavo

(GLORY mu pokaže sredinec, noče igrati klavirja.)

Prav, hvala

Dobil sem zvezek

V njem otroški rokopis
In vsebina, ki je grozote popis
Od prve črke do zadnje v meni poraja bes
Zdaj vidim, da je vse to res

(VIKTORJU.)

Tasmanski vrag naj te vzame
Za vse temne zgodbe, ki jih čas piše, se ne da govoriti tiše
Vse to terja moj umik, ne bi rad bil tudi tvoj sodnik
Zdaj kazen in sodnika dobil si v enem

Na veji hrasta še binglja otroško telesce

Ne misli, da bo zgodovina zaradi tega ustavila svoje kolesce
Tudi če je vse to še ena inscenacija, čas je, ko se piše tvoja abdikacija

(Preda zvezek SOFII.)

Dajte to na polico, prosim

Pa še to bi dodal

*Only after walk through Hell
Have I seen the gates of Heaven*

Vsaka viktorija ima svojega Viktorja
Vsak Viktor svojo viktorijo
Pač

Ne moreš vedeti, zakaj živiš, vse dokler ne veš, za kaj bi umrl

*And please don't judge my choices
If you don't understand my reasons*

Končno si heroj
Strmoglavil iz nesreče v nesrečo
In še kronan z največjo sramoto
Če bi vsaj vse to naredil v zmoto

Dobil si tudi svoje plačilo
Si že hladen kamen
K tem besedam naj dodam samo še amen

*If I listen closely, my friend, I can hear the flapping of
Angel's wings and know that you're still with us*

Na kavo bova šla kdaj drugič

LJUDSTVO:

Pod hrastom kamen stoji
Na njem
Črke vklesane
Tri

VSI:

M I R

LJUDSTVO:

Naš branik
Ki zasluži si spomenik
Dvigne kamen, položen na rdečo roso
S prstom boža vklesane črke tri
Delo potomke, ki je šla pred njim
Boža črke s prstom
Rad bi jih povezal v eno besedo
Da bi ustvarili pomen

Pritisne kamen si na prsi
Močno ga stiska

Stiska, stiska kamen k prsim
Kot da hoče črke tri vtisniti si v srce

Tako močno stiska kamen, da tudi sam okamni

Postane kip
Doprsni
Brez nog in brez rok

Obraz mu tudi okamni
Obraz z razprtimi usti

Kaj misliš, kaj je še hotel reči

Spiš? ... Rad bi ti povedal nekaj, česar ti ne bi povedal, če bi bila budna

Veliko dežja, toče in snega je padlo na kamen in na kip
Čas je napis s kamna – tri črke – že spral

Kip
Brez nog in brez rok
Še stoji pod hrastom
Sliši jezik vetra, listja, dežja, žuželk
Tam stoji in ptiči serjejo nanj in toča po njem tolče

On pa stoji in kar stoji

Pusti

Pusti ga, naj stoji.

*(LJUDSTVO odide, SVETLANA odide v spremstvu COFFEYJA, SENCA in
SOFIA odideta z roko pod roko. GLORY odide s SALEMOM in ŠTUDENTI.*

Tudi klavir vzamejo s sabo.

*VIKTOR, okamnel, kot doprsni kip ostane sam, z napol odprtimi usti, zazrt
v nebo.*

Še danes zre vanj.)

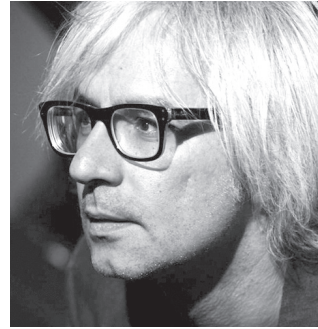
KONEC.

Sodobna slovenska dramatika

Rok Gregor Vilčnik rokgre

Pošta

Besedilo za gledališko predstavo

OSEBE

ŽUNKO
KORITNIK
DELLAREA
STRANKA

Povprek čez oder stoji pult, za katerim sedijo trije moški. Na gledalčevi levi sedi Dellarea, ki je močnejše postave in temnejše polti. Krasijo ga brki in debeli zalizci ter zdolgočasen pogled. Mož na sredini je Žunko, nevpadljiv, bledoličen moški srednje postave, povprečnega videza. Povprečnost je tudi njegova glavna značilnost, sicer pa deluje mirno, na čase toplo in zaupljivo. Edini je v suknjiču, druga dva sta oblečena 'po domače', a nobeden od njiju vpadljivo. Na skrajni desni je Koritnik, suhljat, plešast dolgin, izbuljenega pogleda in nemirnih, sunkovitih gibov (kadar so). Vsi trije so odrasli, neopredeljenih let.

V predstavi nastopa še stranka, ki je ne glede na ime, spol, politično in versko prepričanje, poklic ali kostum vedno ista oseba.

Sodelujeta še velika stenska ura, ki kaže čas počasneje, kot teče v resnici, in je pritrjena na steno na levi, in kamera, pritrjena na nasprotno steno. Obrnjena je k pultu in iz nje kaplja. Tukaj je še lesena lestev, nekje v sredini odra, vodi nekam gor v nerazpoznavno temo. Po njej prihajajo stranke.

Če je le mogoče, se naj uredi tako, da bo na predstavi tudi kak gledalec.

Začne se tako, da vsi trije junaki sedijo na svojih mestih in opazujejo kapljanje iz kamere, ki postaja vse glasnejše.

To traja zelo dolgo. Ko prvi gledalci že začnejo vstajati, da bi zapustili dvorano, Dellarea vzdihne.

ŽUNKO: Kaj?

DELLAREA: Počasneje kaplja.

ŽUNKO: Kako veš?

DELLAREA: Poglej na uro.

Vsi trije pogledajo na uro.

ŽUNKO: Ja in?

DELLAREA: In poslušaj kapljanje.

Gledajo na uro in poslušajo kapljanje. Dolga tišina ...

KORITNIK: Hodim na tečaj za manekena.

DELLAREA: In?

KORITNIK: Poglejta.

Koritnik pride pred pult in se sprehodi sem ter tja kot po modni pisti. Njegovi gibi so pretirano izumetničeni. Dellarea ga niti ne gleda.

Koritnik se ustavi in ju vprašujoče pogleda.

DELLAREA: Koritnik.

KORITNIK: Kaj?

Dellarea vzdihne.

Koritnik poln pričakovanja pogleda Žunka. Ta skomigne.

ŽUNKO: Ne spoznam se na modo.

Koritnik se vrne na svoje mesto.

Dolga tišina.

Po lestvi se spusti stranka, premeri vse tri, nato se poda do Dellaree. Iz torbe izvleče revijo in jo položi pred njim na pult.

STRANKA: V tej reviji so nekatere križanke že rešene.

DELLAREA: Ja, in?

STRANKA: Rešene! Nekdo jih je reševal.

DELLAREA: To je njihov namen.

STRANKA: Ampak jaz sem to revijo kupila zase. Pri vas. Kot novo.

Žunko in Koritnik se spogledata.

KORITNIK: Možno.

ŽUNKO: Kdaj je bilo to, gospa?

STRANKA: Imam račun.

DELLAREA (*vzdihne*): Kdaj je bilo to, gospa?

STRANKA: Nekaj dni nazaj.

ŽUNKO: Mi že več let nimamo nobene revije.

KORITNIK: Dajte, da pogledam.

Koritnik gre izza pulta k stranki, vzame revijo in si jo ogleda.

KORITNIK: Dellarea, to je tvoj kuli. Takrat ti je še pisal.

STRANKA: No, vidite.

DELLAREA (*vzdihne*): Pokažite račun.

Stranka Dellarei izroči račun, on ga leno pogleda.

DELLAREA: Nič se ne vidi.

STRANKA: Rekli ste, da vam je zmanjkalo barve za tiskalnik, a da bo veljal.

KORITNIK: Od tega pa je res že veliko časa. Čakajte, da pogledam.

Vzame Dellarei račun in ga napeto gleda. Nato se začudi.

KORITNIK: Ja, takrat smo še imeli tiskalnik. A ga lahko zadržimo?

STRANKA: Če boste kaj naredili glede tega.

ŽUNKO: Kaj bi pa želeli, gospa?

STRANKA: Ja, drugo revijo.

DELLAREA (*odkima*): Nimamo več nobene.

STRANKA: Potem mi vrnite denar.

KORITNIK: Žal ne piše, koliko ste plačali.

STRANKA: Seveda ne, če tiskalnik ni delal.

DELLAREA: Je delal, samo barve ni imel. (*Vzdihne.*)

KORITNIK (*pogleda Dellareo*): Pri nas?

DELLAREA: Pri komur koli.

KORITNIK: Potem je možno, da je imel barvo.

ŽUNKO: Kjer koli je zdaj, najbrž dela in ima barvo.

STRANKA: Rekli ste, da bo račun vseeno veljal.

KORITNIK: Saj velja! Še ga bomo rabili.

STRANKA: Pritožila se bom.

Žunko pride bliže, a še vedno je na drugi strani pulta.

ŽUNKO: Gospa, resnično bi vas prosil, da se ne pritožite.

STRANKA: Seveda se bom.

KORITNIK (*stranki zaupno zašepeče*): Naša šefica je zlobna.

Stranka ga začudeno pogleda. Koritnik ji resno prikima. Pokaže na kamero.

KORITNIK: Opazuje nas.

STRANKA: Iz kamere kaplja.

KORITNIK (*znova zašepeče, vendar ne tako zaupno*): To je strup.

Stranka se prestrašeno povleče vase.

DELLAREA: Čas je strup.

DELLAREA: Zlobna moja rit, baba pije, ker je zaljubljena v Žunka.

ŽUNKO: To ni res!

DELLAREA (*vzdihne in odkima*): Tega ne bom nikoli razumel.

Iz predala vzame malo ogledalo in glavnik. Gleda se vanj in samovšečno češe. Izredno je zadovoljen s tem, kar vidi. Nato vzdihne.

ŽUNKO: Gospa, pustite revijo tukaj, bomo videli, kaj se da narediti.

KORITNIK (*bodro prikima stranki*): Mogoče bo to ravno danes.

DELLAREA: In bo šefica mogoče opravila naročilo.

STRANKA: Kakšno naročilo?

KORITNIK: Naročilo kot naročilo. In potem bomo založeni. (*Bodro pri-
kima stranki.*)

STRANKA: A boste naročili tudi križanke?

KORITNIK: Seveda! In obrazce za priporočeno pošto. Te najbolj pogre-
šam. Saj veste, kako nemarno vsi čečkamo po obrazcih za priporo-
čeno pošto. Ampak jaz znam razvozlati vsako čečkarijo. Rojen sem
za razvozlanje čečkarij. Škoda, da so hireloglifi že razvozlani.

ŽUNKO (*ga popravi*): Hieroglifi. (*Potrdi stranki.*) Najbrž bodo tudi križanke
prišle.

DELLAREA (*odloži ogledalo in glavnik in vzdihne*): Nikoli ne veš.

ŽUNKO: Pridite jutri, pa bomo videli, kaj se da narediti.

STRANKA: Pa boste odprti?

DELLAREA (*vzdihne*): Saj smo vedno.

KORITNIK: Najbrž gospa misli pri vhodnih vratih.

ŽUNKO: A živite kje v bližini?

DELLAREA: Žunko, moraš vsako stranko žicati?

ŽUNKO: Samo vljuden pogovor hočem navezati.

DELLAREA: Vljuden, moja rit. (*Se samovšečno pogladi po glavi.*)

KORITNIK (*stranki*): No, kje živiš?

ŽUNKO: Koritnik, ne tikaj strank.

STRANKA: Nisem od tukaj. Moža iščem.

Dellarea naenkrat oživi. Prikupno pogleda stranko in se ji zapeljivo nasmehne.

DELLAREA: A res? (*Si koketno pogladi lase.*) Jaz sem sicer poročen, a sem
odprt za kakršne koli predloge.

KORITNIK: Zakaj pa potem spiš v skladišču?

Vsi se spogledajo. Nastane tišina. Dellarea vstane in odide.

STRANKA: Moj mož je izginil.

ŽUNKO: Aja?

KORITNIK: Česa ne poveste?

STRANKA: Prav takšen suknjič je nosil.

Pokaže na suknjič, ki ga nosi Žunko. Nastane tišina. Nato ...

ŽUNKO: Dober okus ima.

KORITNIK: Je imel.

STRANKA: Kako to mislite: "je imel"?

KORITNIK: A je šel po cigarete in se ni nikoli več vrnil?

STRANKA: Šel je po znamke.

KORITNIK: Za kuverto ali za razglednico?

STRANKA: Za božične voščilnice.

KORITNIK: Torej za kuverte.

ŽUNKO: Gospa, pridite jutri, gotovo vas bo tukaj na pultu čakala čisto nova, še popolnoma neizpolnjena revija križank.

STRANKA: A lahko pridejo v enem dnevu?

ŽUNKO: Gospa, pri nas čas teče drugače.

KORITNIK: Čas žre svoje otroke.

ŽUNKO: Koritnik, pobriši lužo pod kamero.

KORITNIK: Nisi moja šefica.

ŽUNKO: Kadar je ni, sem jaz nadrejeni.

KORITNIK: Samo zato, ker je zaljubljena vate, po sposobnostih že ne.

ŽUNKO: Ni res!

STRANKA: Pa veste, kako se pride od tu?

KORITNIK: Kako ste nas sploh našli?

STRANKA: Navigacija.

KORITNIK: Kaj ste pa vpisali?

STRANKA: Pošta na koncu sveta.

Tema.

Vsi trije so na svojih mestih.

Žunko in Dellarea se dolgočasita, le Koritnik mrzlično čeka s svinčnikom po pultu.

Pod kamero je nastavljeno vedro.

DELLAREA (*vzdihne*): Koritnik, kaj čekaš?

KORITNIK: Znamke rišem.

DELLAREA: Po pultu?

ŽUNKO: Saj nimamo kuvert.

KORITNIK: Kaj pa, če stranka prinese svojo kuverto? Kaj bomo pa potem?

ŽUNKO: A ji boš pult nalepil na kuverto?

KORITNIK: Poslinil bom in naredil odtis.

DELLAREA: Fuj! (*Vzdihne.*)

Tišina.

DELLAREA: Kdo se bo danes oblekel v šefico?

KORITNIK: Naj se Žunko. On se že dolgo ni.

ŽUNKO: Ne bom nosil strganih žab.

DELLAREA (*vzdihne*): Pa naroči nove. 'Pa bomo videli, kaj se da narediti'.

Po lestvi se spusti stranka, premeri vse tri in gre do Koritnika.

STRANKA: Rad bi dvignil denar.

KORITNIK: Izvolite. Dvignite ga.

STRANKA (*se zmede*): Prosim?

KORITNIK: Dajte denar v roko in ga dvigujte, kolikor vam paše.

ŽUNKO: Gospod bi ga najbrž rad dvignil s svojega računa.

Žunko se stranki prijazno nasmehne.

DELLAREA: Naj ga najprej položi.

STRANKA: Prosim?

DELLAREA: Da bomo imeli kaj izplačati.

KORITNIK (*zaupljivo šepne stranki*): Nimamo nič denarja, veste.

STRANKA: Kako ne? Saj ste pošta!

KORITNIK: Naj vas to ne zavede.

STRANKA: Pa me je.

ŽUNKO (*vzdihne*): Joj, ta napis!

Stranka stopi korak proti Žunku.

STRANKA: Kaj 'ta napis'?

ŽUNKO: Mogoče ni ravno pravšnji.

STRANKA: Saj ni nobenega napisa.

KORITNIK: Ni več napisa?

DELLAREA: A smo ga sploh imeli?

KORITNIK: Ko sem jaz prišel sem v službo, je bil.

DELLAREA: Kdaj je bilo to?

KORITNIK: Kdaj? Takrat, ko je bil napis.

ŽUNKO (*stranki*): A lahko za vas storimo kaj drugega?

KORITNIK: Bi želeli mogoče napisati datum z besedo?

ŽUNKO: Koritnik, daj mir!

KORITNIK: Stranke morajo vaditi take stvari.

Dellarea vzdihne. Stranka se zmedeno ozira naokoli.

STRANKA: Saj ničesar nimate.

DELLAREA: Imamo uro.

KORITNIK: In kamero, ki toči.

STRANKA: Toči?

DELLAREA: Opazuje nas.

STRANKA: Kdo?

KORITNIK: Kamera. (*Koritnik šepne stranki.*) Nora je.

Stranka se nenadoma odločno postavi.

STRANKA: Želim govoriti s šefom.

ŽUNKO: Lahko vsaj toliko počakate, da se preoblečem?

STRANKA: Vi ste šef?

Žunko odide.

KORITNIK: Ne še.

DELLAREA: Lahko se pa vi.

STRANKA: Kaj jaz?

DELLAREA: Preoblečete.

KORITNIK (*veselo zaploska*): Ja, to bi bilo lušno! Že dolgo nismo imeli nove šefice!

Stranka ga začudeno pogleda.

KORITNIK: Kaj zijaš? Še nisi nikoli bil šefica?

DELLAREA (*ga s strogim glasom opozori*): Koritnik!

Koritnik vstane, se nasloni na pult in zaupljivo pomigne stranki, naj se mu približa. Obotavljivo se mu primakne.

KORITNIK: Kaj je zgoraj? (*Pokaže na lestev.*)

STRANKA: Kje zgoraj?

KORITNIK: Ja zgoraj po lestvi – od tam, ko prihajate. Se od tam gre na zabavo?

STRANKA (*zmedeno*): Kakšno zabavo?

KORITNIK: Menda je nekje zabava.

STRANKA: Nič ne vem o tem.

Koritnik razočarano sede, zavzdihne in pogleda Dellareo.

KORITNIK: Kdaj bo prišel kakšen z denarjem. Lačen sem.

DELLAREA: Naredil sem popis vsega, kar nam manjka.

KORITNIK (*stranki*): Vidiš, temu se reče inventura!

Koritnik stopi k Dellarei. Stranka ju začudeno gleda.

STRANKA: Samo denar bi rad dvignil.

KORITNIK (*osorno*): Tiho, vidiš, da je inventura. (*Nato Dellarei.*) In?

DELLAREA: Nič nam ne manjka. Aja, čakaj. (*Se naredi, kakor da je nekaj preveril.*) Samo malo sreče.

Pride Žunko s praznim vedrom. Postavi se pred kamero in gleda v vedro pod njo.

KORITNIK: A je polno?

ŽUNKO (*gleda v vedro*): Ja.

DELLAREA: A se nisi preoblekel?

ŽUNKO: Žabe so preveč strgane.

Dellarea vzdihne. Žunko zamenja vedro in ga odnese z odra. Vrne se in sede na svoje mesto. Tudi Koritnik se vrne na svoje mesto. Stranka hoče nekaj reči.

STRANKA: A bi lahko ...

Žunko jo prekine.

KORITNIK: Gužvo imamo.

STRANKA: Saj nič ne delate.

KORITNIK: Za dopust se moramo zmeniti. (*Pogleda oba sodelavca.*) Jaz ga ne rabim. Lahko imata mojega.

ŽUNKO: Nimaš nobene modne revije?

KORITNIK (*žalostno*): Ne znam več hoditi.

ŽUNKO: Kako to?

KORITNIK: Je nekaj v zvezi s samozavestjo, ne znam točno opisati.

ŽUNKO (*pogleda Dellarea*): Dellarea?

DELLAREA: En dan bi mogoče imel skladišče samo zase.

ŽUNKO (*skomigne*): Zaradi mene, saj je prazno.

KORITNIK: A ti ga boš koristil?

ŽUNKO: Skladišče?

KORITNIK: Dopust.

ŽUNKO: Še razmišljam?

KORITNIK: Kam bi pa šel?

ŽUNKO: Po križanke.

DELLAREA (*jezno udari ob pult*): Vedel sem!

KORITNIK: A ji boš povedal za moža?

Nastane tišina.

DELLAREA: Saj nismo mi krivi, da smo pozabili šifro.

ŽUNKO (*Koritniku*): Zakaj si ga sploh peljal v sef?

KORITNIK: Ni verjel, da je prazen.

ŽUNKO (*zavzdihne*): No, zdaj ni več.

Koritnik vzklikne. Zgroženo gleda proti uri.

ŽUNKO: Kaj je?

KORITNIK: Ura se je ustavila.

Dellarea je prvič kaj drugega kot naveličan.

DELLAREA: Jezus, kaj bomo zdaj?

Se spogledajo. Nato vsi pogledajo kamero.

ŽUNKO (*oddahnjeno*): Kamera še teče.

DELLAREA: Hvala bogu.

KORITNIK: Si lahko zamislita, da bi se ustavila?

Tišina.

KORITNIK: Kaj če bi bili danes vsi trije šefice?

Dolga tišina.

ŽUNKO: Moje žabe ...

DELLAREA (*ga naveličano prekine*): Ja, ja.

Spet tišina. Gledajo v uro, stranka pa ne ve, kaj bi. Naenkrat si oddahnejo. Kazalec na uri se začne premikati.

ŽUNKO: Premika se.

DELLAREA: Kaj je bilo to?

KORITNIK (*ga strese*): Srhljivo.

ŽUNKO: To je še edino, kar imamo.

Tema.

Stranka leži na tleh z robčkom v ustih, povezana z vrvjo kot snop, prestrašeno gleda v tri zaposlene, ki stojijo okoli nje, oblečeni v šefice. Dellarea in Koritnik imata oblečene pisane žabe, Žunko ima gole noge.

KORITNIK: A šefico bi rad? Šefico, kaj? Si zdaj zadovoljen, ko si dobil tri?! Si, kaj? Si zdaj srečen? Boš zdaj lažje spal?! Boš imel prijateljem kaj za povedati?! Kako si pokazal tistim tam na pošti?! Kako si jim povedal,

kar jim gre?! Kako si jim pokazal, kdo je tukaj glavni?! Kaj je? Zdaj pa si tiho, ne? Te je strah? Te je fejest strah? Saj te je lahko! Ker naša šefica je zlobna! Z-L-O-B-N-A! In zdaj imaš tri zlobne šefice! No, le pritoži se, pritoži se, če se lahko?!

DELLAREA (*vzdihne*): Koritnik, daj mir. Vidiš, da stranka ne more govoriti.

ŽUNKO: Ne vem, če je to dobro.

DELLAREA: Joj, Žunko, vedno nečesa ne veš. Sam si hotel, da bi bili vsi trije šefice.

ŽUNKO: Pa ne tako.

DELLAREA: Kako pa?

ŽUNKO: Lahko bi kot šefice naredili kaj dobrega.

DELLAREA (*vzdihne*): Na primer?

ŽUNKO: Dali kak popust ali rešili kako neugodno situacijo.

DELLAREA: Kaj pa ti je?

KORITNIK (*navrže*): Nedrček ga tišči.

ŽUNKO (*Dellarei*): Zakaj?

DELLAREA: Si pozabil, zakaj smo dobili to službo?

KORITNIK: Zakaj?

DELLAREA: Ker smo bili dobri poštarji.

KORITNIK: Jaz sem jo dobil za rojstni dan.

ŽUNKO: Za rojstni dan si dobil to službo?

KORITNIK: Ja. A ni lepo darilo?

ŽUNKO (*skomigne*): Odvisno od službe.

Stranka na tleh se prične premetavati. Nekaj časa jo gledajo.

DELLAREA (*vzdihne*): Kaj spet hoče?

KORITNIK: Se mi zdi, da ji postaja neugodno.

ŽUNKO: Odnesimo jo v sef.

Dellarea in Koritnik ga pogledata. In ga gledata ... Nato ...

DELLAREA: Pa veš šifro?

ŽUNKO: Seveda. (*Prikima.*) Saj sem šefica.

KORITNIK: Nisi, ker nimaš žab.

Sklonijo se in odnesejo premetavajočo se stranko z odra. Dolgo jih ni. Iz ure se začne cediti voda. Teče po steni na tla.

Nazaj pridejo samo v žabah, Žunko v strganih. Gledajo lužo pod uro.

KORITNIK: Kako čudno teče čas.

ŽUNKO: To je zato, ker ga premalo poznamo.

DELLAREA: Smešno, res. Ves čas je z nami, a poznamo ga ne.

KORITNIK: Kako ne? Se ničesar več ne spomniš?

DELLAREA: Spomin ni čas.

KORITNIK: Kaj pa je čas?

Tišina. Dolga.

ŽUNKO (*glasno objavi*): Inventura!

KORITNIK (*veselo ploskne in glasno ponovi*): Inventura! Lahko bi naredili piknik!

DELLAREA (*naveličano zavzdihne*): Kdo bo čistil žar?

ŽUNKO: Moramo narediti popis inventarja.

KORITNIK: Kje bomo začeli?

DELLAREA: Koliko jih je v sefu?

ŽUNKO: Sef bomo na koncu, preveč smrdi. Koritnik, ti preglej praznino na policah.

Tišina.

DELLAREA: Kaj bom pa jaz?

ŽUNKO: Drugega ni.

KORITNIK: Saj tudi polic ni.

DELLAREA: Včasih smo bili dobro založeni.

KORITNIK: To so bili časi!

ŽUNKO: Ko je bila Hiacinta še živa.

DELLAREA: Če se ne bi zaljubila vate ... *(Se namrši in se samovšečno pogladi po laseh.)* Tega ne bom nikoli razumel. *(Si samovšečno pogladi še brke.)*

ŽUNKO: Hotela je pobegniti z mano.

KORITNIK: Kam pa?

ŽUNKO: Na Slonokoščeno obalo.

KORITNIK: Čudno ime.

DELLAREA: Dokler nisi prišel ti, je bila zaljubljena vame.

KORITNIK: Zakaj pa se nikoli ni vame zaljubila?

ŽUNKO: Nisi bil poštar.

DELLAREA: Pojma nimaš, kaj vse ljudje pošiljajo. Špranje v nabiralnikih pa tako ozke. *(Vzdihne.)* In ta prekleta priporočena pošta. Nihče se ne potrudi, da bi bil doma. *(Vzdihne.)*

ŽUNKO: In psi.

DELLAREA (*vzdihne*): Ja, in psi.

KORITNIK: Kaj je s psi?

Tišina. Gledajo v kamero. Dellarea vzdihne.

ŽUNKO: Zastrupila sva jih.

DELLAREA (*prikima in zavzdihne*): Ja, zastrupila.

ŽUNKO: Pa sva hotela samo pse.

DELLAREA (*prikima in zavzdihne*): Samo pse. (*Se obrne h Koritniku.*) Pojma nimaš, kaj vse ljudje pošiljajo. (*Zavzdihne.*)

ŽUNKO: Antraks sva vsipala v vodovod.

DELLAREA: Pa je bilo eno veliko sranje.

ŽUNKO: Se bo že uredilo.

DELLAREA: Kaj vedno s tem težiš? To je logično. Vse je vedno nekako urejeno.

KORITNIK: Tudi tisto, česar ni?

DELLAREA: Seveda. Kako pa misliš, da potem obstaja?

Tišina.

KORITNIK(*spet pogleda v kamero in resno reče*): Čas je zapor.

Tišina. Predolga ...

DELLAREA: Baba nas je preklela.

Tema.

Vsi so spet na svojih mestih. Žunko je ves obvezan in v podplutbah. Stoka.

DELLAREA (*zavzdihne*): A boš že nehal?!

ŽUNKO: Boli me.

KORITNIK (*mu zabrusti*): Kaj pa si skrival znamko.

ŽUNKO: Kretena! Kako se bom zdaj oblekel v šefico?

KORITNIK: Aja, vidiš – na to pa nisva mislila. (*Se zbegano popraska po glavi.*)

DELLAREA (*vzdihne*): Te bova midva. Koritnik je žabe pokrpal.

KORITNIK (*ponosno pokima*): Sem jih, ja. In opral. (*Nato ves v pričakovanju veselo zaploska.*) Komaj čakam, da pride kaka stranka!

ŽUNKO: So že suhe?

KORITNIK: Pst!

ŽUNKO: Kaj 'pst'?

KORITNIK (*pogleda navzgor*): Deske škripajo. Prihaja.

Dellarea zavzdihne.

ŽUNKO (*napne ušesa*): Nič ne slišim.

Žunko pogleda Dellareo, če on kaj sliši. Temu je malo mar.

Po lestvi se urno spusti stranka. Koritnik ji takoj zavpije.

KORITNIK: K meni! K meni! Kar semkaj!

Stranka, ki je že hotela k Dellarei, se zmedeno obrne in se napoti k njemu.

KORITNIK: Ja, ja, tako je prav! Kar sem. Tukaj delamo s polno paro!

Stranka pride do njega. Zdi se, da je zaradi nečesa precej na trnih.

STRANKA: Lahko uporabim vaše stranišče?

DELLAREA: Najprej se lepo pozdravi.

STRANKA: Dober dan! A lahko uporabim vaše stranišče?

KORITNIK: Kaj boste poslali?

STRANKA: Nič.

KORITNIK: Dajte no, dajte – meni pa res lahko zaupate. Poglejte!

Ves srečen stranki pokaže znamko. Zaupno se nagne k stranki.

KORITNIK: Saj veste, kaj je to, ali ne? (*Zarotniško pomežikne.*)

STRANKA: Nujno moram ... (*Pošmrka in se obriše pod nosom.*)

KORITNIK: Kaj?

STRANKA: Imam en nujen popravek na stranišču.

KORITNIK: Ah, to bo že počakalo. Kar sem s pismom. Boste vi poslinili ali jaz?

Koritnik ponudi stranki znamko.

KORITNIK: Obožujem slinjenje.

Koritnik iztegne jezik in poslini nekaj reči okoli sebe.

ŽUNKO: Koritnik, ne uničuj inventarja.

Stranka začudeno gleda Koritnika.

KORITNIK: Kaj me tako gledate? Nimate sline?

STRANKA: Ne rabim znamke.

DELLAREA: Prekleti internet!

KORITNIK (*ves iz sebe*): Nočete znamke?

STRANKA: Samo na vece bi rad.

Koritnik osuplo pogleda sodelavca – ne more verjeti.

KORITNIK: Noče je.

DELLAREA: Daj mu znamko, itak ni vece papirja.

ŽUNKO: Dellarea, ne bodi vulgaren.

DELLAREA: Temu se reče ulični pragmatizem.

STRANKA (*živčno*): A lahko zdaj grem?

KORITNIK: Kam?

STRANKA: Na vece, če mi dovolite.

Koritnik osuplo gleda stranko.

KORITNIK: Kaj bo pa z znamko?

STRANKA: Pa kaj toliko težite s to znamko? Prodajte jo nekomu drugemu.

DELLAREA: Dobra ideja.

KORITNIK: Kaj pa če ne bo več nikogar?

STRANKA: Kaj ne bo nikogar, dajte no, pošta ste – vedno je nekdo.

ŽUNKO: Po lestvi ste prišli.

STRANKA: Ja in?

ŽUNKO: Kaj če jo nekdo potegne gor?

STRANKA (*je vedno bolj zbegana in živčna*): Saj imate vrata.

DELLAREA (*mu uide sarkastični vzklik*): Pha!

STRANKA (*pogleda Dellareo*): Kaj pa je?

ŽUNKO: Niso vsa vrata ista.

STRANKA: Kako to mislite?

ŽUNKO: Ena imajo šifre.

KORITNIK: Tem se reče sef.

DELLAREA: Samo v sefu ga ne smete srati.

STRANKA: Saj nisem mislil ...

KORITNIK (*hitro vskoči*): Kaj pa ste mislili?

STRANKA (*že zelo nervozno*): Črtico bi potegnil.

ŽUNKO: Na našem stranišču?

STRANKA: Saj jo lahko skupaj.

ŽUNKO: Ne morete čakati po našem stranišču.

KORITNIK: Kaj če bi mi prišli domov k vam in vam čez celo dnevno sobo potegnili debelo črto?

Stranka jih debelo gleda.

KORITNIK (*prijazno*): Raje vzemite znamko.

Stranka otrpne. Nato gleda enega in drugega. Gledajo se. Nato gre stranka k lestvi.

DELLAREA: Kam greste?

STRANKA: Prišlo je do nesporazuma.

KORITNIK: Se mi zdi, ja. Da vas ni sram! S sodelavcem sva pretepla sodelavca zaradi te znamke, vi se pa obnašate do nje tako indiferentno! Kaj če bi prišel Dellarea domov k vam in se do vas obnašal indiferentno?

STRANKA: Se opravičujem. Zdaj pa moram iti.

KORITNIK: Najlažje se je izogniti, ja.

Dellarea vzdihne.

STRANKA: Čemu?

ŽUNKO: Usodi.

DELLAREA: Žunko, ne govori neumnosti. (*Zavzdihne.*)

KORITNIK: Ja, raje reci kar čas, ne pleteniči.

Žunko vzdihne. Tišina. Gledajo se.

DELLAREA: Naj gre na prekleti vece. (*Zavzdihne.*) Itak je zamašen.

ŽUNKO: Spet?

DELLAREA: Kaj spet? Tak je že bil, ko sem sem prišel v službo.

STRANKA: A res lahko?

KORITNIK (*osorno stranki*): Lahko za trenutek nehate misliti nase?

ŽUNKO: Človek se vendar mora trebiti.

KORITNIK (*strinjajoče prikima*): Drugače se mu marsikaj nabere.

STRANKA: Pritožil se b...

Koritnik, Dellarea in Žunko svoje poglede ostro zapičijo v stranko. Ta takoj utihne in krotko skloni glavo. Tiho reče ...

STRANKA: Oprostite.

KORITNIK: Prav, pojdite na vece. Samo prej še naj pove, kdo od nas hitreje štemplja.

ŽUNKO: Saj nimamo šampiljk.

KORITNIK: Pa tolčimo z roko. Tri, štiri ... Zdaj!

Stisnejo eno roko v pest in začnejo kot divje tolči po pultu, kot da nekaj štempljajo. Zdi se, da je Koritnik najhitrejši. Stranka jih gleda. Štempljajo dolgo. Predolgo. Ko se upehani in zasopli unesejo, se pričakujoče zagledajo v stranko.

KORITNIK: Kdo?

STRANKA: Prehitro je bilo.

ŽUNKO (*se nekoliko nakremži*): Roka me boli. (*In strese roko.*)

KORITNIK: Mene pa nič.

Dellarea se skrbno pogladi po laseh.

KORITNIK: Na Kitajskem so štiri milijarde ljudi.

ŽUNKO: Kakšno pa ima to vezo?

KORITNIK: Tam sem bil na praksi. Tisti dan, ko so obvestili ljudi, da ima vsaka družina lahko samo po enega otroka. Tri leta smo samo štempljali.

DELLARE: Koritnik.

KORITNIK: Kaj je?

Dellarea ne odgovori, samo zavzdihne. Tišina. Stranka nervozno menca in si tre roke. Dellarea, Žunko in Koritnik se dolgočasijo. Zdi se, da so čisto pozabili na stranko. Ta se čez čas previdno premakne tja, kjer se ji zdi, da bi lahko bilo stranišče. Nihče za pultom ne reagira. Počasi se stranka odkrade 'na stranišče'.

Dolgo se v tišini vsi dolgočasijo. Razločno slišimo kapljanje v vedro.

Dellarea zavzdihne.

ŽUNKO: Kaj je?

DELLAREA: Če bi imeli časopis, bi vedeli, kje je danes poplavljal.

KORITNIK: Mene zanima, kdo se je rodil na današnji dan. Ali pa kaj so izumili. Kaj so izumili, me še bolj zanima kot to, ali se je kdo rodil.

ŽUNKO: Mogoče so kje volitve? (*Zavzdihne.*) Upam, da bodo zmagali tisti, ki zastopajo interese ljudstva.

Tudi Dellarea zavzdihne.

KORITNIK: Kaj mislita, katera glasbena legenda se je poslovila od nas na ta dan pred nekaj leti?

Tišina. Ni odgovora.

KORITNIK: Gotovo je danes obletnica kakega zgodovinskega športnega uspeha ali obletnica ustanovitve kake državne tvorbe.

Dellarea zavzdihne.

KORITNIK: Dellarea, ti kar vzdihuj, ampak ti povem, take državne tvorbe so zelo pomembne. Vse se organizira in potem se lažje živi.

DELLAREA: Do kdaj?

KORITNIK: Dellarea, ne pokvari mi vsega. Veliko stvari se je že zgodilo in pomembno je, da si jih zapomnimo.

ŽUNKO: Zakaj?

Dellarea vzdihne.

ŽUNKO (*pogleda Dellareo*): Kaj je?

DELLAREA: Grozno je, da vse prej ali slej potone.

ŽUNKO: Kam?

DELLAREA: V pozabo.

KORITNIK: To pomeni, da je čas dober?

Žunko in Koritnik ga začudeno pogledata. Nato vsi trije pogledajo na uro. Nekaj časa opazujejo premikanje kazalca. Dokler Žunko ne zastoka. Dellarea in Koritnik ga očitajoče pogledata.

ŽUNKO (*opravičljivo*): Rit me boli.

Dellarea vzdihne.

KORITNIK: Preveč sediš.

Tema.

Žunko in Dellarea sta na svojih mestih. Koritnika ni.

Žunko se dolgočasi, Dellarea je zatopljen v piljenje svojih nohtov.

Čez čas pride Koritnik. S seboj nosi pladenj keksov.

KORITNIK: Spekel sem nam kekse.

DELLAREA: A to je tako smrdelo?

ŽUNKO: Sem mislil, da si sef odprl.

KORITNIK: A bosta?

Jima ponudi kekse.

ŽUNKO, DELLAREA: Ne, hvala.

Koritnik odloži pladenj na pult pred seboj, sede in ju prijateljsko nagovori.

KORITNIK: Nekaj sem vaju mislil prositi.

Žunko in Dellarea z ničimer ne pokažeta, da sta ga sploh slišala. Koritnik ju pričakujoče gleda.

KORITNIK: Razmišljam, da bi šel trenirat sinhrono plavanje.

Tišina.

KORITNIK Samo bi rabil ekipo. Saj vesta, da bi lahko s kom delal enake gibe. Tako ... Sinhrono ... (*Pokaže.*)

DELLAREA: Ne znam plavati.

ŽUNKO: Alergičen sem na vodo.

KORITNIK: Mogoče bi probali na suhem?

Po lestvi se spusti stranka, premeri vse tri, nato se poda do Dellaree. Na pult vrže prazno vrečo in iz žepa izvleče pištolo, ki jo nameri v Dellareo.

STRANKA: To je rop!

Dellarea se pri svojem oprasku z nohti ne pusti motiti.

DELLAREA: Prosim, stopite do kolega.

STRANKA (*bolj grozeče*): To je rop, slišite?!

Dellarea samo z glavo pomigne proti Žunku.

DELLAREA: Za rope je naslednje okence.

ŽUNKO: Od kdaj pa to?

DEALLAREA: Tebe je šefica pooblastila, pa ti rešuj.

ŽUNKO: No, hvala, Diareja!

DELLAREA: Kaj si rekel?!

Dellarea in Žunko takoj skočita drug na drugega kot dva bojovita petelina.

KORITNIK: Nehajta, bom jaz prevzel. Saj okenc niti nimamo.

Dellarea in Žunko se med pretečim merjenjem drug drugega vrmeta vsak na svoj prostor. Stranka začudeno opazuje dogajanje.

KORITNIK (*stranki*): Gospod, a lahko pridete s svojo pištolo do mene?

Stranka stopi h Koritniku ...

KORITNIK: Vreče ne pozabite.

Stranka se hitro vrne do Dellaree po vrečo. Hip zatem je že pred Koritnikom. Sune vanj z revolverjem.

STRANKA: To je rop!

KORITNIK: A imate že kaj izkušenj?

STRANKA: Kaj vas briga!

KORITNIK: Nikoli ne smete s pištolo takole predaleč čez pult, potem vam jo jaz lahko takoj vzamem.

Presenečenemu roparju spretno vzame pištolo.

KORITNIK: Vidite?!

DELLAREA (*strogo*): Koritnik, vrni stranki orožje.

Koritnik stranki vrne orožje.

KORITNIK: Samo pokazal sem mu.

In je prav očetovsko prijazen z njo.

KORITNIK: A ne? Saj niste jezni, kaj? Gotovo vam bo prav prišlo. A se mislite s tem profesionalno ukvarjati?

STRANKA: Nehaj že gobezdati in mi daj ves denar, ki ga imate!

ŽUNKO: S tem pa res ne bo problema.

KORITNIK: Prav. (*Vzame vrečo.*) Takoj bom nazaj. Vi pa ta čas pojejte kak keks!

STRANKA (*zagrozi Žunku in Dellarei*): Vidva, roke gor!

DELLAREA: Bolele me bodo. A lahko takole? (*Da roke za tilnik.*)

ŽUNKO: Jaz jih lahko dolgo držim v zrak. To smo vadili že v prvem letniku srednje poštarske. Vzemite en keks, najbrž so še topli.

Stranka gleda kekse in se nekaj obotavlja. Nato le vzame keks in ga tako hlastno poje, da mu drobtine letijo iz ust.

ŽUNKO: Dobri?

Stranka prikima.

ŽUNKO: Vzemite še.

Stranka vzame še en keks in tudi tega hlastno poje, da mu drobtine letijo iz ust.

ŽUNKO: Nabašite si žepe.

Stranka položi pištolo na pult in seže po keksih ter si jih nabaše v žepe.

Žunko in Dellarea zadovoljno kimata.

Stranka poje še en keks. Drobtine mu tudi tokrat letijo iz ust.

DELLAREA: Če pride Koritnik nazaj brez denarja – to je ta gospod, ki je pravkar odšel z vašo vrečo –, mu ne verjemite, da ga nič nimamo. Kar ustrelite ga.

ŽUNKO (očitajoče): Dellarea!

DELLAREA (skomigne): Kaj?

Dellarea se vrne k piljenju nohtov. Tudi Žunko spusti roke, vendar on z njimi nič ne počne. Čakajo. Slišimo kapljanje. Stranka se obrne h kameri in gleda, kako kaplja iz nje. Nato se obrne k Žunku in Dellarei.

STRANKA: Kamera se vam je pokvarila.

DELLAREA: Ne skrbite, saj si vse zapomnimo.

Dellarea si končno ogleda roparja, ki stopi bliže h kameri in si jo ogleduje.

DELLAREA: Tako znani se mi zdite, gospod. Sva bila midva mogoče kdaj prijatelja? Saj ne v resničnem življenju, mogoče na Facebooku?

Stranka se obrne k Dellarei. Zdaj on njega podrobno opazuje. Nato pove.

STRANKA: Izgubil sem geslo.

ŽUNKO: To je pa nerodno.

STRANKA: Tudi interneta nimam več. Nisem ga mogel plačati.

DELLAREA (*mu je jasno*): Zato ropate, kaj?

Stranka žalostno prikima.

STRANKA: Drugače sem keramičar. Pa rapam v prostem času.

ŽUNKO: Aha, to ste torej po izobrazbi.

STRANKA: Ja. (*Prikima Žunku.*) Preslabe ocene sem imel za arhitekta.

DELLAREA: Pa premalo posluha za pravega pevca, kaj? Poznam to. (*Za-
vzdihne.*)

ŽUNKO: A bi kaj zarapali?

Stranka zarapa. Ni preveč nadarjena.

ŽUNKO: Mogoče bi raje poskusili s stand upom?

STRANKA: Sem že, pa mi gre rapanje boljše.

Nastane tišina. Žunko jo čez čas pretrga ...

ŽUNKO: Kako pa gre posel s ploščicami?

STRANKA: Ne bi se rad pritoževal, ampak dokler ne bom odprl lastnega podjetja, bom delal same nadure.

DELLAREA: Ste zdaj na malici?

STRANKA: Ja. (*Prikima.*)

ŽUNKO: A zato se vam mudi?

Stranka prikima.

DELLAREA (*mu je precej jasno*): Slabe razmere, kaj? Poznam slabe razmere. Vsi delodajalci so isti. Dajali bi delo, plačila pa ne. (*Zavzdihne, nato pogleda Žunka.*) A ni v Hiacintini pisarni zadaj za sliko en sef?

Žunko mu prikima.

DELLAREA: Mogoče pa je tam kaj denarja?

ŽUNKO: Mogoče. (*Vstane, da bi šel.*)

STRANKA: Kam pa vi?

ŽUNKO: Skočim v pisarno. Tam je še en sef. Takoj bom nazaj. Pojejte še kak keks.

Žunko odide.

Stranka in Dellarea ostaneta v tišini.

Nenadoma se ropar nakremži in prime za trebuh, da ga kar malo zvije.

DELLAREA: Kaj je?

STRANKA: Črviči me!

DELLAREA: To je od keksov.

Žunko se vrne z denarjem. Takoj opazi trpeči strankin obraz.

ŽUNKO: Kaj pa mu je?

DELLAREA: Črviči ga.

ŽUNKO: To je od keksov. Izvolite – za prvo silo bo. (*Izroči stranki denar.*)

Stranka vzame denar in začudeno vzklikne.

STRANKA: Saj to je monopoli denar!

DELLAREA: A je kaj narobe?

STRANKA: To ni pravi denar – navaden ničvreden papir je!

ŽUNKO: Saj tak je vsak denar.

DELLAREA: Mi ljudje mu damo vrednost.

Besno začne meriti s pištolo v njiju.

STRANKA: Meni je vseeno, koga bom prvega!

DELLAREA: To pa je malo nehvaležno, se vam ne zdi?

Stranka se spet nakremži in se prime za trebuh.

STRANKA: Au!

Stranko zvije. Dellarea in Žunko se spogledata. Jasno jima je, za kaj gre.

DELLAREA: Vzemite še kak keks.

Nenadoma se od nekod zasliši zvonjenje telefona. Vsi se spogledajo. Priteče Koritnik s telefonom, ki zvoni.

KORITNIK: Zvoni!

ŽUNKO: Ja, dvigni, ne!

KORITNIK: Kaj če je ona?

DELLAREA: Enkrat se bomo morali soočiti.

KORITNIK (*pojasni stranki*): Naša šefica je zlobna, veste. Ko je tukaj, moramo delati.

Stranka se spet nakremži, zvije se in prime za trebuh. Koritnik vprašujoče pogleda sodelavca.

KORITNIK: Kaj pa mu je?

STRANKA (*v bolečinah skozi zobe*): To je od keksov.

KORITNIK (*zamišljeno*): Hm, moral bi dati več kumine.

DELLAREA: Beži no, kumino v kekse!

ŽUNKO: Daj, dvigni že!

KORITNIK: Ne upam si!

Žunko stopi do njega, dvigne slušalko telefona in prisluhne.

ŽUNKO: Ah!

Odmahne z roko in da slušalko Koritniku. Sede nazaj.

DELLAREA: Kdo je?

ŽUNKO: Policija.

KORITNIK: Policija? Kaj bi pa radi?

DELLAREA: Ja, vprašaj, ne.

Koritnik pokima, požre cmok in si prisloni slušalko k ušesu.

KORITNIK: Želite? (*Pokima.*) Ja. (*Pogleda stranko.*) Ena naših strank se je odločila, da bo ropar.

Koritnik namigne s slušalko proti stranki, ki jo vse bolj zvija v trebuhu.

KORITNIK: Vas hočejo.

STRANKA (*nakremženo*): Ne morem. Kje je vece?

Stranka niti ne počaka na odgovor, takoj odhiti nekam, kjer bi naj bil vece.

KORITNIK (*začudeno gleda za stranko*): Glej ga, saj ne ve, kam.

Dellarea vstane in gre h Koritniku.

DELLAREA: Daj, bom jaz.

Mu vzame telefon in prevzame pogovor.

DELLAREA (*najprej za trenutek prisluhne, nato ...*): Moški, srednjih let, slaba prebava, končal poklicno gradbeno, ima hobi ... Kakšen? V prostem času rapa, revež, in to ne preveč posrečeno. Trizložnih rim sploh ne pozna.

KORITNIK (*Žunku*): Kaj rapal je?

Žunko mu prikima.

KORITNIK (*užaljeno*): Kaj me nista poklicala. Rad imam glasbo.

DELLAREA (*Koritniku*): To ni glasba. (*V telefon.*) Aja, oprostite, sem mislil, da vas bo zanimalo. (*Spet prisluhne in hitro zatem pove v slušalko ...*) Ja, natanko tako, za talce nas ima. Pravi, da nas bo vse pobil, če ne bo po njegovo. Kaj hoče? (*Pogleda sodelavca in pokrije slušalko.*) Rabita kaj?

KORITNIK: Zadnjič sem v H&M rezerviral eno jakno.

DELLAREA (*v slušalko*): V trgovini H&M je rezervirana ena jakna na priimek Koritnik. (*Posluša, nato pogleda Koritnika.*) V centru ali v Europarku?

KORITNIK: V Europarku.

DELLAREA: Fajn. (*Mu zadovoljno prikima.*) To jim je bliže. (*Nato si vrne slušalko na uho in vanjo pove.*) V Europarku. (*Nato za hip prisluhne in na hitro spet pogleda Koritnika.*) Katera številka?

KORITNIK: 54.

DELLAREA (*v slušalko*): 54.

KORITNIK (*Žunku*): Rad imam, če je malo ohlapno.

DELLAREA (*v slušalko*): Rad ima, če je ohlapno.

KORITNIK (*se še spomni in navrže Dellarei*): Pa rdeči moški šal pri blagajni.

DELLAREA (*v slušalko*): Pa vzemite še rdeči moški šal pri blagajni.

KORITNIK: Znižan je za 50 %.

DELLAREA: Tega ne bom pravil – itak bo zastonj.

KORITNIK: Kaj če ne prinesejo pravega?

DELLAREA: Bodo pa šli zamenjat.

KORITNIK: Brez računa?

ŽUNKO: A misliš, da ga bodo kupili?

DELLAREA: Seveda. Policija ima fond za take stvari.

Koritnik otožno vzdihne. Žunko in Dellarea ga pogledata.

KORITNIK: Včasih smo tudi mi imeli fond.

DELLAREA: Misliš tisti kozarec za vlaganje?

KORITNIK: Vedno se je kaj nabralo.

DELLAREA: Itak je ona vse pobrala. Da je temu kupovala darila. *(Pogleda Žunka in se namršči.)* Tega ne bom nikoli razumel. *(Se samovšečno pogladi po laseh.)*

ŽUNKO *(opozori Dellareo)*: Policija čaka.

DELLAREA *(v slušalko)*: Ja, še smo tu, kje pa bomo? *(Nato pogleda Žunka.)*
No – Žunko?

ŽUNKO: Jaz ne rabim nič.

KORITNIK: Daj, no, Žunko, zdaj imaš priložnost, da dobiš kar koli.

ŽUNKO: No prav. Naj zapišejo.

DELLAREA *(v slušalko)*: Pišite.

ŽUNKO: 1000 kuvert amerikank brez okenca.

DELLAREA *(v slušalko)*: 1000 kuvert amerikank brez okenca.

ŽUNKO: In 500 z okenci.

KORITNIK (*zašepeče Žunku*): Pametno, ja, te ne grejo toliko.

DELLAREA (*v slušalko*): In 500 z okenci.

ŽUNKO: 1000 navadnih kuvert.

DELLAREA (*v slušalko*): 1000 navadnih kuvert.

ŽUNKO: Nekaj vrst razglednic.

DELLAREA: Nekaj vrst razglednic ... (*Posluša, nato pogleda Žunka.*) Koliko?

Žunko skomigne.

DELLAREA (*spet v slušalko*): Kaj vem, sami se odločite. Naj bodo lepi motivi. Jesenic pa tega sranja ni treba. Kaj vem ... Bled, obala, kak kozolec.

KORITNIK (*mu pomaga*): Postojnska.

DELLAREA (*pokima Koritniku in nato pove v slušalko*): Postojnska, ja, pa Lipica. Konje imajo radi. (*Pogleda kolega.*) Kaj še?

ŽUNKO: 500 znamk za tujino in 500 za doma.

DELLAREA (*v slušalko*): 500 znamk za tujino in 500 za doma.

ŽUNKO: Obrazce za hitro in priporočeno pošto, položnice in fakture za kar koli. Vsega po 1000.

KORITNIK: Potem dajmo znamke tudi po 1000.

Dellarea mu prikima.

DELLAREA (*v slušalko*): Obrazce za hitro in priporočeno pošto, položnice in fakture za kar koli. Vsega po 1000. Znamke pa tudi dajte vse po 1000.

DELLAREA (*v slušalko*): Zakaj to hoče? Mislim, da je duševno neuravnotežen. Šefico je že ustrelil.

KORITNIK (*prikima Dellarei*): Dobra ideja. Grem gledat, kaj je z njim. Da ni padel v vece.

Koritnik se zahihita.

ŽUNKO: Padel v zamašen vece?

KORITNIK: Saj zato je smešno.

Koritnik se odhithita z odra.

DELLAREA (*opozori Žunka*): Daj, sodeluj. Še kaj?

Ta odkima.

DELLAREA (*v slušalko*): Pa škatlo kulijev, pa nekaj svinčnikov in radirk. Aja, pa še spenjalnik in selotejp. Ste zapisali? To je zgleda vse, ja.

ŽUNKO: Kaj pa ti, Dellarea?

Dellarea za trenutek dvigne glavo stran od slušalke in pomisli. Nato znova v slušalko ...

DELLAREA: Pa eni gospe nesite šopek rož. Vam bom takoj dal naslov: Dellarea, Rožnodolska 16. Ja, tam nasproti Tuša, ja. A vi ste tam bližu? Ni slabo okrožje, ja. Ampak odkar so zgradili bloke, ni več miru. Moram zdaj nehati, da ne bo še sebe ubil.

Žunko mu na hitro došepne.

ŽUNKO: Pa linex!

DELLAREA (*ga zmedeno pogleda*): Kaj?

ŽUNKO: Linex.

DELLAREA: Aha. (*In takoj v slušalko.*) Pa še Linex, prosim. Nekaj ga šraufa v trebuhu. Ja, slaba prebava. (*Prikima v slušalko.*) Pa mrežico za lase. Za srednje veliko, izredno lepo oblikovano glavo. (*Se samovšečno pogladi po laseh.*) Vzemite najboljšo lycro, tu ne smete šparati. Ja, nas je zelo strah, prav tresem se. Velja. Se kmalu vidimo. Bomo skušali zdržati.

Dellarea odloži in pogleda Žunka. Oba pogledata v smer, v katero je izginil ropar.

DELLAREA: Upam, da bo živel dovolj dolgo.

Žunko vzdihne.

DELLAREA: Kaj je?

ŽUNKO: Pogrešam jo.

Dellarea se obrne stran in zavije z očmi.

Tema.

Vsi trije so na svojih mestih. Žunko in Dellarea se po stari dobri navadi dolgočasita, Koritnik je oblečen v šefico in zatopljeno s škarjami nekaj reže iz papirja.

Vse naokoli pred pultom je naloženih polno še neodprtih kartonskih škatel.

Po lestvi se spusti stranka. Da se dokoplje do tal, mora premakniti nekaj škatel in stopiti mimo njih. Gre do sredinskega okenca. V rokah ima pismo.

STRANKA: Priporočeno imam.

ŽUNKO: Za daleč?

STRANKA: Kaj pa je to važno?

KORITNIK: Če ni daleč, lahko sami dostavite.

STRANKA: Kaj bom sam dostavljal, če ste vi za to tukaj?

KORITNIK: Ne povzdigujte glasu.

STRANKA: Saj ga ne. Samo čudno mi je.

DELLAREA: Marsikaj je čudno. *(Zavzdihne.)*

STRANKA *(tudi zavzdihne)*: Lahko dobim obrazec?

ŽUNKO: Nimamo?

STRANKA: Kako – nimate?

ŽUNKO: Zmanjkalo.

STRANKA: Kako – zmanjkalo?

KORITNIK: Že nekaj let nazaj. Ali več?

Se nekoliko nagne nazaj, da čez Žunka pogleda Dellareo. Ta samo vzdihne.

STRANKA: Kaj pa naj? Mora biti priporočeno, da imam dokaz.

ŽUNKO: Znamko imate?

STRANKA: Ne.

KORITNIK: Tudi mi ne.

STRANKA: Kako ne?

DELLAREA (*zavzdihne*): Splesnele so nam.

KORITNIK (*zavzdihne*): Vse je tako vlažno.

ŽUNKO: Jaz sem jih hranil na suhem.

STRANKA: Kakšna pošta pa ste?

DELLAREA: Pošta kot pošta, a je treba biti žaljiv?

STRANKA: Saj nisem žaljiv, le tole pismo bi rad priporočeno poslal.

ŽUNKO (*vzdihne in odkima, kot da mu je res žal*): Žal vam ne moremo pomagati. Na policah nimamo nič.

STRANKA: Kaj pa je v teh škatlah?

ŽUNKO: Vse to, kar rabimo.

STRANKA: Potem pa imate obrazce.

KORITNIK: Če so pa v škatlah!

STRANKA: Pa jih vzemite ven!

ŽUNKO: Najprej jih moramo zavesti.

STRANKA: Zakaj pa tega ne naredite?

DELLAREA: Nimamo kam.

Koritnik se stranki prizanesljivo nasmehne.

KORITNIK: Še niste slišali za rek: Vse ob svojem času.

STRANKA: Nič vas ne razumem.

ŽUNKO: Kaj mislite, zakaj kaplja iz kamere?

STRANKA: Kakšne kamere? *(Se zmedeno ozre naokoli, dokler se ji pogled ne ustavi na kameri na steni.)* Pa res kaplja. Zakaj?

DELLAREA *(zavzdihne)*: Ko bi mi to vedeli.

ŽUNKO: Vidite, zakaj je tako vlažno?

KORITNIK: Čas nas je vse prepočil.

DELLAREA: In ko odteče ...

ŽUNKO: ... ni več nič.

DELLAREA: Ta samozadostna reka. *(Zavzdihne.)*

STRANKA: Kaj se greste tukaj?

ŽUNKO: Pst!

STRANKA: Kaj?

DELLAREA: Kaplja! *(Namigne na kapljanje kamere.)*

KORITNIK: Kmalu bo polno vedro.

STRANKA: Kaj govorite?

KORITNIK: Takrat se bo prelilo.

DELLAREA: Utopili se bomo. (*Zavzdihne.*)

ŽUNKO: V času. (*Zavzdihne.*)

KORITNIK: Čas preplavi vse.

ŽUNKO (*stranki*): Čutite?

STRANKA: Kaj?

KORITNIK: Vlago.

DELLAREA: Naduho.

ŽUNKO: To, kar vas je zajelo.

KORITNIK: Nosi nas.

STRANKA: Kam?

Dellarea vzdihne. Stranka ga pogleda. Tišina.

STRANKA: Nakladate.

Koritnik razgrne večkrat preloženi papir, iz katerega je izrezljal preprostega možica. Zdaj so nanizani na traku drug za drugim in držijo se za roke.

KORITNIK: Radi se moramo imeti.

Tema.

Koritnik v modrem delovnem plašču in obut samo v šlape čisti po prostoru. Okoli njega so razna čistila. Zavzeto drgne, briše, polira. Na glavi ima trak za lase.

Žunko sedi na svojem mestu in ga gleda. Vsake toliko mu pokaže s prstom ...

ŽUNKO: Še tu. Pa tam. Pod kamero ne pozabi ...

Koritnik ubogljivo briše. To nekajkrat ponovita, nato gre Koritnik po metlo. Pometa pred pultom ...

KORITNIK (*vmes se pritoži*): Od kod je toliko drobtin?

Tako mine precej časa.

Pride Dellarea. Ne gre do pulta, samo stoji nekaj metrov proč in gleda Koritnika.

Čez čas zavzdihne.

DELLAREA: Nikoli ne veš, kakšno bo vreme.

ŽUNKO: Ali sploh kar koli veš?

KORITNIK: Jaz sem takoj vedel.

ŽUNKO: Kaj?

KORITNIK: Da mi trak lepo paše.

DELLAREA: Bi vaju motilo, če bi vzel žarnico z veceja in jo dal v skladišče?

Koritnik in Žunko ne rečeta nič. Samo gledata ga. Čez čas ...

DELLAREA: Rad se negujem.

Dellarea si gre z roko samovšečno skozi lase.

DELLAREA: V savno grem.

ŽUNKO: Kaj pa, če bo gužva?

Dellarea se za trenutek zamisli, nato se samovšečno pogladi po laseh ...

DELLAREA: Dopust imam.

Dellarea odide.

Žunko se obrne h Koritniku.

ŽUNKO: Lahko nehaš?

KORITNIK (*mu prikima*): Vsak čas.

ŽUNKO: Torej lahko takoj.

Koritnik ne reagira. Čisti. Tišina.

Čez čas Žunko zavzdihne.

ŽUNKO: Za koga sploh čistiš?

*Koritnik zdaj čisti le okoli njega, tako da se mora Žunko včasih nekoliko uma-
kniti, da opravi, kar si je zamislil.*

ŽUNKO: Kako je vroče. (*Si popravi ovratnik.*)

*Po odru se začne valiti megla. Oba s Koritnikom opazujeta, kako se razrašča
po prostoru.*

ŽUNKO: Da ne bo zažgal skladišča.

KORITNIK: Na dopustu je.

ŽUNKO: To ne pomeni, da lahko dela, kar hoče.

*Koritnik in Žunko še malo gledata v meglo, nato odideta tja, kjer je še malo prej
prostor zapustil Dellarea.*

Megla se vali po odru.

Megla se počasi razkraja.

Dolgo gledamo prazen oder z razkrajajočo se meglo.

*Nenadoma se sredi nje pojavi goli Dellarea, zavrt samo v belo brisačo. Na obrazu
ima belo lepotno masko. Postoji in nato odide.*

Čez čas se po lestvi spusti stranka, preoblečena v Dartha Vaderja iz filma Vojna zvezd. Gre do vedra in vanj opravi malo potrebo. Nato spleza po lestvi nazaj gor.

Megla se počasi razkraja.

Dolgo gledamo prazen oder z razkrajajočo se meglo.

Tema.

Žunko sedi in ob njem stojita Koritnik in Dellarea. Zatopljeno nekaj preverjajo na praznem pultu. Pred njimi za pultom čaka stranka, preoblečena v Dartha Vaderja. Nagiba se na stran, s komolcem se naslanja na pult in si podpira glavo, medtem ko s prsti druge roke mirno bobna po pultu.

ŽUNKO (*pogleda stranko*): Kako ste rekli, da vam je ime?

STRANKA (*z glasom Dartha Vaderja*): Darth Vader.

ŽUNKO: Nimamo vas zabeleženega.

DELLAREA: Svetleči se meč ste pozabili?

Stranka prikima.

KORITNIK: Kdaj?

Žunko, Dellarea in Koritnik se znova posvetijo pultu pred seboj. Žunko sam pri sebi žebra ...

ŽUNKO: Darth Vader, Darth Vader ... Aha! Tukaj je. (*Prikima in pogleda stranko.*) Žal gospod Vader pri nas še nikoli ni ničesar pozabil.

KORITNIK: Vodimo strogo evidenco.

ŽUNKO: Imamo zapisane vse, ki niso ničesar pozabili.

DELLAREA: In vi ste med njimi.

Stranka na pult položi kup barvnih letakov.

STRANKA: Lahko pustim pri vas nekaj letakov?

DELLAREA: Za kaj gre?

Dellarea vzame enega izmed letakov in bere. Tudi Koritnik in Žunko gledata njegov letak. Dellarea se presenečeno zazre v stranko.

DELLAREA: Vi ste politik?

Prikima.

DELLAREA (*pogleda na letak in prebere*): 'Zborovanje pred pošto'.

ŽUNKO: Ta bo malo težka.

KORITNIK (*zaupa stranki*): Naša šefica je zlobna, veste. Ona nikoli ne voli.

ŽUNKO: Naše parkirišče je za stranke.

DELLAREA: Saj to je stranka.

KORITNIK: Seveda! Absolutno! Nismo hoteli delati razlik. Nam je vsaka stranka sveta, ne glede na to, kje je kaj pozabila.

ŽUNKO (*pozorno premeri stranko*): No, saj ... človek si vas hitro zapomni. To je že dobro. Kaj pa program?

KORITNIK: A se zavzimate za kaj?

STRANKA: Za silo.

ŽUNKO: Za kakšno silo?

STRANKA: Želimo, da bi bila z vsakim.

ŽUNKO: In kaj bo to prineslo nam?

DELLAREA: Žunko, ne bodi tako koristoljuben. (*Stranki.*) Vaši stranki bi gotovo prišla prav ena taka markantna osebnost, kot sem sam –

z veliko šarma in karizme. *(Se samovšečno pogladi po laseh in pokaže stranki svojo najboljšo stran obraza.)* Lahko vzamem dopust? *(S pričakovanjem gleda v stranko, ki ne reče nič.)* Slišite? Vam govorim? Imate še kaj prosto? Lahko sem samo tajnik. Znam s silo. Imam krasne reference. V osnovni šoli sem bil glavni nasilnik. Svoje otroke sam tepem in tudi žena jih je že kdaj dobila. Pa tudi tale moja dva sodelavca. Celo posiljeval sem že. Seveda ne sodelavcev. Ko sem bil majhen, sem si želel, da bi bil rabelj. Ali vsaj diktator, ko odrastem.

ŽUNKO: Dellarea, ne bodi patetičen.

KORITNIK: Mogoče pa gospod Vader ne misli take sile?

DELLAREA: Kakšno pa?

KORITNIK: Višjo.

Vsi pogledajo po lestvi navzgor. Nekaj časa tako gledajo v strop, nato ...

DELLAREA: Zakaj pa potem nič ne reče?

Zdaj se vsi trije pričakujoče zagledajo v stranko, ki nepremično stoji. Čez čas ...

ŽUNKO: Gospod Vader?

DELLAREA: Kaj se zdaj kuja?

KORITNIK *(zamišljeno)*: Hm ... Ne vem, če se kuja.

Koritnik stopi izza pulta k stranki in si jo prične pozorno ogledovati. Dvigne strankino roko in jo spusti – roka mlahavo pade nazaj ob telo.

ŽUNKO: Koritnik, ne otipavaj strank!

DELLAREA: Razen če sama tako želi. *(Se samovšečno pogladi po glavi.)*

Koritnik zamaha z dlanjo stranki pred obrazom, ta ne reagira na nič.

KORITNIK: Saj sem vedel.

DELLAREA: Kaj?

KORITNIK: Na baterije je.

ŽUNKO: Kaj takega!

KORITNIK: Menjati jih bo treba. Energije mu je zmanjkalo.

ŽUNKO: Misliš 'ji' je zmanjkalo.

KORITNIK: Ne. Mislim tako, kot sem rekel.

ŽUNKO: Stranka je – moraš uporabljati ženski spol.

KORITNIK: Naslovil sem ga kot Vaderja.

DELLAREA: Jaz zelo rad uporabljam ženski spol. *(Se samovšečno pogladi po glavi.)*

ŽUNKO: Baterij pa nimamo.

DELLAREA: Pa toliko se imava za pogovoriti. *(Zavzdihne.)*

KORITNIK: Že vem!

Koritnik stopi k steni z uro.

KORITNIK: Dellarea, dvigni me!

ŽUNKO: Tega ne bom dovolil ...

DELLAREA: Žunko, daj mir, stranko moramo usposobiti. 'Zaradi nje smo tukaj'.

Dellarea stopi h Koritniku in počepne, Koritnik se povzpne na njegove rame in Dellarea ga dvigne. Koritnik sname uro. Koritnik pogleda na hrbtno stran ure in presenečeno vzklikne.

KORITNIK: Ni jih!

ŽUNKO *(v paničnem strahu)*: Daj jo nazaj! Daj jo čim prej nazaj!

KORITNIK *(še kar zija v uro)*: Ni baterij!

DELLAREA: Kako pa dela?

ŽUNKO (*vse bolj razburjeno*): Na čas! Vse dela na čas!

DELLAREA: Ta ne dela na čas. (*Pokaže na stranko.*) Vsaj zdaj več ne.

KORITNIK: A potem ima vsak svoj čas?

ŽUNKO: Najbrž se mu za nekaj časa le pridružimo.

DELLAREA: Torej je edino, kar je v resnici živo, čas?

DELLAREA: Koritnik, beži dol!

ŽUNKO: Najprej jo dajta nazaj, slišita?! (*Je vse bolj iz sebe.*)

DELLAREA: Kaj ti pa je?

Tedaj se zasliši mijavkanje.

KORITNIK: Kaj je to?

ŽUNKO (*v grozi*): Tukaj je.

DELLAREA: Kdo?

ŽUNKO: Se spomnita mačke, ki je nismo hranili?

KORITNIK (*obraz se mu razleze v ganjen nasmeh*): Marelice? Muc, muc, muc, muc ... pridi, pridi, pridi, pridi!

ŽUNKO: Koritnik, ne kliči je.

KORITNIK: Zakaj ne?

ŽUNKO: A imaš hrano?

DELLAREA: Ne morem več. Zgini dol!

Dellarea počepne in se otrese Koritnika, ta se še komaj ujame na noge. Ura mu pade iz rok na tla in se razleti. Žunko se nesrečno zgrudi ob ostankih ure.

ŽUNKO: Razletel se je.

DELLAREA: Kdo?

KORITNIK: Najbrž misli na čas.

Spet se zasliši mijavkanje. Vendar tokrat glasneje in zelo blizu.

KORITNIK (*prestrašeno*): Marelica je živa!

ŽUNKO (*zgroženo plane na noge*): Vse se je pomešalo!

Zbežijo z odra.

Tema.

Ura je nazaj na steni. Prelepljena je z lepilnim trakom. Kazalca se vrtita v nasprotno smer.

Žunko gre na sredino odra. Koritnik mu pripelje stol, na katerega sede. Koritnik stoji ob njem, kot da mu daje oporo. Dellarea ju opazuje s svojega delovnega mesta. Žunko iz žepa vzame pismo in ga prebere ...

ŽUNKO: Lepo je imeti službo. Vstati zjutraj ob točno določeni uri, priti v drug prostor in tam začeti opravljati svoje delo. To je delo s stran-kami. Večinoma jih razveseljujemo, včasih tudi ne. Nekatere tudi jo-čejo. Takrat je naše delo najpomembnejše. Nikomur ni lahko izročiti telegrama z obvestilom o smrti. Nekatere stranke se razburjajo po nepotrebnem. Jezne so na nekoga drugega – največkrat, kar same nase – in potem se znašajo nad nami.

DELLAREA: O sanjah, sem ti rekel!

Žunko ga odsotno pogleda. Dellarea mu prikima, naj začne. Žunko pogleda Koritnika.

Zamenjata položaja. Zdaj sedi Koritnik in Žunko stoji ob njem, kot da mu je v oporo.

KORITNIK: Sanjal sem, da sem delal v prostoru, kjer se je vse ustavilo.

DELLAREA: Gromska strela, kako si lahko delal, če je vse stalo?!

Žunko se obrne k Dellarei in mu pokaže 'Pst!'. Koritnik nadaljuje.

KORITNIK: To je bil božanski občutek. Kazalec se sploh ni vrtel in iz kamere ni kapljalo.

Dellarea se jezno zgrabi za čelo ter težko in globoko zavzdihne, nato se spusti in spet prisluhne.

KORITNIK: Premikala se je lahko samo šefica!

DELLAREA (ogorčeno vzklikne): Jezus!

Žunko ga očitajoče pogleda, naj bo tiho. Dellarea samo odmahne z roko, vstane in odide. Vmes še enkrat ogorčeno ponovi.

DELLAREA: Jezus!

Žunko potrepnja Koritnika po ramenu.

ŽUNKO: Ne skrbi, vse se bo uredilo.

KORITNIK (ga željno pogleda): Sem lahko malo stranka?

Žunko pomisli, nato se odloči in prijazno pokima Koritniku.

ŽUNKO: No, pa daj.

Koritnik vstane, odpeljeta stol na svoje mesto. Žunko sede za svoje okence, Koritnik pa se postavi pred njega za pult.

KORITNIK: Dober dan!

ŽUNKO: Dober dan!

KORITNIK: Rad bi podal kazensko prijavo.

ŽUNKO: To je pošta, ne policija.

KORITNIK: Rad bi podal kazensko prijavo.

ŽUNKO: Če bi imeli znamke in kuverte, bi jo lahko kvečemu kam poslali.
Ampak morali bi jo imeti že napisano, ker tudi papirja in kulijev nimamo.

KORITNIK (*trmasto*): Rad bi podal kazensko prijavo.

ŽUNKO: Boš nehal težiti s tem?

KORITNIK (*trmasto*): Rad bi podal kazensko prijavo.

Žunko zavije z očmi in ga nahruli.

ŽUNKO: Pošta smo, ne policija, teleban!

KORITNIK: Nekdo mi je zastrupil psa.

Nastane tišina. Žunku postane neugodno.

ŽUNKO: Bi mogoče rabili veterinarja?

Dellarea pride s škatlo z orodjem in jo odloži pod kamero. Žunko in Koritnik ga opazujeta, kako vzame lestev in jo nasloni na zid ob kameri.

ŽUNKO: Kaj pa počneš? Si nor?!

KORITNIK: Ne smeš premikati lestve.

DELLAREA: Sit sem tega prekletega kapljanja!

Dellarea se povzpne po lestvi in z izvijačem šari okoli kamere. Naenkrat poči, se zablika in ga strese. Dellarea zakriči in skoči z lestve. Z eno nogo se zagozdi v vedru. Žunko in Koritnik sta takoj pri njem.

DELLAREA: Jebenti!

ŽUNKO: Si v redu?

DELLAREA: Frizura.

Dellarea se zaskrbljeno pogladi po glavi, nato skuša izvleči nogo iz vedra. Trudi se na vse načine, a ne gre. Koritnik in Žunko mu pamagata in primeta za vedro. Šele s skupnimi močmi jim uspe, vendar Dellareov čevelj ostane v vedru. Dellarea in Žunko z začudenjem gledata Dellareovo boso nogo, Koritnik bulji v vedro.

KORITNIK: Ti imaš številko noge premera tega vedra.

DELLAREA (*jezno*): Jebenti! (*Se zažene in iz škatle z orodjem vzame kladivo.*)

ŽUNKO: Dellarea, kaj počneš?

Dellarea se z ihto vrne na lestev in začne tolči po kameri.

ŽUNKO: Dellarea, nehaj!

Dellarea stolče kamero s stene. Spodaj jo ujame Koritnik. Z Žunkom jo obračata in opazujeta, Dellarea zleze z lestve in se jima pridruži.

KORITNIK (*skomigne*): Kamera kot kamera.

DELLAREA: Ni nikjer nobene vode?

Žunko gleda gor, kjer je zdaj le železen nosilec, s katerega visi iztaknjen kabel.

ŽUNKO: Kaj pa je bilo potem v vedru?

Vsi pogledajo Dellareovo boso nogo.

ŽUNKO: Samo kabel je.

DELLAREA: Od kod pa je kapljalo?

Se začudeno spogledajo.

KORITNIK: Mogoče iz naših oči?

Odsotno se zagledajo predse.

DELLAREA: Nihče več ne ceni našega dela. Ta prekleti internet je vse uničil. Ne vem, kdaj sem nazadnje poštempljal kako ljubezensko

pismo. Včasih pa jih je bilo na stotine. In kako so dišala! Še posebej tista ženska. (*Strastno.*) Kako me je omamljal tisti vonj. Odpiral sem jih in bral in potem sem točno vedel, katero dekle zna ljubiti. Samo ženske znajo tako ljubiti! In bil sem prijazen z njimi. O, kako sem se razdajal! Skušal sem jih zaplesti v pogovor, izvedeti kaj več o njih, kje so doma, kdaj grejo spat in kateri parfum uporabljajo. Zalezoval sem jih.

Sodelavca ga začneta začudeno gledati.

DELLAREA: Plazil sem se ponoči pod njihove postelje, poslušal njihova vzdihovanja, z njimi ginil v njihovih koprnenjih, včasih sem kakšno prisilil ...

Pogleda sodelavca ... Nato zavzdihne in se vrne na svoj sedež.

KORITNIK: V kaj si jih silil, Dellarea?

DELLAREA: Ah, ni važno. (*Odmahne z roko in vzdihne.*)

Žunko vrne lestev na njeno mesto. Nato se trudi izbezati Dellareov čevelj iz vedra.

KORITNIK: Si bil nasilen?

DELLAREA: Malo.

ŽUNKO: Kako 'malo'?

DELLAREA (*že nekoliko jezno*): Pa kaj je to važno?!

KORITNIK: Daj no, Dellarea, povej! Jaz tudi tebi povem vse o moji luska-vici.

DELLAREA: Dajta mi mir.

Sodelavca stopita bliže k njemu. Žunko mu izroči čevelj. Dellarea se obuče.

ŽUNKO: Daj, no, povej! Stara frenda sva.

KORITNIK: Ja, Dellarea, stari frendi smo – vsi trije. V kaj si babe silil?

Dellarea se še nekaj preseda in se skuša izmuzniti, a nato le pove, čeprav zelo nerad.

DELLAREA: Da so mi urinirale v roko. Sta zdaj zadovoljna?

KORITNIK: Vau! Bravo! Urin je ful zdrav. Eni ga pijejo že na tešče, samo meni bolj paše po kosilu.

Po lestvi se urno spusti stranka, preoblečena v poštarja. Na sredini se ustavi, pomaha s papirjem v roki in zavpije:

STRANKA: Telegram!

DELLAREA: Za koga?

STRANKA: Za pošto na koncu sveta.

KORITNIK (*radostno zaploska*): Juhu, to je za nas!

STRANKA: Kdo bo prevzel? (*Stranka ostaja na lestvi.*)

ŽUNKO: Pridi dol!

STRANKA: Ne grem.

ŽUNKO: Zakaj ne?

STRANKA: Pri vas čas teče.

DELLAREA: Kaj pa govoriš?

KORITNIK: Bom jaz prevzel. (*Se zažene proti stranki.*)

ŽUNKO (*ga s strogim glasom ustavi*): Koritnik!

KORITNIK: Kaj je?

Dellarea Koritniku odločno odkima. Stojijo in se gledajo s stranko. Tako mine nekaj trenutkov. Stranka se zdrami in pomaha s telegramom.

STRANKA: No, a bo kdo prevzel?

KORITNIK (*Žunku in Dellarei*): A lahko, prosim?

ŽUNKO: To ni naš poštar.

DELLAREA: Kateri pa je?

KORITNIK: Zakaj je to važno?

DELLAREA: Jaz pravim, premlatimo ga.

STRANKA (*nestrpno*): A bi, prosim, prevzeli?! Še cel dan je pred mano.

ŽUNKO: Dan? Torej poznaš čas?

STRANKA: Naučili so me. Rad bi svoje delo opravljal v zadovoljstvo vseh.

DELLAREA: Naj potem vsaj prebere prekleti telegram.

STRANKA: Rabim podpisnika.

DELLAREA: Ne serji ga!

STRANKA: Taka so določila postopka, sami dobro veste.

ŽUNKO: Potem pa pridi dol.

KORITNIK (*željno*): Ja, pridi. Saj ti ne bomo nič.

STRANKA: Vi ne. Čas pa je neusmiljen.

KORITNIK: A nam kaj manjka?

STRANKA (*pogleda na potolčeno uro na steni*): Kazalec na uri gre nazaj.

DELLAREA: To je optična prevara.

STRANKA (*pogleda mesto, kjer je bila kamera*): Kje pa imate kamero?

KORITNIK: Nismo mi krivi, če ni šefice tukaj.

STRANKA: Kje pa je?

Nastane tišina. Dellarea, Žunko in Koritnik se spogledajo.

STRANKA: No – kje je?

ŽUNKO: En dan je prišla s to lestvijo, jo postavila in splezala gor.

STRANKA: Je niste več videli?

KORITNIK: Ne.

STRANKA (*veselo pomaha s telegramom*): Vrača se!

DELLAREA: Aja? Kako veste?

STRANKA: Piše. (*Namigne na telegram.*)

KORITNIK: A je telegram od nje?

STRANKA: Podpišite, pa boste videli.

ŽUNKO (*zamišljeno*): Kazalec na uri gre nazaj.

DELLAREA: Zakaj si to rekel?

ŽUNKO: In ona se vrača.

KORITNIK: A se bo potem vse vrnilo?

Pogleda pajdaša. Tišina.

KORITNIK: Tudi moj kuža?

Koritnik pogleda stranko.

KORITNIK: A gremo nazaj?

STRANKA: Podpišite (*spet pomaha s telegramom*), preden vam poide čas.

ŽUNKO (*tiho Koritniku in Dellarei*): To je še edino, kar imamo.

STRANKA (*je že precej nejevoljna*): A lahko, prosim, prevzamete? Neugodno je takole.

Tišina. Nihče se ne premakne.

STRANKA: Prav.

Stranka spleza po lestvi nazaj navzgor in ne vidimo je več. Čez hip potegne lestev za seboj.

Dellarea, Žunko in Koritnik osuplo gledajo, kam je izginila.

DELLAREA: Zdaj mi pa inventura ne bo štimala.

Tišina.

KORITNIK: Mislita, da je ta lestev vodila na zabavo?

ŽUNKO: Kakšno zabavo?

KORITNIK: Na to, na katero nismo bili povabljeni?

Tišina.

Nenadoma se Žunko zlomi in zajoče.

DELLAREA: Kaj ti pa je?

ŽUNKO (*skozi solze*): Hiacinta je najboljši človek na svetu. Vsako jutro mi je zmasirala stopala.

DELLAREA: Kretenka.

KORITNIK: Ti jih jaz?

DELLAREA (*sam zase*): Tega ne bom nikoli razumel. (*Se samovšečno pogladi po laseh, nato se obrne k Žunku.*) S kremo?

ŽUNKO: Prosim?

DELLAREA: Če je uporabila kak losijon, ko ti je masirala stopala?

ŽUNKO: Bolj se je osredotočila na akupunkturne točke.

DELLAREA (*se zgraža*): Mislim ... (*V nejeveri zmajuje z glavo.*) 'Akupunkturne' točke. Pa kaj je tej babi?

Žunko se umiri in si obriše solze.

ŽUNKO: Se opravičujem za ta izpad. Biti nadrejeni je velika odgovornost.

KORITNIK: Saj te razumem.

Koritnik hoče pobožat Žunka, a se ta jadrno umakne.

DELLAREA: In kaj bomo zdaj?

ŽUNKO (*odločno*): Gremo gor! (*Se odpravi.*)

KORITNIK: Kam greš?

ŽUNKO: Po našo lojtro.

Žunko izgine z odra.

KORITNIK (*je nekoliko zmeden*): Lojtro imamo?

DELLAREA (*skomigne*): Naj jo prinese, 'pa bomo videli, kaj se da narediti'.

Žunko se vrne z lestvijo. Postavijo jo na mesto, kjer je stala prejšnja lestev. Najprej pogleda kompanjona, nato uro na steni.

DELLAREA: Resno misliš?

ŽUNKO: Ne grem nazaj.

DELLAREA: Nočeš videti Hiacinte?

ŽUNKO (*odmaje z glavo*): Take ne.

KORITNIK (*veselo zaploska in se nerodno dotakne Žunka*): Bravo, nadrejeni!

Žunko spleza po lestvi navzgor in izgine. Koritnik pogleda Dellareo. Za hip tako obstaneta, nato se odloči in tudi sam urno spleza po lestvi. Dellarea še postoji. Zdi se, da ne ve, kaj bi. Gre do svojega delovnega prostora, vzame s pulta ogledalo in

se pogleda vanj. Samovšečno se pogladi po laseh in nato po brkih. Zadovoljen je z videnim. Odloži ogledalo, gre do lestve in spleza po njej.

Tema – četrta stena se zapre.

Koritnik, Žunko in Dellarea se znajdejo v mraku med občinstvom. Koritnik vžhičeno dahne (govorijo nekoliko tiše).

KORITNIK: Koliko strank!

DELLAREA (*prikima*): Polno skladišče.

ŽUNKO: To je najbrž centralno skladišče.

KORITNIK (*pomembno prikima*): Aha, sem že slišal o njem. (*Začne spravešvati stranke.*) A je tu zabava? A je tu kaka zabava? A vi veste? Je to zabava? Kje je? Ti veš?

DELLAREA: Koritnik, ne tikaj strank!

KORITNIK: Kako so mirni. Mogoče imajo prazne baterije? Zakaj pa so vsi obrnjeni v isto smer?

ŽUNKO: Pst!

Začnejo šepetati.

KORITNIK: Kaj je?

ŽUNKO: Pst!

KORITNIK: Kaj čakamo?

DELLAREA (*skomigne*): Da grejo na pošto.

ŽUNKO: Upam, da ne vsi naenkrat.

KORITNIK: Ker nas ni spodaj.

DELLAREA: Nimamo dovolj okenc.

KORITNIK: Saj sploh nimamo okenc.

ŽUNKO: Tiho zdaj!

Stojijo in 'čakajo' skupaj s 'strankami', obrnjeni v četrto steno. To traja iritirajoče predolgo.

KORITNIK: Kakšen dolgčas.

DELLAREA: Spodaj pa ni bil?

KORITNIK: Spodaj smo imeli vsaj zgoraj.

ŽUNKO: Vama se to zdi 'zgoraj'?

KORITNIK: A ni? Po lestvi smo prišli. A mislita, da pridemo kdaj tudi mi na vrsto?

DELLAREA: Smo že.

KORITNIK: Kako to misliš?

DELLAREA: Na vrsti smo, da čakamo.

KORITNIK: Bedasto.

Žunko se nenadoma prestraši.

ŽUNKO: Jezus!

DELLAREA: Kaj ti pa je?

ŽUNKO: Nekdo je zakašljajal.

DELLAREA: Ja, in?

ŽUNKO: Nisem cepljen.

DELLAREA: Zakaj ne?

ŽUNKO: Ne verjamem v cepljenje.

KORITNIK: V kaj pa?

ŽUNKO: V naravni potek stvari.

DELLAREA: Se ti to zdi naravni potek stvari?

Nenadoma se Koritnik nekam zažene.

KORITNIK: Poglejta, kaj sem našel.

V njegovih rokah zažari svetleči meč.

ŽUNKO: Koritnik, to je od gospoda Vaderja. Vrni nazaj!

KORITNIK (*razočarano*): Ma ne, no.

DELLAREA: Nimam ga zavedenega. (*Strogo.*) Vrni.

Meč v Koritnikovih rokah ugasne. Nerad ga vrne tja, kjer ga je našel.

Žunko bulji v eno od gledalk. Dellarea to opazi.

DELLAREA: Žunko, kaj je?

ŽUNKO: Šefica.

Koritnik in Dellarea se mu približata in skupaj se zagledajo v isto gledalko.

DELLAREA: Hiacinta?

KORITNIK (*si prestrašeno zakrije obraz*): Kislino mi bo vrgla v obraz!

DELLAREA: Ni videti zlobna.

ŽUNKO (*se spusti na kolena pred gledalko in nežno reče*): Pogrešal sem te.
(*Prime jo za roko.*)

KORITNIK: A on pa lahko otipava stranke?

DELLAREA (*Koritniku*): Daj mir, šefica je. (*Žunku.*) Vprašaj jo, kdaj pride nazaj?

ŽUNKO: Kdaj se vrneš?

KORITNIK: Rekel je, kdaj pride nazaj, in ne kdaj se vrne.

DELLAREA: Koritnik, drži gofljo, če nočeš takoj nazaj dol!

KORITNIK: Kaj so zdaj tile – stranke ali šefice?

ŽUNKO: Hiacinta je šefica.

DELLAREA: Samo oblečena je tako.

KORITNIK: Tudi ona nima okusa za modo.

ŽUNKO: A ti ga pa imaš?

KORITNIK: Znam hoditi.

DELLAREA: Ne več.

KORITNIK: Nekega dne bom spet pridobil na samozavesti, le čakajta! In takrat bom prvi, ki bo osvojil Everest z manekensko hojo.

DELLAREA: Upam, da brez kisika.

KORITNIK: Hočeš, da bi crknil, kaj?

DELLAREA: Samo dobro ti hočem.

ŽUNKO: Glej, stranka, ki je prišla zamenjat križanko.

Žunko pokaže na enega od gledalcev. Dellarea in Koritnik sledita njegovemu pogledu, nato se vsi trije spogledajo.

KORITNIK: Smo tudi mi zdaj stranke?

DELLAREA: Vsak je od nekoga stranka.

KORITNIK (*ga to zmede*): Kaj ... kaj je tisto tam?

ŽUNKO (*pogleda tja in presenečeno vzklikne*): Gospod Vilčnik!

KORITNIK: Kdo je gospod Vilčnik?

ŽUNKO: Pst! Naš direktor.

DELLAREA (*pojasnjujoče Koritniku*): Direktor pošte.

ŽUNKO: Direktor vseh filial.

KORITNIK: Kaj je to filiala? Nekaj takega kot filatelist?

DELLAREA: Direktor vseh podružnic. Bodi vljuden.

KORITNIK: Saj sem. A ga lahko vprašam za zabavo?

Ena od strank vstane in jih nagovori.

STRANKA: Fantje, vesel sem, da ste prišli. Našo pošto bo prevzel Shell.
Prodajali bomo svetlobo.

ŽUNKO: Svetlobo? Saj še znamk nimamo.

STRANKA: Znamke so preteklost. Kdor ne bi rad živel v temi, bo moral
skleniti pogodbo z nami. Svetlobo bomo privatizirali.

DELLAREA: Kreteni!

STRANKA: Google ima najboljše pogoje.

KORITNIK: A ni prej rekel Shell?

DELLAREA: In če pride do razlitja?

STRANKA: Zaradi nas ni še nihče oslepel. (*Stranka spet sede.*)

KORITNIK: Plača bo ista?

Ni odgovora. Stranka mirno sedi in gleda predse. Žunko se medtem razgleduje.

KORITNIK: Hej, Vilčnik, za plačo sprašujem!

DELLAREA: Koritnik!

KORITNIK: Naj pove. Sit sem tega izkoriščanja.

DELLAREA: Kam boš pa šel?

KORITNIK: V drugo dramo.

ŽUNKO: Jezus! Glejte!

DELLAREA: Kaj?

ŽUNKO: Mrtva muca.

KORITNIK (*jokavo*): Marelica je!

DELLAREA: Pst, šef je tu.

KORITNIK: Kaj me briga. Umrla je v skladišču! (*Ginjeno.*) Kako je suha.

ŽUNKO: Črvi lezejo po njej.

DELLAREA: Črvi lezejo po vseh nas.

KORITNIK (*odločno*): Jaz grem nazaj dol.

ŽUNKO: Počakaj še malo, no.

KORITNIK: Na kaj? Tukaj pa res ni nič lepega.

DELLAREA: A spodaj pa je?

Koritnik skomigne in se odpravi, Dellarea ga zagrabi.

DELLAREA: Počakaj!

KORITNIK (*se ustavi*): Kaj je?

DELLAREA: Mačko vzemi.

KORITNIK: Zakaj pa?

ŽUNKO: V sef jo daj.

KORITNIK: Joj, ne da si mi zdaj preoblačiti. Bom potem.

ŽUNKO: Ko enkrat greš, ne moreš več nazaj.

DELLAREA: Žunko, ti pa včasih kar nekaj. (*Zavzdihne in se samovšečno pogladi po laseh.*)

KORITNIK: Vidva jo prinesita.

DELLAREA: Koritnik, vzemi prekleto mačko in jo nesi dol!

KORITNIK (*kujavo*): Zakaj ravno jaz?

ŽUNKO: Ti si pojedel njeno hrano.

KORITNIK: No, prav. Pridi, Marelica.

Koritnik pobere s tal kosmato reč.

KORITNIK: Kako je trda.

DELLAREA: Je vsaj ne boš pojedel.

Koritnik gre 'dol'.

KORITNIK: Vidva bosta kriva, če bom padel.

DELLAREA (*mu je to všeč*): Ja, bova.

Žunko, ves navdušen, sune Dellareo.

ŽUNKO: Kolega, raziščiva skladišče! (*Začne stikati naokoli.*)

DELLAREA (*vzdihne*): Kaj bom raziskoval? Saj je vedno isto.

ŽUNKO: Daj, ne bodi tako brezvoljen.

DELLAREA: Same grde babe. (*Gleda okoli.*) Jaz grem nazaj dol.

ŽUNKO: Daj, pridi no. Kolikokrat sva lahko tako sama?

DELLAREA: Nočem biti sam.

ŽUNKO: Glej, tu nekaj piše.

Žunko z roko kaže na četrto steno, Dellarea se približa in prebere:

DELLAREA: "Četrta stena". (Nejevoljno, celo jezno.) Samo tega je še manj-kalo.

ŽUNKO: Kaj ti pa je?

DELLAREA: Moj oče je montiral četrte stene po celi Evropi. Vse dneve sem stal ob njem in gledal.

DELLAREA: Kaj?

ŽUNKO: Čas mi je predvajal kar koli. Enkrat se je cela četrta stena podrla na očka.

ŽUNKO: Hm, zanima me, kakšen je občutek, ko ni dveh sten?

DELLAREA: Preveč prostora, če mene vprašaš.

ŽUNKO: Daj, pomagaj mi jo razmakniti.

DELLAREA: A me ne boš vprašal, kaj je bilo z očkom?

ŽUNKO: Si mi že povedal. Gledališče je propadlo, njega pa so tožili.

DELLAREA: Kaj pa trajne posledice?

ŽUNKO: Za tisto je kriv film. Moj oče je prosil na ulici, pa se nič ne hvalim.

DELLAREA: Kaj?

ŽUNKO: Kar koli. Nekega dne je prišel domov mlajši.

DELLAREA: A se da kaj takega izprositi?

ŽUNKO (*skomigne z ramení*): Če si dovolj vztrajen. Daj, pomagaj mi umakniti četrto steno. Zanima me, kaj je zadaj.

DELLAREA: Isti si kot foter.

ŽUNKO (*je nekoliko prizadet*): Zakaj pa zdaj tole?

DELLAREA: Težiš do nezavesti.

ŽUNKO: A si ga poznal?

DELLAREA (*vzdihne*): Enkrat me je prosil, da bi bil tvoj prijatelj.

Tišina. Gledata se ... Žunko se nenadoma odloči.

ŽUNKO: Sam bom.

Žunko stopi k četrti steni, da bi jo razmaknil.

DELLAREA (*zavzdihne*): Brezveze.

Dellarea se pridruži Žunku in skupaj razmakneta četrto steno. Zagledamo prizorišče kot na začetku, s pultom in vsem, kar spada zraven, samo s to razliko, da je narava vse močno prerasla.

ŽUNKO: Kaj pa se je zgodilo tukaj?

DELLAREA: Dobro je namočilo.

Stopita na oder in se začudeno razgledujeta.

ŽUNKO: Kako dolgo pa nas ni bilo?

DELLAREA: Ne vem.

ŽUNKO: Je to sploh naša pošta?

Hodita po odru in se razgledujeta.

DELLAREA: Zgleda že. Kamera toči, ura se zatika ...

ŽUNKO: Kje pa je potem Koritnik?

KORITNIKOV GLAS: Lepo pozdravljeni. Sem dobil informacije? Oprostite, ker motim. Rad bi samo nekaj vprašal: Vi mogoče veste, od kod se gre na zabavo? Kako 'kakšno' zabavo? Saj sem dobil informacije ...?

ŽUNKO: Koritnik!

Tišina.

ŽUNKO: Koritnik? Vem, da si ti! Kje si?

Tišina.

ŽUNKO: Kaj počneš? Komu težiš za to zabavo?

Tišina.

ŽUNKO: Koritnik, slišala sva te!

Tišina.

DELLAREA: Koritnik, ne serji, pa se javi!

KORITNIKOV GLAS (*jezno*): Informacije sem klical, pa nimajo niti ene informacije več. Kaj se pa grejo?

ŽUNKO: Pridi sem!

KORITNIKOV GLAS: Kam 'sem'?

ŽUNKO: Za svoj pult. Situacijo imamo.

KORITNIKOV GLAS: Saj sem tu.

ŽUNKO: Kje? Pridi na svoje mesto, ti pravim.

KORITNIKOV GLAS: Za pultom sem.

DELLAREA: Koritnik, ne serji!

KORITNIKOV GLAS: Nisem na veceju.

ŽUNKO (*zmedeno išče s pogledom*): Midva sva za pultom.

KORITNIKOV GLAS: Kje pa? Ne vidim vaju.

ŽUNKO: Ja na pošti. Kje pa ti?

KORITNIKOV GLAS: Tudi.

ŽUNKO: Kje?

KORITNIKOV GLAS: Kaj 'kje'? Pri telefonu.

ŽUNKO: Ne vidiva te.

KORITNIKOV GLAS: Kako 'ne vidita'? Tu za Žunkovim pultom sem.

ŽUNKO: Jaz tudi.

Nenadoma Koritnik v smrtnem strahu zavpije.

ŽUNKO: Kaj je?

KORITNIKOV GLAS: Marelica!

ŽUNKO: Koritnik?!

Žunko plane na lestev. Dellarea ga ustavi.

DELLAREA: Ne!

ŽUNKO: Kaj ne?

DELLAREA: Naj se sam zabava.

Žunko ga gleda, za trenutek okleva. Dellarea mu mirno prikima, popusti in se umakne. Žunko žalostno zaključí.

ŽUNKO: Žabe mi je pokrpal.

DELLAREA (*skomigne*): Kaj se hoče.

Dellarea se samovšečno pogladi po glavi. In čez brke. Žunkov obraz dobi trpeč izraz. Kmalu več ne zdrži.

ŽUNKO: Ne morem ga tako pustiti, nadrejeni sem!

Zažene se po lestvi gor. Dellarea vzdihne. Čez nekaj trenutkov slišimo.

ŽUNKOV GLAS: Koritnik, kje si? Koritnik?

Tišina.

ŽUNKOV GLAS: Koritnik, slišiš? Kje si?

DELLAREA: Žunko, pridi dol, nehaj ga srati!

ŽUNKOV GLAS: Čakaj, da najdem Koritnika.

DELLAREA: Ne boš ga našel. Narobe si šel.

ŽUNKOV GLAS: Na pošti sem.

DELLAREA: Ja, pa ne na pravi.

ŽUNKOV GLAS: Kako ne na pravi?

DELLAREA: Nazaj skozi centralno skladišče bi moral.

ŽUNKOV GLAS: Tvoje ogledalo in glavnik sta tukaj.

Dellarea zavzdihne.

ŽUNKOV GLAS: Grem pogledat v sef.

Tišina. Dellarea gre in pobrska po svojem zaraslem prostoru. Izvleče ogledalo in glavnik. Gleda se in mirno češe.

KORITNIKOV GLAS: Žunko?

Dellarea ne odgovori.

KORITNIKOV GLAS: Dellarea?

DELLAREA: Kaj je?

KORITNIKOV GLAS: Žunkove žabe so suhe.

DELLAREA: Kaj pa je z mačko?

KORITNIKOV GLAS: Hrano hoče.

Tišina.

KORITNIKOV GLAS: Si prinesel kaj hrane z dopusta?

Dellarea se neha česati in zavzdihne. Pospravi ogledalo in glavnik ter se odpravi med občinstvo. Izgine v mraku.

Prostor ostane prazen.

Čez čas se izza pulta dvigne Darth Vader. Gre in odstrani vse, kar je obraslo prostor. Nato gre med občinstvo in poišče svoj svetlobni meč. Stopi do enega od gledalcev in ga privede na sredino odra. S prižganim mečem ga uporabi kot vadbeni pripomoček. Prikaže nekaj zelo umetelnih potez z mečem. Nato ugasne meč in med občinstvo razdeli nekaj praznih letakov. Izgine med občinstvom.

Po lestvi se spusti Žunko. Je precej iz sebe. Išče ...

ŽUNKO: Koritnik, kje si?

DELLAREOV GLAS: Žunko, pridi dol, nehaj ga srati!

ŽUNKO: Čakaj, da najdem Koritnika.

DELLAREOV GLAS: Ne boš ga našel. Narobe si šel.

ŽUNKO: Za pultom sem.

DELLAREOV GLAS: Ja, pa ne za pravim.

ŽUNKO: Kako ne za pravim? Tvoje ogledalo in glavnik sta tukaj. Grem pogledat v sef.

Žunko se zažene z odra tja, kjer bi naj bil sef.

Prostor ostane prazen. Čez čas zaslišimo.

DELLAREOV GLAS: Koritnik, zaboga, kje si?

KORITNIKOV GLAS: A si ti, Dellarea?

DELLAREOV GLAS: Ja, kdo pa?

KORITNIKOV GLAS: Glas je tvoj, tebe pa ne vidim.

DELLAREOV GLAS: Ne zajebavaj! Kje si? Pod pultom?

KORITNIKOV GLAS: Ne. Na svojem delovnem mestu sem.

DELLAREOV GLAS: Če te pa ne vidim! Dol sem šel po lestvi, pa te ne vidim.

ŽUNKOV GLAS: Nikoli ne bi smeli zapustiti naše pošte.

DELLAREOV GLAS: Žunko?

KORITNIKOV GLAS: Sinhronizirati se moramo.

DELLAREOV GLAS: Koritnik, kaj blebetaš?

KORITNIKOV GLAS: V *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* piše, da to pomeni, da se dejanja in pojavi časovno med seboj ujemajo, potekajo istočasno.

ŽUNKOV GLAS: Uskladiti.

KORITNIKOV GLAS: To ja!

DELLAREOV GLAS: In kaj naj zdaj naredim?

KORITNIKOV GLAS: Marelico sem zaprl v sef.

ŽUNKOV GLAS: A veš šifro?

KORITNIKOV GLAS: V malega v pisarni.

DELLAREOV GLAS: Jezus!

Tišina. Nato ...

KORITNIKOV GLAS: Dajta jo še vidva.

ŽUNKOV GLAS: In kaj bo potem?

KORITNIKOV GLAS: Nekega dne se bomo spet našli.

Tišina.

Slišimo milo mijavkanje.

Tema.

Prizorišče kot na začetku, pod kamero je vedro in na sredini pred pultom stoji velik paket. Dellarea, Koritnik in Žunko stojijo okoli njega in ga opazujejo.

ŽUNKO: Kaj misliš, da je v njem?

Dellarea vzdihne in skomigne.

KORITNIK: Šefica?

ŽUNKO (*se zdrzne*): Daj nehaj!

DELLAREA: Na koga je sploh naslovljen?

ŽUNKO: Nič ne piše.

KORITNIK (*se razveseli*): Upam, da je za na zabavo.

DELLAREA: Daj, ne teži s to svojo zabavo. Poglejmo, kaj je v paketu.

ŽUNKO: Ne smemo!

DELLAREA: Zakaj ne?

ŽUNKO: Pošta smo, ljudje nam zaupajo.

DELLAREA: Sami so si krivi.

ŽUNKO (*ogorčeno*): Dellarea, lepo te prosim.

Začne odpirati paket. Žunko ga ustavi.

ŽUNKO: Da si ne bi drznil!

DELLAREA: Saj se ne bo nič poznalo. Veš, da znam.

KORITNIK: Šefica ga je naučila.

DELLAREA: Še marsikaj drugega me je naučila. (*Se samovšečno pogladi po laseh.*)

KORITNIK (*proseče Žunku*): Daj, no, Žunko, saj veš, da Dellarea zna.

Žunko zavzdihne in se umakne.

ŽUNKO: Ampak res previdno!

Dellarea odpre celo stran paketa na strani, ki je obrnjena proč od občinstva. Pogleda vanj. Ves navdušen vzklikne:

DELLAREA: Vau!

ŽUNKO: Kaj? (*Tudi on pogleda v paket in je navdušen.*) Ooooo!

KORITNIK: Daj, da še jaz vidim! (*Se prerine zraven in vzhičeno.*) Vau!

DELLAREA: Jaz grem noter.

ŽUNKO: Ti veš, da ni nobenega naslova?

KORITNIK: A ni to lepo? Nobenega naslova. Ničesar.

ŽUNKO: In niti naš ni.

DELLAREA: Ves prostor je naš.

ŽUNKO: Ah, ja.

DELLAREA: Drugače bi ne bili v njem.

ŽUNKO: Saj smo vedno v njem, drugače se sploh ne da.

KORITNIK: Ampak ta je tako lep. Ničesar ni v njem.

ŽUNKO: Saj to je ravno to.

KORITNIK: O tem sem sanjal.

DELLAREA: Žunko, si ti ne želiš miru?

KORITNIK: Dajmo, gremo noter! Vsaj za hip.

ŽUNKO: Tu ne bo nobene zabave.

DELLAREA (*zelo prepričano*): O, bo, bo.

Dellarea gre v paket, za njim tudi Koritnik.

DELLAREA (*iz paketa*): Daj no, Žunko, moraš biti vedno zadnji?

Žunko gre v paket.

Tišina. Dolga.

Nenadoma v paketu zašumi kot v panju. Sledeči pogovor se ves zgodi v paketu:

KORITNIK (*prestrašeno*): Ona je!

DELLAREA: Lahko bi vedeli.

ŠEFICA: Tišina! Kdo bo dal prvi hlače dol?

DELLAREA: Žunko, ti ji reci.

ŽUNKO: Hiacinta, lepo te prosim, ne moreš nas kar tako ...

ŠEFICA: Tišina, sem rekla! Koritnik!

KORITNIK (*jokavo*): Ne spet.

ŠEFICA: Dajmo, nimam cel dan časa. Nešteto pošt še moram obdelati.

KORITNIK: Šefica, dajte najprej ta dva, jaz sploh nisem poštar.

Zaslišimo zvok klofute.

KORITNIK (*zvapije*): Au!

ŠEFICA: Riti sem!

DELLAREA (*se zlomi*): Ne, prosim, ne! Ne prenesem nasilja!

ŽUNKO (*spravljlivo*): A ne bi raje monopoli?

ŠEFICA: Vam bom jaz dala monopoli!

Slišimo le še neusmiljene udarce in ob vsakem predirljiv javk.

ŠEFICA: Žunko, roke skupaj!

ŽUNKO (*jokavo*): Ne, prosim, to ima Dellarea rad.

ŠEFICA: Tišina! Naredi kotanjico. Tako, ja. Vam bom jaz dala oblačiti se vame, pa odpirati pakete.

Kartonska stena paketa se začne močiti. Žunko hlipa. Nato tišina.

Čez čas stopi iz paketa šefica, ki v roki drži iztepač. Naredi nekaj počepov. Pregiba roko sem ter tja in si jo otipava. Videti je, da jo boli od težkega 'dela'.

Prižge si cigareto. Gleda v občinstvo in kadi z velikim užitkom. Ko se v nekoga zagleda. Ugasne cigareto in odloži iztepač. Stopi do njega. Meri ga, strmi v njegove roke, kakor bi se odločala. Dotakne se roba krila in razmišlja. Gleda v nekoga, nato v njegove roke, nato spet vanj. Iz žepa vzame škatlico s tabletami, si jih nekaj živčno nasuje v roko in jih pogoltne. Nemirno zavzdihne, se premaga in se vrne na oder. Izgine po lestvi navzgor.

Tema.

Fantje so na svojih mestih. Prizorišče je brez velikega paketa. Vsi trije so goli. Žunko z nožem lupi jabolko.

KORITNIK: Dellarea?

DELLAREA: Ja?

KORITNIK: S čim si mažeš rit?

DELLAREA (*zavzdihne*): Z ognjičevo kremo. (*Samovšečno se pogladi po laseh.*)

KORITNIK: Če hočeš, ti jo kdaj namažem.

Tišina. Čez čas Dellarea spravljlivo ...

DELLAREA: Žunko, tebe nič ne zebe?

Žunko odkima.

DELLAREA: Ti grem po deko?

Žunko odkima. Nato izbruhne.

ŽUNKO: To si ti kriv, Dellarea!

DELLAREA: Jaz? Zakaj pa jaz?

ŽUNKO: Vse nas je poscala.

DELLAREA (*zavzdihne, nato Žunku*): Jabolko pa je dobro, kaj?

Žunko ne odgovori.

DELLAREA: Jih vsaj nisi dobil po riti, tako kot midva.

KORITNIK: Pa je res zaljubljena vanj.

ŽUNKO (*zavpije*): Ni res!

KORITNIK: Ja, ja, kar pejdi z njo na tisto vajino Slonoleseno obalo. Ti bo lahko vsak dan scala v roke.

ŽUNKO: Primitivec.

Tišina.

KORITNIK (*žalostno*): Muce ne jejo sadja.

DELLAREA: Lakota je najboljši kuhar.

Tišina.

Koritnik se skremži v bolečini, ker se na stolu nekoliko premakne in ga zaboli ta zadnja. Pošlata se zanj.

KORITNIK: Ta prasica! Če bi imel Vaderjev svetlobni meč, bi ji že pokazal. Nikoli več se ne oblečem vanjo.

DELLAREA: Kako bomo pa odprli sef?

KORITNIK: Zaradi mene ga lahko razstrelimo. Lahko bi nam vsaj stopala zmasirala. Nikoli še nisem čutil pritiska na kakšno svojo akupunkturno točko. Saj sploh ne vem, če jo imam. (*Pogleda sodelavca, nato zarenči sam zase.*) Zabava pa taka. Me je že dovolj gajžlala moja mama.

DELLAREA: Spet jih boš dobil. (*Pogleda proti kameri.*)

KORITNIK: Kaj me briga!

Po lestvi se spusti stranka. Napoti se h Koritniku in presenečeno obstane, ko ugotovi, da je povsem gol. Premeri še druga dva in presenečeno vzkligne.

STRANKA: Saj ste vsi goli!

KORITNIK: Za lepoto je treba potrpet.

Ko stranka še kar začudeno stoji pred njim, Koritnik naznani.

KORITNIK: Moje okence je zaprto.

ŽUNKO: Moje tudi.

DELLAREA: Moje tudi.

STRANKA (*zaskrbljeno*): Kaj pa naj? (*Se obrne k občinstvu.*) Imam toliko pisem in nobene znamke. (*Govori, kot bi bral iz pisem.*)

DELLAREA: Zažgite jih.

STRANKA: Imate vžigalice?

Nihče ji ne odgovori.

STRANKA: Želim, da jih nekdo prejme.

Stranka se čez čas postavi pred občinstvo in začne brati pisma ...

STRANKA: "Tako ne morem več živeti. Poklicala bom tvojo ženo in ji vse povedala. Kako te utruja s svojim govorjenjem, kako se ti gabi njen zatohli vonj in njena stara koža, kako te moti, ko te opominja med vožnjo, in kako sovražiš, ko se ti zaradi nje dvigne. Sedem let sem izgubila, sedem dolgih let upanja in pričakovanja. Sem mislila, da se kaj takega lahko dogaja samo drugim, a malo po malo me je zajelo. Minilo je leto, pa drugo, pa tretje ... Zbudila sem se s tabo le, kadar sva kam pobegnila. In še tam sva se vedno skrivala. A takrat sem bila najbolj srečna. Na sprehodu s tabo. Le takrat sem čutila, da si bil miren in si pozabil ... da pripadaš nekomu drugemu. Jaz nikoli nisem mogla. Tudi takrat ne, ko sem bila najbolj srečna. Moj svet je samotен. Sonca niti ne opazim več, razen ko ga ti prineseš. Rada bi ti zlikala kakšno srajco ali ti prišla kak gumb. Rada bi vedela, katero melodijo momljaš, ko barvaš ograjo in koliko časa porabiš pred televizorjem. Rada bi se vsak dan zbujala v soncu."

ŽUNKO (*zavpije*): Vrnite mi moja pisma! Vrnite mi prekleta pisma!

Žunko napade stranko. Z nožem divje zabada vanjo in odsotno ponavlja ...

ŽUNKO: Za vsako sekundo! Za vsako sekundo ... za vsako sekundo ... za vsako sekundo ... za vsako sekundo ... za vsak trenutek ... za vsako besedo ...

Koritnik skloni glavo in si z rokami pokrije obraz.

DELLAREA: Kaj je, Koritnik?

KORITNIK: Čas je grozen!

DELLAREA (*nejevoljno zmaje z glavo*): Ne bi smel prinesiti hrane z dopusta.

Tema.

Standardno prizorišče, le da za pultom sedita samo Koritnik in Dellarea. Namesto ure je termometer. Vedra ni. Vsi akterji so normalno oblečeni.

Koritnik ima na pultu trdo truplo mrtve mačke, ki ga nežno boža.

Po stari navadi se ne dogaja nič. Dolgo, predolgo. Nato spregovorita.

KORITNIK: Se meni samo zdi, ali teče naša ura hitreje? (*Gleda na termometer.*)

DELLAREA: Včasih se jim zmeša. (*Zavzdihne.*)

KORITNIK (*izostri pogled*): Mogoče zato, ker ima več številok?

DELLAREA: Kaj govoriš neumnosti.

KORITNIK: Resno. Poglej!

DELLAREA: Kaj me briga.

KORITNIK: Si lahko misliš. Začeli pa nismo z nobeno.

DELLAREA: A se spomniš?

KORITNIK: A bomo zdaj dlje živeli?

Tišina. Dolga. Predolga. Pride Žunko in sede na svoje mesto. Pogleda na termometer in nato Dellarea.

ŽUNKO: Dellarea, si spet naredil savno?

Tišina. Čez čas ...

DELLAREA: Moj oče je bil strojevodja. Rekel je: "Sin moj, en cel vagon je samo za pisma in pakete. Z juga na sever, z zahoda na vzhod in na vse smeri vmes se prelivajo sanje, želje in pričakovanja mnogih."

ŽUNKO: Končuje se ena doba, začenja se druga.

KORITNIK: Koliko papirja je šlo v nič. (*Žalostno zavzdihne.*)

Tišina. Dolga. Predolga.

DELLAREA (*zavzdihne*): Kako to žre. (*Pogleda na termometer.*)

KORITNIK Nočem umreti v sefu. (*Pogleda na kamero.*)

Po lestvi se spusti stranka. Stopi do Koritnika.

STRANKA: Dober dan.

KORITNIK: Dober dan. Želite?

STRANKA: Vabilo na zabavo bi rad odposlal.

KORITNIK (*radostno zavihti pest v zrak*): Vedel sem!

ŽUNKO (*opozori sodelavca*): Koritnik!

KORITNIK (*zabrusi Žunku*): Ti mi boš govoril! Nisi več nadrejeni.

Žunko skloni glavo in zavzdihne. Koritnik pa priliznjeno stranki.

KORITNIK: Če poskrbim, da pridejo vsa ta vaša vabila na pravi naslov, a lahko potem pridem tudi jaz na zabavo?

STRANKA: Samo eno vabilo je.

DELLAREA: Za koga?

KORITNIK: Za vašo šefico.

Koritnik skoči na pult in na ves glas ježno zavpije.

KORITNIK: Ta prasica!

ŽUNKO: Koritnik, nehaj, spet boš šel v paket.

KORITNIK: Kaj me briga! Uprimo se!

Divje skoči k stranki.

KORITNIK: Kdo vas je poslal?

Stranka ga začudeno gleda.

DELLAREA: Koritnik, nehaj.

KORITNIK: No, kdo te je poslal? Govori!

Stranka ga začudeno gleda. Koritnik se obrne k občinstvu.

KORITNIK: Nič ne vemo! Nihče nam nič ne pove. Zakaj gre? Zakaj smo tukaj? (*Se približa občinstvu.*) Kdo?! Kdo vas pošilja? A se ne naveličate tega mučnega odštevanja? Nekdo se ima neverjetno na naš račun. A čutite to, čutite? Vsaj slutite? Kje je ta prekleta zabava?

Tišina.

Koritnikov pogled je zapičen v občinstvo.

Stranka ga začudeno opazuje, nato zmedeno zine ...

STRANKA: Hotel sem samo ...

DELLAREA (*ležerno odmahne z roko*): Itak.

ŽUNKO: Niste vi krivi. (*Ne ve se, ali je to povedal stranki ali občinstvu.*)

Tema.

Vsi trije na svojih mestih v klasičnih pozah.

Tišina. Dolga.

Po lestvi se hoče spustiti stranka. Koritnik jo takoj nahruli.

KORITNIK: Zgini nazaj gor!

STRANKA: Baterije imam.

KORITNIK (*histerično zavpije*): Crkni!

Stranka se takoj umakne.

Tišina. Dolga. Zelo predolga.

Koritnik nato pogleda v občinstvo.

KORITNIK: Hej, vi – pred četrto steno. Vi, ja. (*Prikima občinstvu.*) Prosim, pojdite domov.

Kratka tišina ... nato ...

KORITNIK: Dajte, spravite se domov! Ničesar več ni za videt.

Tišina. Dellarea, Žunko, Koritnik in občinstvo se gledajo. Čez čas ...

ŽUNKO: Gotovo imate koga, ki vas čaka.

DELLAREA: Čaka, moja rit.

KORITNIK (*se namršči*): Prasice ene. (*In se obrne proč.*)

ŽUNKO (*blago, prigovarjajoče, a že nekoliko nervozno*): Pojdite, no, vstanite! Izpraznite skladišče. Čas bo šel z vami.

KORITNIK (*pogleda Žunka*): Misliš?

DELLAREA: Pusti jih.

ŽUNKO: Zakaj?

DELLAREA: Inventura mi ne bo štimala.

KORITNIK: Aja, zdaj nam nič ne manjka.

ŽUNKO: Nič. (*Mu prikima in pogleda občinstvo.*) Razen malo sreče.

Zelo dolga tišina, ki traja do konca predstave.

Sodobna slovenska dramatika

dr. Bogomila Kravos

SSG – Trst, sezona
2018–2019

Napovedano je bilo, da bo sezono, ki jo je med enoletnim mandatom začrtal Igor Pison, do decembra 2018 uresničeval Danijel Malalan, medtem pa naj bi upravni odbor razpisal natečaj za novega umetniškega vodjo. Ker je do tega prišlo šele marca 2019, je Malalan nalogo vršilca dolžnosti opravljal do konca sezone. Ta se je končala neobičajno zgodaj, saj so za maj načrtovali prenovitvena dela v Kulturnem domu. Tudi pri tem se je nekaj zataknilo; iz Primorskega dnevnika povzemamo, da so bila dela preložena: "SSG je medtem sklenil dogovor z Deželno Furlanijo - Julijsko krajino, katere funkcionarji bodo gledališču pomagali pri vodenju razpisov za iskanje izvajalcev za obnovo stavbe v Ulici Petronio. Zaradi narave tržajske gledališke ustanove, ki je v bistvu javni zavod, morajo namreč dela razpisati na državni ravni (za to se bodo posluževali tudi deželnega spletnega portala), tovrstni razpisi pa imajo daljše roke. Predvidenih obnovitvenih del zato ne bodo izvedli v poletnih mesecih, jeseni pa naj bi v Kulturnem domu kljub temu nemoteno stekla nova sezona" (4. 5. 2019).

Daljši navedek iz časopisnega poročila ponazarja stanje slovenskih ustanov, ki celo stoletje delujejo v območju kulture drugega oziroma v italijanskem družbeno-političnem državnem ustroju. Iz poročila izhaja tudi, da lahko gledališče v posebnem položaju predstavljajo in vodijo samo osebe, ki dobro poznajo italijansko stvarnost in so seveda vsaj dvojezične.

V tem pogledu je bil razpis za novega direktorja jasno sestavljen, saj je med zahtevanimi pogoji in kompetencami na umetniškem, vodstvenem in organizacijskem področju navedel tudi dvojezičnost. Na razpis se je prijavilo malo kandidatov in 24. maja je upravni odbor javil, da bo novi direktor diplomirani dramski igralec in usposobljeni menedžer Danijel Malalan, ki naj bi v kratkem najavil spored naslednje sezone. Kljub Malalanovemu poznavanju prostora in popolni ujetosti v tržaško danost to ne bo enostavno, saj je pri skromnem igralskem ansamblu nujno najemanje zunanjih sodelavcev in dogovarjanje z zunanjimi režiserji, scenografi in drugimi umetniškimi ustvarjalci.

S parafrazo naslova ene od preteklih sezon bi lahko rekli, da bomo pač videli "kaj bo padlo z neba?" in to pretresali v naslednjem letu. Za minulo sezono lahko zapišemo, da je poleg lastnih produkcij in koprodukcij SSG nudila ambiciozen izbor gostujočih predstav, otroške igre, priložnosti za pogovor s tržaškimi besednimi ustvarjalci, pripravila nedeljske koncerte v sodelovanju z Glasbeno matico, predstavila niz slovenskih filmov, s SNG Nova Gorica ter Gledališčem Koper pa uvedla mesečno prilogo o gledališkem delovanju za *Primorski dnevnik* in *Primorske novice*. V povezavi s šolami in športnim združenjem so po nekaj letih spet razpisali tudi večerni mladinski abonma, ki je predvideval kratko predstavitev dela na šoli in ogled produkcij v spremstvu učiteljev – sledila naj bi torej tudi naknadna razprava o ogledani predstavi.

Začetek sezone s *Hamletom* v Faričevi režiji, kopico gostujočih igralcev in glasbo Laibachov je bil navdušujoč. Klemen Janežič je v vlogi *Hamleta* deloval kot vzvod in zagonska sila, njegovi telesna in glasovna sporočilnost sta se zlivali v izrazni ples, na katerega so se drugi igralci usklajeno odzivali. Medsebojno dopolnjevanje igralcev je vzpostavilo povezavo z gledalci in jih ob glasbi Laibachov ozaveščalo o nuji upora proti oblasti, ki se je osnovala na lažeh, spletkarjenju in umorih. Nadzor nad vzpostavljenim redom in boj za prevzem oblasti sta se na odru nadgrajevala od replike do replike in od kretnje do giba. Menda je bila v tem oziru tudi izbira Cankarjevega prevoda Shakespeareovega dela posrečena, saj so pisateljevi kljeni verzi nastopajočim nudili podstat za poudarjen telesni pristop, pa tudi jasna režijska zasnova ni dopuščala odklonov in posledično je bilo ujemanje vseh elementov idealno: ekstravagantno urejeni kostumi Alana Hranitelja so našli pravo ozadje na domišljjeni sceni Petra Furlana, izraziti glasbeni utrinki Laibachov pa so predstavi dodali pečat dovršenosti. Seveda se je med starejšimi abonenti slišalo pripombe zaradi odstopanja od klasične odrske postavitve, ti gledalci so omenjali pomanjkanje lobanje, nenavadno

interpretacijo monologa ipd. Toda prav ta negodovanja so potrjevala, da je Faričeva obdelava dela primerna današnjemu času in da je njegova koherentno izpeljana zamisel pritegnila pozornost občinstva.

Vzporedno s tem zahtevnim projektom so stekle vaje za igro *Sluga dveh gospodarjev*, ki jo je po motivih Goldonijeve komedije priredil in režiral Igor Pison. Predstava s profesionalcema (Tadejem Piškom in Niklo Petruško Panizon) ter amaterjema (Andrejem Rismondom in Nejcem Kravosom) je bila namenjena okoliškim dvoranam in šolam ter je v sicer neprimernih prostorih delovala izzivalno, vabila k sodelovanju in promovirala gledališče. Zaradi minimalistične scenske in režijske zasnove so delo igrali celo sezono.

Po premieri prodorne drame in lahkotne igre je repertoar predvideval lažnejšo, psihološko poglobljeno in precizno izdelano dramo Thomasa Bernharda *Videz vara*. Očitno je bilo, da je režiser Dušan Mlakar o tem delu že dolgo razmišljal in iskal priložnost oziroma gledališče, ki bi bilo pripravljeno poiskati enakovredno močna igralca za ta komad, kar sta Ivo Ban in Vladimir Jurc nedvomno bila. Na malem odru Kulturnega doma sta se torej soočala polbrata Karel in Robert. Čustva, cinizem, samovšečnost, trmoglavost vztrajanje pri zavzetih stališčih in nepriznana potreba po drugem so se prepletali na odru. Nasprotovanja in očitki, ki se med polbratoma ponavljajo iz tedna v teden, so bili izvirni svojega pomena: padali so v prazno kot delci obrednega zaporedja. Samotarsko življenje protagonistov se namreč hrani s premlevanjem preteklih zamer, poveljevanjem kariernih dosežkov, ki jih verjetno nihče ni opazil, in sistemskim gojenjem medsebojnega prezira. Vrlina Bernhardove pisave je izpostavljanje vsakdanje obrednosti in vznemirjenja ob možnosti kakršnega koli premika stališč, ki bi zamajalo trmoglavost gojenja ustaljenih predsodkov. Ponavljanje vprašanj in odgovorov ustvarja odrsko napetost, predvidljivo in predvideno vzbujajo vtis, da je to le igra, s katero protagonista osmišljata svoje življenje. Iz risa, v katerega sta vpeta, lahko izstopita samo s smrtjo.

Dušan Mlakar je avtorjev odnos do človekove potrebe po samopotrjevanju prelil v brezčasno dimenzijo, Ivo Ban in Vladimir Jurc pa sta režiserjevo branje oplemenitila z umirjeno, zelo uravnoteženo igro. Zagotovo so jima bili v pomoč tekoč prevod Mojce Kranjc, Hraniteljeva tehtna izbira kostumov in značajema odgovarjajoča scena Petre Veber. Po napovedih je bila premiera te predstave na odru goriškega Kulturnega doma in Iva Koršič, vestna spremljevalka gledališke dejavnosti, je v tedniku *Novi glas* zapisala: "Končno smo po dolgih letih v Gorici spet dočakali premierno uprizoritev nove predstave Slovenskega stalnega gledališča. In kakšne

predstave! Takšne, o kateri smo že dolgo sanjali vsaj tisti dolgoletni spremljevalci našega gledališča, ki si od časa do časa zaželimmo fino, filigransko stkano predstavo klasičnega sloga, po dolgi vrsti inovatorskih, ne vedno najbolj posrečenih odrskih postavitvev, kot si jih v iskateljski vnemi zamišljajo zagnani režiserji mlajših generacij” (29. 11. 2018).

Morda je pretirano vsakič na novo poudarjati specifiko tržaškega gledališča, a vseeno: zgodovinska tradicija temelji na umetniškem poslanstvu, ustanova pa ima še druge obveznosti. SSG pokriva obmejno območje, v katerem prihaja do občasnih sprememb. Vsaka sprememba naj bi spodbujala razmislek o vlogi gledališča v medkulturni poziciji. Stik med kulturama/-i je skupni imenovalec razvoja, brez tega zavedanja bi tržaški diskurz ne odražal stanja v prostoru. Odmevnost gledaliških prikazov se vsakič preverja v recepciji najbližjih sosedov – Goričanov. Naloga kritike v t. i. italijanskem zamejstvu je nenehno opozarjanje na smiselno razporeditev predstav, na morebitne zdrse in na pozornost do potencialnih ciljnih gledalcev.

Uspešen začetek sezone je seveda netil radovednost ob napovedanem Cankarjevem *Kralju na Betajnovi*, ki naj bi bil poklon pred sto leti umrlemu pisatelju. Naj pripomnimo, da je bil *Kralj na Betajnovi* prvo Cankarjevo delo, ki so ga leta 1908 uprizorili v tržaškem profesionalnem gledališču. Takrat je Anton Verovšek previdno napovedal, da gre za “zahtevno dramsko delo”, in pripomnil, da je to najboljši pisatelj “dramatični umotvor”, ki je že požel uspeh na ljubljanskem odru. Tržaške slovenske liberalne kroge je namreč motila pisateljeva družbena angažiranost, čeprav so se radi pomešali med delavce, kadar je Cankar predaval v socialdemokratskem Ljudskem odru Delavskega doma. Tržaško meščanstvo ni oporekalo Cankarjevi umetniški moči, motila ga je ostra beseda, ki je prebujala delavsko razredno zavest. Gledališče je bilo leta 1908 v začetni fazi profesionalizacije in tako je kritik Petronius o *Kralju na Betajnovi* zapisal: “(N)eumestnega smeha tuptam ni manjkalo, ali hrupna reakcija drugih je dokazovala, da se je občinstvo že veliko estetično vzgojilo. Treba zlasti pomisliti, da je občinstvo večinoma prišlo v gledališče – imparatus. In to ni dobro! Ravno pri taki težki drami treba poprej nuditi po časopisju nekaj komentarja” (*Edinost*, 22. 1. 1908). Kakšno odmevnost je dejansko imela ta predstava in kako naj bi bili gledalci pripravljeni na recepcijo dela pred stodesetimi leti, bi težko sodili. Gotovo pa je, da je v Trstu vsaka edicija te drame spodbudila namige in podtikanja.

O Tomažu Gorkiču, ki mu je bila zaupana režija, je bilo povedano, da je režiser uspešnih filmskih grozljivk. Morda se je pri predstavitvi režiserjevega profila komu utrnil pomislek zaradi njegove neizkušenosti na odrskem

področju, a prav to dejstvo oziroma napovedani drugačen pristop sta netila radovednost. V tem pogledu je presenečenje preseгло pričakovanja. Scenografska (Petra Veber) in kostumografska zasnova (Sanja Grcić) sta prepričljivo simbolizirali Gorkičev tesnobno obarvani režijski nastavek, igralci pa so izjemno poslušno izvajali vse napotke ter s krčevito interpretacijo osupnili občinstvo, pravo presenečenje za gledalce pa je bilo, da je Cankarjev tekst, kljub manipulacijam, zdržal preizkušnjo. Premierski gledalci (premiera je bila 11. 1. 2019) so v težko dojemljivem vzdušju slišali in razumeli replike. V komentarjih so poudarjali Cankarjevo veličino in izborni igro, češ da so igralci vestno izpolnjevali režiserjeve napotke. O zamisli oziroma odrski realizaciji pa navajamo že omenjeno goriško kritičarko: “Gorkičeva postavitev pa vrže gledalca naravnost v klavnico v vseh smislih. Vse odraža nasilje: temina, iznakažena, pohabljen teles, črnina, mestoma oslepljujoči snopi svetlobe, plastične lutke dojenčkov, prišitih na Kantorjev plašč in na nekakšno krilo Lužarice – Lužaričino ali oskrbnico pokrivalo, nekakšna mešanica gorenjske avbe in ‘policijske’ kape, pa se zdi spakovanje iz narodne kulture” (*Novi glas*, 7. 2. 2019).

Za večje število Slovencev v posebnem položaju sta narod in narodna pripadnost pač občutljivi kategoriji, toda če natančno preberemo prvi del navedka, ugotovimo, da se v bistvu ne oddaljuje od Bogatajeve obravnave te tržaške uprizoritve (prim. Sodobnost 83, 1–2). Kar se je odvijalo na tržaškem odru, ni bilo ne novo branje Cankarja ne grozljivka. Grozljivka je namreč žanr, ki ga Slovenci v Italiji poznajo od leta 1970, ko so začeli predvajati filme Daria Argenta, torej so vajeni gledati preštudirano stopnjevanje srhljivih prizorov. Gorkičevi prekrivanje kadrov, prikazi krvi, kričanje, hrup in prelivanje črno-rdečega s svetlobnimi efekti, pa še poudarjeno maskirani igralci, ki naj bi vzbujali grozo, so se zdeli ceneni. Kot bi režiser ne poznal zakonitosti odra in bi streljal mimo. V napovedih objavljene slike so predstavljale igralca z vidno začrtanimi potezami, ki naj bi same po sebi vzbujale grozo nad junakom, ki se brezobzirno povzpenja po družbeni lestvici. V filmu se kamera ustavi na prvem planu in pokaže, kar hoče, oder pa deluje drugače, in ker je Kantor (Primož Forte) z besedo in mimiko dobro ponazarjal naraščajočo moč zlobe, je bila maska povsem odvečna in predvsem neopazna vsaj od pete vrste parterja naprej. Če je že režiser računal na učinek maske, zakaj ni uporabil filmske tehnike? Filmske projekcije so vendar odrska vsakdanjost. Ker se je nekaj premierskih gledalcev postavilo režiserju v bran, češ da je ta predstava namenjena mladim, je bilo pripombo vredno preveriti, saj so dijaki o ogledani predstavi razpravljali z učitelji. V dvajsetminutni predstavitvi jim je bilo rečeno, da bodo gledali nepozabno predstavo. Cankarjevih dram dijaki seveda

ne poznajo, sporočilnosti te odrske realizacije pa niso razumeli. Scenski detajl, ki je ponazarjal Leonardovega *Homo Vitruvianus*, jim je predstavljal natezalnico, ob Kantorjevem posilstvu Nine so se smejali, in to očitno iz zadrege. Po začetnem prizoru s sekanjem mesa na mizi, za katero pozneje sedi in pije stari Krnec, so ugotovili, da so razobešeni kadavri in podobno le krvavo obarvane cunje oziroma režiserju všečni scenski elementi. Ker dijaki niso bili obremenjeni s predhodnim poznavanjem Cankarjevega dela, so po prvih prizorih spremenili register in izbrali smeh. Drama ni vzbujala groze in Gorkičev prikaz razraščanja demonične sle po oblasti se je zdel smešen.

Po tej vsestranski grozljivki je bila na vrsti presenetljiva naveza na nekdanjo bogato operetno in operno tradicijo tržaškega Slovenskega gledališča (na začetku prejšnjega stoletja v Narodnem domu in v drugi polovici 50. in v začetku 60. let). Muzikal *Zadnjih pet let* Jasona Roberta Browna je bil sicer napovedan že v Milerjevem obdobju, zdaj je do uprizoritve prišlo. Uprava SSG je skupaj z novogoriškim SNG in tržaško Glasbeno matico premostila vse ovire. Goričanka Jasmin Kovic, ki se ukvarja z opernimi postavitvami, je režirala, Tržačanka Andrejka Možina je vodila pet mladih glasbenikov (violončelo, violina, klavir, kitara in bas kitara) v prepletanje songov v ritmih od valčka do rocka z džezovskimi priredbami vmesnih žanrov, za kostume in sceno pa je poskrbela Giulia Bellè. Kljub minimalistčni opremi je bilo prizorišče prenatrpano. Predstava je bila namreč v mali dvorani. Veliki oder Kulturnega doma je včasih res težko zapolniti, toda za to predstavo se je zdelo prizorišče male dvorane odločno preozko, čeprav sta se igralca spretno izogibala predmetom in povsem zadovoljivo razprla svojo glasovno barvitost. Zgodba o ljubezni med uspešnim pisateljem Jamiejem (Danijel Malalan) in zaljubljeno, a afirmacije željno igralko Cathy (Patrizia Jurinčič Finžgar) je lepa in trpka obenem: mladost je čas preizkušenj, dekletova neuspešnost in fantova vasezagledanost vodita v razhajanje in razhod. Ob dobri vokalni kondiciji je devetdeset minut trajajoči spektakel nudil igralcema paleto izraznih možnosti, tako da se je med petjem vzpenjal čustveni naboj in prehajal od nežnosti in evforičnega razpoloženja do pritajenih razočaranj in končnega spoznanja, da bi bila pot v dvoje možna le z odpovedjo lastnim ambicijam. Krhanje ljubezenske zgodbe se namreč odvija med enim in drugim songom, songi pa so bili izvedeni s skrbno negovano in izdelano glasovno modulacijo. Publika je bila zadovoljna.

Zaključna produkcija minule sezone so bile *Goldbergove variacije* Georga Taborija v režiji Roberta Waltla in dramaturgiji Ivice Buljana. Prisotnost judovske skupnosti je v Trstu pustila sled, ki pa ni vplivala na recepcijo njihovega humorja. Tržačani dojemajo le njihove kratke avtoironične dovtype. Ko je bilo v 90. letih prejšnjega stoletja predstavljeno Taborijevo najslavnejše delo *Mein Kampf*, ki s posmehom na prafaktorje razstavlja Hitlerja in njegovo početje, je bil uspeh medel. V *Goldbergovih variacijah* gre za igro v igri, lahko bi jo opredelili tudi za teološko farso, saj obravnava svetopisemsko tematiko. Waltl je predstavo začrtal velikopotezno, scena (Ben Cain in Tina Gverović) je bila v potankostih funkcionalna dogajanju, bleščeči in nekonvencionalni kostumi (Ana Savić Gecan) so se ujemali s sporočilnostjo prizorov, glasbenimi učinki (Tamara Obrovac) in svetlobno oblikovanje (sonda 57 & Toni Soprano Meneglejte) so spremljali ali izpostavljali odrski utrip, tako da so si svetopisemski prizori od izгона Adama in Eve iz raja do Kristusovega križanja sledili v hitrem tempu in je bila igralska izvedba vrtoglava. Hipno spreminjajoča se scena je vidno pritegnila publiko, tudi tisto, ki je v odrskem prikazu opazila znake bogoskrunstva. Če se gledalec ne osvobodi predsodkov oziroma ne uvidi, da je posmeh rešitev iz stiske, je avtoironični pristop do svetega težko sprejemljiv.

Mr. Jay (Vladimir Jurc) je karikatura vase zagledanega režiserja in Goldberg (Tadej Pišek) poslušni izvajalec njegovih napotkov vse do razpetja na križu. Razen Jurca so vsi igralci igrali po več vlog in s svojo igro ponazorili, kar je navadno na odru neopazno, a je, kljub navidezni absurdnosti, del gledališke mašinerije. Kot omenjeno, je nesprejemanje dveh bistvenih sestavin predstave, absurda in avtoironije, nekaterim gledalcem krnilo dojemanje, k temu bi lahko dodali še, da je judovski humor res jedek. Toda v glavnem je domišljena in na zunanjih efekti bogata predstava prepričala, iztrgala celo kakšen nasmeh in spodbudila razmislek na več ravneh, tudi o gledališču in igralcih.

V splošnem obračunu sezone je pomembno poudariti prevetritev, ki jo je uvedel Igor Pison z vrednotenjem in ovrednotenjem preskromnega igralskega ansambla. Če so bili v tem pogledu premiki na trenutke opazni že v prejšnji sezoni, so letos po svoji kreativnosti naravnost izstopale vloge, ki so jih odigrali Nikla Petruška Panizon, Primož Forte in Tadej Pišek. Zdelo se je, da so ti igralci pridobili samozaupanje in našli sebi primeren izrazni razpon.